

ZPRÁVA VLÁDY BOHUSLAVA SOBOTKY o plnění programového prohlášení 2014–2017

Úřad vlády České republiky

Vydal Úřad vlády ČR, 2017
ISBN 978-80-7440-201-2

OBSAH

Předseda vlády	4
Čtyři roky prosperity a fungujícího státu	7
Ministerstvo životního prostředí	14
Věda, výzkum a inovace	18
Ministerstvo zahraničních věcí	21
Ministerstvo obrany	27
Ministerstvo vnitra	31
Ministerstvo financí	36
Ministerstvo průmyslu a obchodu	41
Ministerstvo spravedlnosti	46
Ministerstvo práce a sociálních věcí	49
Ministerstvo dopravy	55
Ministerstvo zemědělství	59
Ministerstvo zdravotnictví	63
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	68
Ministerstvo pro místní rozvoj	74
Ministerstvo kultury	77
Lidská práva, rovné příležitosti a legislativa	80
Úřad vlády – Sekce pro evropské záležitosti	83
Sociální dialog	86
Agenda pro novou vládu	87

PŘEDSEDA VLÁDY

Mgr. Bohuslav SOBOTKA

**Ve funkci od 17. ledna 2014
Jmenován na post premiéra za ČSSD**

Česká republika má za sebou čtyři roky stability, hospodářského růstu a prosperity. Jsme země v dobré ekonomické kondici, máme zdravé veřejné finance a nejnižší nezaměstnanost v celé EU. Jsme státem, kde funguje sociální dialog a čtyři roky panuje sociální smír. Máme výkonný průmysl, který se aktivně připravuje na nástup čtvrté průmyslové revoluce. Čtvrtý rok v řadě roste průměrná mzda a zvyšují se důchody. Česká republika si to může – na rozdíl od řady jiných evropských zemí – dovolit.

Jsme také jednou z nejbezpečnějších zemí na světě. Když vezmeme v úvahu zhoršení mezinárodní bezpečnostní situace, jehož svědky jsme byli od roku 2014, je to objektivní úspěch. Jsme aktivním a zodpovědným členem EU i NATO. Jsme čitelný partner pro naše sousedy ve střední Evropě a z hlediska ekonomických vztahů máme stále lepší jméno i na mimoevropských trzích, například v jihovýchodní Asii. Jsme země, která se neschovává před světovým děním a aktivně pomáhá tam, kde lidé pomoc potřebují.

Česká republika má v podobě své ekonomiky velmi výkonný motor. Měla by ho používat především k tomu, aby se lidem zvyšovala životní úroveň, aby růst byl vidět nejen na velkých číslech, ale i v peněženkách a domácnostech občanů. Právě k tomu se vláda snažíla výkonem svého mandátu přispívat.

Během prvních dvou let jsme napravili řadu chybných kroků, které měly původ v hospodářské krizi a v politické nestabilitě z minulých let.

Zefektivnili jsme zadávání veřejných zakázek, nastavili jsme transparentní pravidla pro ceny energií. Vyřešili jsme nesplněné úkoly, kvůli kterým jsme mohli přijít o peníze z evropských fondů – po dvanácti letech čekání jsme konečně přijali **zákon o státní službě**, změnili jsme zákon o environmentálním povolování EIA. Vyjednali jsme přes 640 mld. Kč v operačních programech do roku 2020.

Zrušili jsme **druhy pilíř důchodového systému**, který nesystémově vyváděl peníze ze solidárního průběžného penzijního pojištění. Zrušili jsme také **poplatky za recept na léky a u lékaře**. Investovali jsme do škol a školek, aby v nich byl **dostatek místa pro každé dítě, které tam rodiče přihlásí**. Nově na to navíc mají rodiče zákonný nárok. Zakázali jsme **zdraví škodlivé kouření v restauracích** a na veřejných prostranstvích, chráníme tak zdraví lidí proti bezohlednosti některých kuřáků.

Obnovili jsme činnost Úřadu práce. Našli jsme prostředky pro nábor nových policistů i vojáků, na **zvyšování platů lékařů, sester, učitelů, řidičů ve veřejné dopravě i zaměstnanců v sociálních službách**. Tady všude totiž lidé odvádějí důležitou práci, na kterou se v předchozích letech neprávem zapomínalo. Postupně jsme zvyšovali také **minimální mzdu**, která osm let předtím prakticky stagnovala. Celkem vzrostla o 3 700 Kč, tedy o 43 % během čtyř let. **Nezaměstnanost** klesala rekordním tempem.

Zasáhli jsme také tam, kde problémy dlouhodobě nikdo neřešil. **Zavedli jsme povinné bezhotovostní platby při výkupu kovů**, takže už nedochází k situacím, kdy se z veřejného prostoru ztrácejí kovové předměty, kterými si

někdo vylepšoval vlastní rozpočet. Celkově **klesá míra kriminality**, každý rok se stane méně krádeží i násilných činů, v posledním roce se kriminalita snížila o celých 12 %. Vymáháme reálné **odstranění billboardů kolem dálnic**, protože odvádějí pozornost od řízení a přispívají k dopravním nehodám.

Zavedli jsme účinná opatření proti daňovým únikům, především elektronickou **evidenci tržeb a kontrolní hlášení**. O nich se v předchozích letech vedly jen nekonečné debaty. Díky těmto opatřením stát zlepšil výběr daní. Díky těmto nástrojům přitom může stát lépe dohlížet na to, aby pravidla platila skutečně pro všechny a aby nekvetla šedá ekonomika. Podobný cíl má i námi prosazený zákon o prokazování původu majetku.

Po roce a půl naší vlády, na konci roku 2015, bylo definitivně jasné, že se ekonomika dostala na silně prorůstovou trajektorii. Od napravování chyb z minulosti jsme se proto posunuli k hledání nástrojů, jak z obyčejného růstu udělat strukturální, systémovou změnu. Změnu, která založí naši ekonomiku na vyšší přidané hodnotě. Změnu, která povede k tvorbě lepších pracovních míst, k tomu, že stát bude mít dost prostředků na zvyšování kvality vzdělání, na zajištění obrany i na důstojné důchody.

Podařilo se nám dojednat významné investice, které do České republiky přinášejí také prestižní výzkum. Národním příkladem je **investice GE Aviation**, která u nás bude vyvíjet nejmodernější letadlové motory. Připravili jsme **transformaci Českomoravské záruční a rozvojové banky**, která bude do budoucna zásadní oporou rozvoje malých a středních podniků. Zefektivnili jsme stavební legislativu. Vypracovali jsme koncepci modernizace železnic, výstavby rychlých železnic a vyjednali jsme s Německem, že podpoří **vysokorychlostní trať Praha–Drážďany**. Poprvé jsme se podrobně podívali na to, jaké příležitosti a rizika přinese **digitalizace průmyslu**. Všechny tyto kroky směřují k tomu, aby náš růst nebyl jenom sezónním výkyvem, ale stal se zdrojem trvale udržitelného procesu postupné modernizace a zvyšování životní úrovně.

Za výsledky naší koaliční vlády nejlépe mluví čísla. Na začátku roku 2014 bylo v celé zemi asi 630 tisíc nezaměstnaných na pouhých 36 tisíc volných míst. Dnes se nabízí přes **199 tisíc volných pracovních pozic** a evidovaných nezaměstnaných je zhruba 297 tisíc. Jen díky zvýšení zaměstnanosti **stát ušetřil asi 1 mld. Kč na podpoře v nezaměstnanosti**. Vyšší zaměstnanost znamenala také zvýšení příjmů z pojistného na sociální zabezpečení, takže **stát mohl zvyšovat důchody a nevytvářet tím vnitřní dluh**. Průměrná mzda na začátku roku 2014 byla necelých 25 tis. Kč, ve druhém čtvrtletí letošního roku to bylo více než 29 tis. Kč. Při tom všem stát hospodařil s veřejnými prostředky velmi vyrovnaně. Státní dluh klesl mezi lety 2013 až 2016 o 70 mld. Kč. V roce 2016 skončilo hospodaření státu rekordním **přebytkem 61,8 mld. Kč**.

Stáli jsme v čele naší krásné země v době, která přinesla nejen hospodářský růst a prosperitu, ale bohužel také zhoršení bezpečnostních poměrů ve světě. **Reagovali jsme včas a účinně na všechna bezpečnostní rizika, která by se mohla dotknout našich občanů**. Posílili jsme policii, hasiče, armádu i tajné služby. Zpracovali jsme Audit národní bezpečnosti, který reaguje nejen na hrozbu teroristických útoků, ale i na moderní hrozby včetně těch hybridních. Prosadili jsme kroky k zlepšení obranyschopnosti před kybernetickými útoky a efektivnější kontrole a kooperaci zpravodajských služeb. K našim sousedům a partnerům jsme se zachovali solidárně, poskytli jsme a poskytujeme konkrétní pomoc tam, kde problémy vznikají – v Sýrii, Iráku, Africe ale také na Ukrajině.

Hájili jsme zájmy České republiky v době, kdy se v Evropě začala opravdu vést debata o smyslu a budoucnosti Evropské unie. Rádi jsme tuto debatu podpořili, protože jsme jako vláda přesvědčeni o tom, že se **některé věci v Evropě musí změnit**, aby se v ní Češi cítili dobře. Podíleli jsme se na tom, že se zlepšila evropská spolupráce na zajištění bezpečnosti a obrany evropských hranic. Otevřeli jsme také reálnou politickou debatu o tom, proč mají nové členské státy ve střední a východní Evropě stále **nizké mzdy** a proč se životní úroveň nepřibližuje úrovni starých členských států dostatečně rychle. Našli jsme důkazy o **dvojím standardu potravin** a žádali jsme urychlená opatření, která zamezí takovému klamání zákazníků.

Abyste podařily skutečné změny, musí existovat stabilní vláda, která jde za svými programovými cíli. Jako předseda vlády jsem vždy usiloval o to, aby se koaliční strany nebo ministři zbytečně neháдали. Spory politiků totiž poškozují

stát i jeho občany. Jsem rád, že jsme i v těch nejnáročnějších diskusích našli cestu, jak se dobrat pragmatického řešení, ze kterého mají lidé užitek. Jsem mimořádně rád i proto, že jsme třetí vládou v historii samostatné České republiky, která řádně dokončí svůj mandát. Politická a společenská stabilita je jednou z nejcennějších ingrediencí pro hospodářský růst a prosperitu, pro to, aby stát fungoval tak, jak od něj lidé očekávají.

Přál bych naší zemi a našim občanům, aby éra stability pokračovala i v dalších letech. Tato zpráva proto shrnuje nejdůležitější změny, které jsme během uplynulých čtyř let realizovali, aby na ně příští vláda mohla navázat, pokud k tomu najde politickou vůli. Za sebe mohu s čistým svědomím prohlásit, že vláda svůj mandát využila efektivně a předává zemi v dobré kondici. Vidím ale také rozpracované úkoly a otázky, se kterými si budeme muset v nejbližších letech poradit, ať už je v čele vlády kdokoliv.

Pokračovat v systémových změnách, které posunou ekonomiku směrem k vyšší přidané hodnotě, zvyšovat platy a mzdy i důchody, podporovat rodiny s dětmi, zlepšovat vzdělání a podporovat vědu a výzkum, efektivně využívat evropské fondy, postupně zvyšovat výdaje na obranu a posilovat bezpečnost nebo bránit devastujícímu vysychání české a moravské krajiny – to jsou podle mého názoru hlavní úkoly, kterých by se vláda měla zhostit. Abychom ale skutečně dokázali jako Česká republika naplnit tyto ambice, potřebujeme stabilní Evropskou unii, na kterou budeme mít dostatečný vliv. Pokud může být cestou ke zvýšení vlivu a zajištění dlouhodobé stability a prosperity přijetí společné evropské měny, neměli bychom se této debatě vyhýbat. Hájit silné postavení České republiky v EU je pro budoucí vládu samostatný a velký úkol.

ČTYŘI ROKY PROSPERITY A FUNGUJÍCÍHO STÁTU

Koaliční vláda ČSSD, hnutí ANO 2011 a KDU-ČSL byla jmenována 29. ledna 2014. Poslanecká sněmovna vládě vyhlavila důvěru 18. února 2014. Vláda s největší pravděpodobností dokončí svůj čtyřletý mandát a stane se tak teprve třetím kabinetem v historii samostatné České republiky, který neskončil své působení předčasně.

Roky 2014–2017 znamenaly pro Českou republiku objektivně éru silného hospodářského růstu, poklesu nezaměstnanosti, postupného růstu mezd i důchodů. Svůj podíl má na tom i vládní politika. Státní rozpočet se pro vládu stal nástrojem podpory ekonomiky a zvyšování životní úrovně.

TOP 10 SPLNĚNÝCH PRIORIT VLÁDY BOHUSLAVA SOBOTKY

1. Stabilizace rozpočtu

- Vládě se dařilo snižovat schodek státního rozpočtu. V roce 2015 se meziročně snížil deficit o 15 mld. Kč. Ve srovnání se schváleným rozpočtem byl nižší o 37,2 mld. Kč. V roce 2016 skončil dokonce s přebytkem 61,8 mld. Kč, přestože byl původně plánován se schodkem ve výši 70 mld. Kč. Naposledy skončil státní rozpočet přebytkem v roce 1995. Plnění státního rozpočtu za 2017 na konci srpna je v přebytku 15,63 mld. Kč.

2. Snížení nezaměstnanosti

- Počet nezaměstnaných klesl z více než 600 tisíc (629 274 v lednu 2014) na zhruba 300 tisíc (296 826 v srpnu 2017).
- Stabilizace Úřadu práce ČR. Vláda s účinností od 1. ledna 2015 schválila zvýšení počtu zaměstnanců Úřadu práce ČR o 600 zaměstnanců. Díky tomu byly plně obnoveny činnosti Úřadu práce, které pomáhají návratu do zaměstnání a působí preventivně proti dlouhodobé nezaměstnanosti.
- Podpora Aktivní politiky zaměstnanosti prováděná prostřednictvím Úřadu práce ČR.

3. Růst minimální mzdy

- Vláda postupně navýšila minimální mzdu z 8 500 korun na 12 200 korun (od 2018), tedy o 3 700 Kč. Jedná se o 43 % nárůst.
- Vláda tím splnila i svůj závazek, podle kterého se úroveň minimální mzdy má blížit 40 % průměrné mzdy.

4. Valorizace penzí a zvyšování platů zaměstnancům ve veřejném sektoru

- Průměrný starobní důchod vzrostl o 750 Kč, stabilizován důchodový systém a obnoven a posílen mechanismus pravidelného zvyšování důchodů o 100 % inflace a polovinu růstu mezd.
- Od začátku svého působení se vláda Bohuslava Sobotky zaměřuje na zlepšení životní situace seniorů. Už v roce 2014 schválila novelu zákona o důchodovém pojištění a každý rok také navyšuje úroveň důchodů. Seniorům se od 1. ledna 2015 navýšily důchody v průměru o 250 korun měsíčně. Od začátku roku 2016 se důchody automaticky zvýšily o 40 korun, s únorovou penzí ale důchodci dostali mimořádný příspěvek ve výši 1 200 korun. Od začátku roku 2017 i díky novému mechanismu valorizace pak vzrostly důchody v průměru o 308 korun. Od roku 2018 se počítá se zvýšením starobních důchodů v průměru o 500 korun tak, aby částka odrážela růst cen a vývoj mezd.
- Od roku 2014 došlo celkem ke třem plošným zvýšením platů ve státní sféře, realizovaným formou vládních nařízení.
- Ve zdravotnictví zvýšila vláda platy dvakrát o 5 % a od ledna 2017 o 10 %.
- Dne 31. května 2017 vláda přijala nařízení, kterým zvýšila platy sociálním pracovníkům, porostou také o více než 9 % platy zaměstnancům v kultuře, pedagogickému personálu a některým zaměstnancům ve zdravotnictví nebo také technickým a pomocným pracovníkům. Dohromady se nařízení týká asi 165 tisíc lidí. Namísto devíti skupin platových tarifů jich nově máme šest, a to přispívá srovnatelnosti pracovních podmínek ve veřejném sektoru.

- Vláda rozhodla o navýšení platů zaměstnanců v sociálních službách o 23% od 1. července 2017. Bezpečnostní sbory si podle usnesení vlády z 29. března 2017 polepšily o 10%, a to od července letošního roku.
- Aktuálním cílem je zvýšit platy i napočtvrté k 1. lednu 2018 (listopadu 2017), a to o 15% učitelům a o 10% všem ostatním pracovníkům. Naše vláda rozhybala růst platů, podporujeme naše zaměstnance a chceme skončit s levnou prací.

5. Kvalitní a dostupné zdravotnictví

- Zdravotnictví je dostupné pro všechny – byly zrušeny zdravotnické poplatky (zachován poplatek za využití lékařské pohotovostní služby), snížena sazba DPH u léků.
- Nedovolili jsme privatizaci nemocnic.
- Rostly platy lékařům a sestřám.
- Proběhlo navýšení platových tarifů o 5% k 1. lednu 2015. Cílem bylo především přispět k personální stabilizaci českého zdravotnictví. Následně k 1. lednu 2016 ve výši 5% s tím, že úhradová vyhláška na rok 2016 umožnila kromě 5% růstu tarifních platů zdravotníků i analogické navýšení mezd. Poslední navýšení bylo realizováno k 1. lednu 2017, a to ve výši 10% navýšení tarifních platů.
- Vláda pravidelně zvyšovala platby za státního pojištěnce, což umožnilo zdravotním pojišťovnám stabilizovat finanční a personální situaci zdravotnictví.
- Byl prosazen zákon o ochraně zdraví, který chrání před škodlivými účinky návykových látek tzv. nový protikuřácký zákon.
- Snížili jsme doplatky na léky pro seniory.

6. Financování školství a dostupnější předškolní péče

- Od roku 2014 systematicky zvyšujeme platy učitelů i nepedagogických pracovníků. Platy ve školství celkově vzrostly o 14%.
- V roce 2017 byl schválen návrh novely školského zákona, která zavádí nový systém financování regionálního školství.
- Prosadili jsme nárok na umístění dítěte v mateřské škole – postupně od září 2017 pro čtyřleté děti, od září 2018 pro děti tříleté.
- Od roku 2014 je realizován dotační program na rozšiřování kapacit v mateřských a základních školách, celková alokace programu činí 1,5 mld. Kč.

- Zavedení dětských skupin, do konce roku 2017 očekáváme celkem 400 evidovaných dětských skupin; doposud bylo z Evropského sociálního fondu na podporu dětských skupin uvolněno více jak 1,6 mld. Kč v rámci výzev 35+36 (2015) a 132 (2017). MPSV rovněž pilotuje pomocí systémového projektu novou formu předškolní péče, tzv. Mikrojesle.

7. Podpora rodin s dětmi

- Vláda zlepšila podporu rodin s dětmi a také výrazněji pomohla lidem, kteří pečují o své blízké. Zásadním způsobem zvýšila slevy na dani pro pracující rodiče. V roce 2016 zůstalo například rodičům dvou dětí o 30 408 Kč více než v roce 2013 a rodičům vychovávajícím tři děti dokonce přibližně 50 tis. Kč. Celkem v českých rodinách oproti roku 2013 zůstalo více než 5,5 mld. Kč. Vláda zavedla porodné i na druhé dítě, zvýšila přídavky na děti, zavedla otcovskou poporodní péči. Byl přijat zákon o dětských skupinách a současně se i novelizoval zákon o daních z příjmů – zavedení slevy na dani z příjmů za umístění dítěte v předškolním zařízení (tzv. školkovně), rostla kapacita mateřských škol, zřízeny byly mikrojesle atd. Prosadili jsme také snížení DPH na nenahraditelnou dětskou výživu a na léky.
- Jako součást politiky sladování vláda zavedla nový nástroj, jak umožnit rodičům lépe rozložit péči o dítě, ale také posílit vazbu mezi dítětem a otcem – tzv. otcovskou poporodní péči. Otcům se tak umožňuje zapojit se do péče o novorozeně a sdílet toto období v rodinném kruhu, aniž by přišli o příjem nebo o dovolenou. K podpoře prorodinné politiky přispěje i dlouhodobě ošetřovné. V řadě rodin se po zavedení této dávky, spolu s povinností poskytnout pracovní volno zaměstnavatelem, vyřeší současné stresové situace při rozhodování o zajištění péče o takovou osobu.

8. Zajištění bezpečnosti

- Celý rok 2016 probíhal na základě zadání předsedy vlády Audit národní bezpečnosti, který prověřoval schopnost státu, jeho kapacitu i zákonná oprávnění reagovat na závažné bezpečnostní hrozby a předcházet jim. Audit identifikoval některé slabiny v koordinaci bezpečnostního systému při reakci na tzv. hybridní hrozby. Nastavili jsme nové mechanismy, které budou tyto slabiny postupně odstraňovat.

- V České republice klesá kriminalita, aktuálně je 6. nejbezpečnější zemí na světě. Vláda dlouhodobě navyšuje počty policistů a zvyšuje platy příslušníků bezpečnostních sborů. Jedním z průběžně plněných závazků vlády je navyšování rozpočtu Ministerstva obrany (v roce 2017 na 52,5 mld. Kč) a Ministerstva vnitra (v roce 2017 na 63,3 mld. Kč).
- Vláda schválila na návrh předsedy vlády změny, díky kterým dojde k výraznému posílení kontroly zpravodajských služeb České republiky. Kontrola má podléhat nejen Bezpečnostní informační služba a Vojeenské zpravodajství, ale i Úřad pro zahraniční styky a informace, tedy všechny tři existující zpravodajské jednotky. Nově bude kontrola dvouúrovňová. Budou využity dosavadní parlamentní orgány, vznikne však ještě nový odborný kontrolní útvar, který bude složen z důvěryhodných, bezpečnostně prověřených a veřejností respektovaných osob. Nad činností zpravodajských služeb bude tedy nově bdít i nezávislá expertní kontrola.
- Premiér prosadil v Parlamentu také novelu zákona o kybernetické bezpečnosti od expertů Národního bezpečnostního úřadu. Tato novela zvyšuje standard ochrany kritických systémů před hackerskými útoky. Mimo jiné umožnila vznik Národního úřadu pro kybernetickou bezpečnost, v jehož čele stanul v srpnu 2017 Ing. Dušan Navrátil.

9. Boj s korupcí

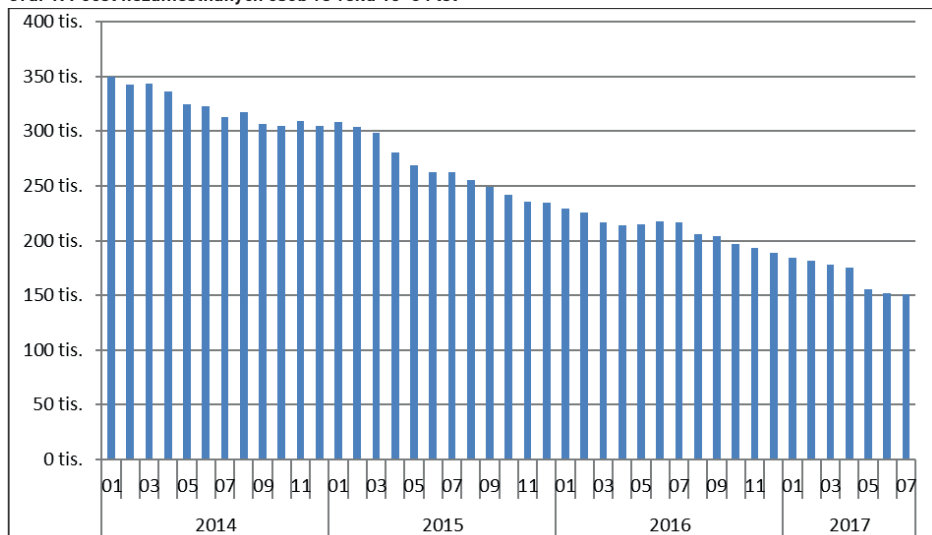
- Přijat zákon o státní službě, zákon o registru smluv.
- Zákon o zadávání veřejných zakázek, novela zákona o střetu zájmů.
- Novela zákonů souvisejících s financováním politických stran a volebních kampaní.
- Prokazování původu majetku. Vláda prosadila institut prokazování původu majetku, o jehož zavedení se diskutovalo téměř 20 let. Umožňuje finanční správě, má-li pochybnosti, že přiznané příjmy poplatníka neodpovídají nárůstu jmění a tento rozdíl mezi příjmy a jméním je vyšší než 5 mil. Kč, prověřit vztah mezi příjmy a nárůstem jmění, spotřebou a jiným vydáním. Úprava v zákoně o daních z příjmů je účinná od prosince 2016.

10. Zrychlení čerpání EU fondů

- Díky novou vládou zrychlenému čerpání EU fondů se podařilo vyčerpat 96,4% přidělené alokace (cca 700 mld. Kč). Ke dni 30. března 2017 byly Evropské komisi zaslány závěrečné dokumenty za všechny operační programy.
- Z nového programového období 2014–2020 bylo k 31. červenci 2017 vyhlášeno za všechny programy celkem 545 výzev s alokací 552,7 mld. Kč (příspěvek EU), tj. 93,2% hlavní alokace.

Vládě se podařilo splnit jeden z jejích hlavních cílů, a to úspěšně snižování nezaměstnanosti a spolu s tím zvyšování počtu volných pracovních míst. Díky podpoře aktivní politiky zaměstnanosti, přílivu zahraničních investic a hospodářskému růstu se vládě podařilo snížit počet nezaměstnaných osob ve věku 15–64 let z 349,7 tis. v lednu 2014 na 150,6 tis. v červenci 2017. Obecná míra nezaměstnanosti 15–64letých klesla z 6,7 % v lednu 2014 na 2,9 % červenci 2017.

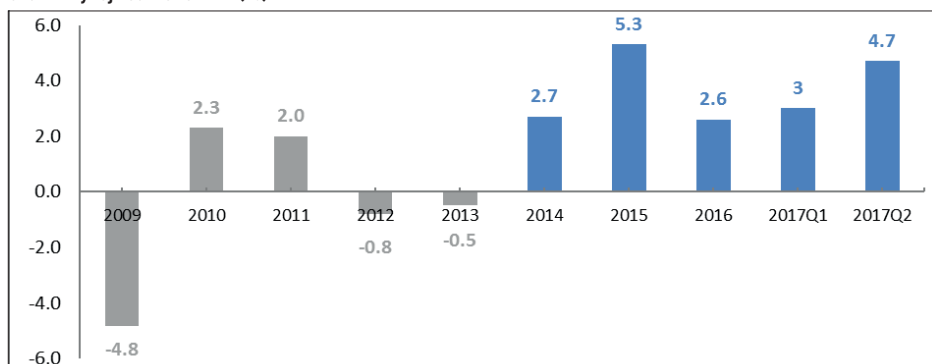
Graf 1: Počet nezaměstnaných osob ve věku 15–64 let

Zdroj: ČSÚ

Vláda dostala ČR ze stagnace a dokázala svou prorůstovou politikou zajistit vysoký růst HDP. V poslední době dochází navíc ke stabilizaci růstu. Ekonomický růst v 1. čtvrtletí 2017 ve srovnání s předcházejícím čtvrtletím výrazně zrychlil na 1,5 %. Meziročně se pak reálný HDP zvýšil o 3,0 %. Ve 2. čtvrtletí 2017 zrychlil mezičtvrtletně o 2,5 % a meziročně o 4,7 %. Zlepšení kondice české ekonomiky vede ke zvýšení predikce růstu reálného HDP pro rok 2017 z 2,5 % na 3,1 % a pro rok 2018 z 2,5 % na 2,9 %.

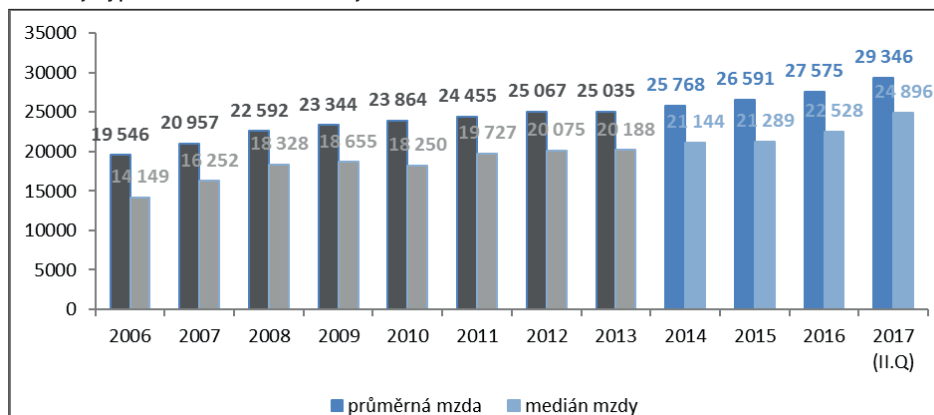
Graf 2: Vývoj reálného HDP (%)

Zdroj: ČSÚ

Dobrá kondice české ekonomiky a vývoj na trhu práce se promítly do růstu mezd. Průměrná mzda vzrostla od roku 2013 o 17,2 % a medián mzdy dokonce o 23,3 %. Jasnou prioritou vlády byla snaha o to, aby se růst ekonomiky promítl i do růstu životní úrovně obyvatel. Pravidelně tak zvyšovala nejen minimální mzdu, ale i platy státních zaměstnanců, aby podpořila růst mezd v celé ekonomice. Dle dostupných dat se mzdy zvyšovaly napříč všemi vrstvami zaměstnanců, v posledním roce nejvýrazněji u profesí s podprůměrnými výdělky.

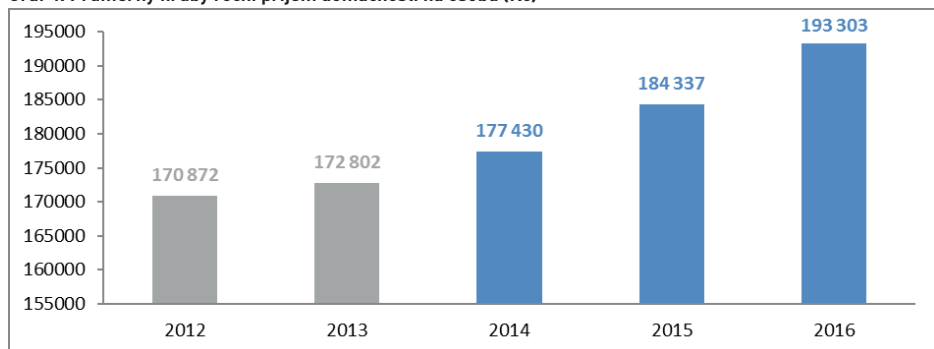
Graf 3: Vývoj průměrné a mediánové mzdy (Kč)

Zdroj: ČSÚ

Růst mezd se projevil také v růstu průměrného hrubého ročního příjmu domácnosti na osobu. Od roku 2013 se příjmy domácností na osobu zvýšily o cca 19 % na částku 193 tis. Kč v roce 2016.

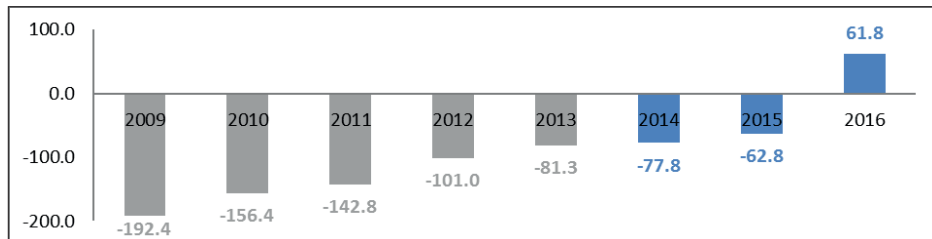
Graf 4: Průměrný hrubý roční příjem domácnosti na osobu (Kč)

Zdroj: ČSÚ

Hospodářská stabilita a tlak na zvyšování mezd se pozitivně promítly v domácí spotřebě. Díky oživení ekonomiky se zlepšoval i výběr daní a stát tak mohl investovat víc prostředků do zdravotnictví, vzdělávání, sociálních služeb, ale také zvýšit výdaje na bezpečnost nebo obranu. Posilovali jsme veřejné výdaje, ale přitom jsme nezvyšovali deficit státního rozpočtu. V loňském roce jsme dokonce skončili v rozpočtovém přebytku, což je rekordní výsledek za posledních 20 let.

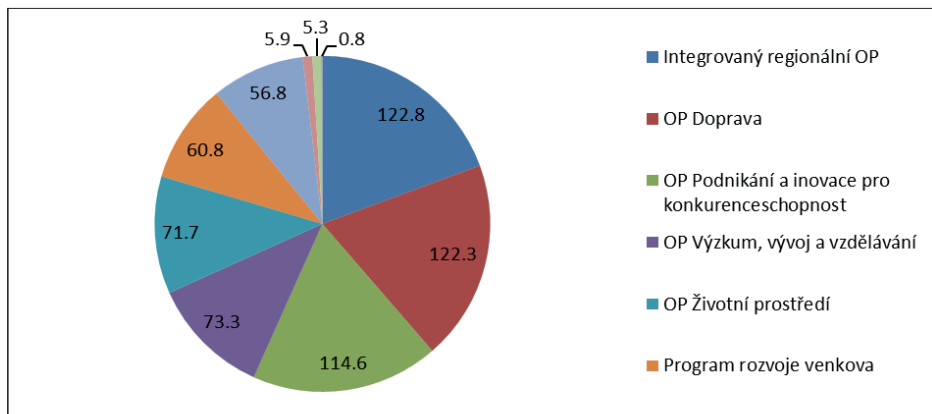
Graf 5: Saldo státního rozpočtu (mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ

Zásadní impuls do ekonomiky vnesly evropské fondy. Z programového období 2007–2013 jsme nakonec využili přes 90 % toho, na co jsme měli nárok. V operačních programech pro období 2014–2020 získala Česká republika přes 640 mld. Kč. Téměř pětina z toho je určena na investice do dálnic, modernizaci železnic a obecně na dopravní projekty. Skoro stejná část prostředků má jít na investice do veřejných institucí – škol a školek, hasičských zbrojnic, domovů pro seniory nebo na opravu památek. I v novém programovém období zůstávají zachovány tři směry Evropské územní spolupráce, tzn. přeshraniční, nadnárodní a meziregionální, přičemž právě na přeshraniční spolupráci je určeno nejvíce finančních prostředků. Desítky miliard korun v dalších programech jsou určené na rozšíření vysokorychlostního internetu, na podporu malých a středních podnikatelů, na výměnu neekologických kotlů za moderní nebo na excelentní výzkumná centra. Další prostředky do naší ekonomiky přinesly i zahraniční investice nebo podpora českého exportu.

Graf 6: Národní operační programy: celková alokace včetně výkonnostní rezervy v období 2014–2020 (v mld. Kč, k 30. červnu 2017)

Zdroj: MF (přepočteno kurzem 26,467 CZK/EUR)

Vláda také prosadila klíčovou legislativu, díky níž stát funguje efektivněji, spravedlivěji a lépe dohlíží na férovou soutěž. Zásadní změnou prošel zákon o zadávání veřejných zakázek, odstranili jsme některé zbytečné překážky, kvůli kterým se v minulosti tendry protahovaly a rušily. Pro průmysl a stavebnictví přinesla pozitivní změny novela stavebního zákona a novela zákona o EIA a ještě předtím změny v energetickém zákoně. Také tyto změny se pozitivně promítly v podpoře hospodářského růstu.

Zákon o prokazování původu majetku, kontrolní hlášení a evidence tržeb přinesly jednotná pravidla tam, kde dosud existovalo mnoho prostoru pro obcházení povinností. Stejně tak jsme prosadili nová přísnější pravidla pro financování politických stran a jejich kampaní nebo pro omezení střetu zájmů v politice. Státní úředníci a diplomati se nově řídí služebním zákonem a jejich práce podléhá mnohem větší kontrole.

Změnili jsme toho hodně také v sociální oblasti. Zrušili jsme poplatky u lékaře a za recept. Zrušili jsme takzvaný druhý pilíř důchodového pojištění, kvůli kterému by výhledově zkolaboval celý penzijní systém. Vrátili jsme věkový strop pro odchod do důchodu a obnovili jsme pravidelné každoroční navyšování starobních penzí. Pravidelně jsme zvyšovali minimální mzdu, což se odrazilo i v růstu reálných mezd. Zvýšili jsme platy zdravotním sestřám, učitelům a pracovníkům v sociálních službách, což se pozitivně projevilo i na kvalitě zdravotní a sociální péče nebo vzdělání.

Vláda stála v čele země v době, která přinesla neobvykle významnou dynamiku v mezinárodních vztazích. Ovlivnily ji takové faktory, jako ruská agrese na Krymu nebo migrační krize vyvolaná rozpadem států na severu Afriky a Blízkém východě. Evropu zasáhly teroristické útoky, které si vyžádaly stovky obětí a zraněných. To vše nás vedlo k posílení výdajů na vnitřní bezpečnost a obranu a k přehodnocení dosavadních přístupů k zajištění bezpečnosti tak, aby Česká republika dokázala lépe reagovat na současné hrozby.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Ministr životního prostředí
Mgr. Richard BRABEC

**Ve funkci od 29. ledna 2014,
1. místopředseda vlády od
4. května 2017, nominován
na post ministra za hnutí
ANO 2011**

přinesl do území národních parků stabilitu a jasná pravidla. Přijetím zákona došlo především k zefektivnění ochrany na území národních parků a sjednocení přístupu k ochraně přírody v národních parcích.

Novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu

Novela posílila ochranu zemědělského půdního fondu, který zaujímá zásadní postavení jako složka životního prostředí například v adaptaci proti změnám klimatu. Konkrétně byla například zvýšena plošná ochrana zemědělských půd, dále byl zpřesněn postup ochrany zemědělské půdy před ohrožením erozí či znečištěním rizikovými látkami

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Česká republika průběžně sleduje prostřednictvím předpovědních klimatických modelů, jak se na jejím území projevují dopady změny klimatu, a má také strategické dokumenty, jak tyto negativní dopady řešit.
- Po 25 letech platí jednotná pravidla pro správu národních parků.
- Díky programu na výměnu zastaralých kottlů za šetrnější již bylo ke dni 14. srpna 2017 vyměněno 20 365 kottlů a fyzickým osobám na účty profinancováno cca 2,3 mld. Kč.
- Zlepšení ochrany životního prostředí se projevilo například ve snížení emisí skleníkových plynů o cca 35 % mezi léty 1990 až 2015.
- Opatření zaměřená na úspory energie (zejména v rámci do-

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Předním úkolem vlády v oblasti ochrany životního prostředí bylo oživení samotného ministerstva, které do té doby neřešilo environmentální problémy a jeho jedinou ambicí bylo nepřekážet hospodářským resortům. Za současné vlády se stalo opět plnohodnotným Ministerstvem životního prostředí, které muselo okamžitě přistoupit k do té doby silně nevládnutému čerpání evropských fondů a obnově investic do moderních ekologických řešení. Mezi neméně důležité cíle resortu patřila modernizace zastaralé legislativy o ochraně přírody a zahrnutí celosvětově vážně vnímané problematiky negativních důsledků změny klimatu mezi zásadní vládní strategie.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Zákon o ochraně přírody a krajiny

Zákon po celých 25 letech konečně srovnal pravidla pro fungování všech národních parků v České republice. Výsledek několikaletého projednávání se všemi zainteresovanými stranami

zajistil, aby ochrana přírody v národních parcích byla efektivnější a jasnější.

- tačních programů OP Životní prostředí a Nová zelená úsporám] vedla k poklesu roční spotřeby energie o 4 623 839 GJ.
- Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) je uveden do souladu s evropskou legislativou a novelizován tak, aby usnadňoval schvalování projektů.
- Pařížská dohoda o boji proti změně klimatu byla schválena Poslaneckou sněmovnou, což naší zemi posunulo o krok blíž zbytku členských států EU, kde již dohoda ratifikována byla.
- Ministerstvo životního prostředí se aktivně podílelo na přípravě Strategického rámce Česká republika 2030, připravovaného Úřadem vlády, který nastiňuje žádoucí směr udržitelného rozvoje pro naši zemi.

a rizikovými prvky nebo byly vymezeny nové kompetence v ochraně zemědělského půdního fondu České inspekci životního prostředí.

Novela zákona o ochraně ovzduší

Dne 1. ledna 2017 vstoupila v platnost novela zákona o ochraně ovzduší, která mimo jiné přinesla širší možnost kontroly dodržování již dříve stanovených povinností provozovatelů, a to v oblasti zdrojů do 300 kW na pevná paliva umístěných v domácnostech. S ohledem na vliv této skupiny zdrojů na emise některých látek může tato změna mít významné pozitivní dopady na kvalitu ovzduší.

EIA v souladu s evropskými standardy

Ministerstvo životního prostředí si pro zajištění čerpání evropských fondů v předcházejícím i novém programovém období muselo poradit s řízením ze strany Evropské komise, která požadovala posílení závaznosti stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Ministerstvo proto zpracovalo novelu zákona o EIA, která umožnila dočerpát finanční prostředky z programového období 2007–2013 ve výši cca 100 mld. Kč. Otevřela také čerpání prostředků z nového programového období 2014–2020 ve výši cca 700 mld. Kč.

V červnu 2016 pak vláda schválila další novelu, která do zákona o EIA vložila nové ustanovení o speciálním postupu schvalování u vybraných klíčových dopravních staveb. Tato novela nabyla účinnosti 5. srpna 2016 a umožnila vydat závazné stanovisko k vlivům záměru na životní prostředí, aniž by pro tyto záměry bylo nezbytné opakovat proces posuzování vlivů na životní prostředí. O těchto stavebních záměrech hovoří ve své kapitole také kolegové z Ministerstva dopravy.

Ministerstvo životního prostředí dále zpracovalo tzv. transpoziční novelu EIA. Cílem transpoziční novely bylo zajistit transpozici revidované směrnice EIA č. 2014/52/EU a zároveň, za současného dodržování unijního práva a principů stanovených zákonem č. 39/2015 Sb. zjednodušit, zefektivnit a urychlit proces EIA. Dne 5. září 2017 bylo dokončeno schvalování zákona Parlamentem ČR, a zákon tak byl předložen k podpisu prezidentu ČR.

Strategie v oblasti ochrany ovzduší

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší ČR je zastřešující dokument řízení kvality ovzduší v ČR vycházející z Národního programu snižování emisí a jednotlivých programů zlepšování kvality ovzduší.

Národní program snižování emisí v ČR obsahuje sektorová opatření pro jednotlivé resorty ke snížení emisí v dopravě, zemědělství, průmyslu a energetice. Cílem je dosáhnout národních emisních stropů a zlepšit kvalitu ovzduší. Národní program ukládá v usnesení vlády, kterým byl schválen, ministři dopravy umožnit do 31. prosince 2020 z Operačního programu Doprava podporu výstavby obchvatů měst a obcí uvedených Národním programem a v Programech zlepšování kvality ovzduší (PZKO). Ministryni pro místní rozvoj je dále uloženo umožnit do 31. prosince 2020 z Integrovaného regionálního operačního programu podporu výstavby obchvatů měst a obcí uvedených v PZKO.

PZKO jsou strategickým nástrojem řízení kvality ovzduší na regionální úrovni. Jejich cílem je dosáhnout požadované kvality ovzduší prostřednictvím stanovených opatření. Nové PZKO vydalo MŽP v průběhu dubna až června 2016. Opatření v PZKO jsou zaměřena na všechny zdroje znečišťování ovzduší, jako jsou lokální topeniště, průmysl, odvaly, zemědělství a doprava. U každého opatření je navrženo místo jeho realizace a rozsah (např. ve kterých městech, provoznách či na jakých dopravních úsecích se mají opatření provést). Opatření budou aplikovat dle svých zákonných kompetencí krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností, kraje, obce s rozšířenou působností, obce, MŽP a ostatní resorty.

Příprava a schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, schválená vládou 26. října 2015, identifikuje pravděpodobné negativní dopady změny klimatu na národní úrovni. Cílem koncepce je zachovat dobré životní podmínky a uchovat, respektive posílit hospodářský potenciál pro budoucí generace. Tato Strategie obsahuje návrhy konkrétních opatření pro adaptaci a sleduje mezisektorové vazby a provázanost s opatřeními v oblasti snižování emisí skle-

nikových plynů. Strategie se soustředí na definování priorit v nejvíce ohrožených oblastech od lesního hospodářství, zemědělství, vodního hospodářství a biodiverzity po cestovní ruch, zdraví a hygienu, urbanizovanou krajinu, dopravu nebo průmysl a energetiku. Strategie je tak komplementární k Politice ochrany klimatu v ČR, která se zaměřuje na snižování emisí skleníkových plynů. Společně obě koncepce umožňují komplexní přístup k řešení problematiky změny klimatu, k možnostem aktivního předcházení negativním dopadům a ke zmírnění nebo eliminaci těchto dopadů na životní podmínky v ČR. Adaptační strategie ČR je připravena na roky 2015–2020 s výhledem do roku 2030.

Jedním z projevů změny klimatu na území České republiky je sucho spojené s extrémními výkyvy počasí. Zatímco dopadům sucha na vodní toky a zemědělskou produkci se věnovali především na Ministerstvu zemědělství, Ministerstvo životního prostředí připravilo Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, který byl přijat vládou 16. ledna 2017. Tento Akční plán je implementačním dokumentem Adaptační strategie ČR a je strukturován dle jednotlivých projevů změny klimatu, tj. dlouhodobé sucho, povodně a příválové povodně, zvyšování teplot, extrémní meteorologické jevy (vydatné srážky, vlny veder, extrémní vítr) a přírodní požáry. Akční plán definuje 33 specifických cílů a jeden průřezový cíl zaměřený na vzdělávání, výchovu a osvětu. Při účinné a efektivní realizaci těchto cílů a opatření by měla být ČR mnohem méně zranitelná vůči negativním a extrémním projevům změny klimatu.

Příprava a schválení Politiky ochrany klimatu v ČR

Politika ochrany klimatu v ČR z 22. března 2017 představuje koncepci vlády, která určuje střednědobé cíle (do roku 2020 a 2030) a dlouhodobé cíle (do roku 2040 a 2050) v oblasti snižování emisí skleníkových plynů. Jde tak o dlouhodobou strategii nízkoe emisního rozvoje ČR, který je pro budoucí životní podmínky nejen v České republice nezbytný. Politika se zaměřuje na definování opatření a nástrojů s největším potenciálem pro snižování emisí skleníkových plynů v klíčových sektorech, tj. energetiky, konečné spotřeby energie, průmyslu, dopravy, zemědělství a lesnictví či nakládání s odpady. Politika se rovněž věnuje opatřením a nástrojům v oblasti vědy a výzkumu a dobrovolných nástrojů. Politika obsahuje predikce možného budoucího vývoje, které vycházejí především z různých scénářů na základě v současnosti známých technologií a jejich využitelného potenciálu k dosažení indikativního redukčního cíle do roku 2050. Politika bude pravidelně vyhodnocována a aktualizována.

Nová zelená úsporám

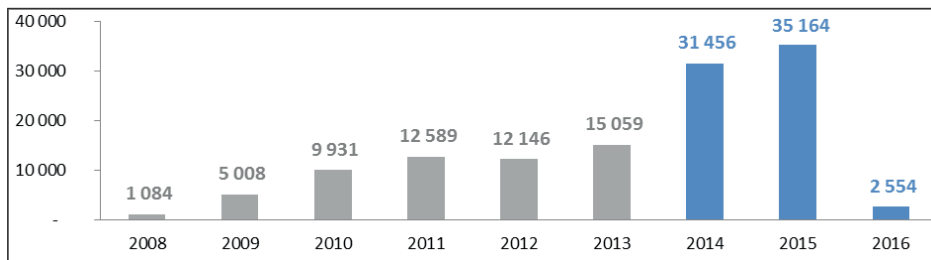
Vláda se zaměřila na podporu ekologických investic. Dne 30. března 2015 schválila úpravu podmínek a pokračování programu Nová zelená úsporám, čímž podpořila především zateplování rodinných a bytových domů, od dubna 2017 je pak umožněno poskytovat podporu i pro budovy ústředních institucí. Ke dni 30. června 2017 bylo v rámci NZÚ celkem podáno 25 744 žádostí s celkovým požadavkem na podporu cca 5,9 mld. Kč, z toho již bylo proplaceno cca 2,1 mld. Kč pro 13 095 žádostí. Nová zelená úsporám je důležitý pilíř vládní snahy o snižování energetické náročnosti na jedné straně a umožnění úspor pro domácnosti na straně druhé.

Kotlíkové dotace

Za účelem razantního zlepšení kvality ovzduší v ČR byl dne 15. července 2015 spuštěn dotační program tzv. kotlíkových dotací. Cílem programu je do roku 2020 v celé České republice vyměnit 80 až 100 tisíc zastaralých kotlů fyzických osob za nové moderní zdroje tepla v celkové finanční alokaci 9 mld. Kč. Nastavení programu finančně zvýhodňuje obnovitelné zdroje energie a prioritní oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Ke dni 14. srpna 2017 v rámci 1. výzvy programu bylo skutečně vyměněno celkem 20 365 kotlů a fyzickým osobám na účty profinancováno cca 2,3 mld. Kč, v březnu 2017 ministerstvo vyhlásilo druhou z celkových třech výzev. Do roku 2019 je pak stanoveno vyměnit dalších 35 tis. kotlů s finanční alokací 3,4 mld. Kč.

Zlepšení čerpání prostředků z Operačního programu Životní prostředí 2007–2013

Implementace Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 neprobíhala uspokojivým způsobem, což v roce 2013 vyústilo ve ztrátu části alokace EU. Přestože i v dalších letech hrozilo významné riziko ztráty dalších finančních prostředků, nové vedení ministerstva jej dokázalo eliminovat. Okamžitě přistoupilo k realizaci opatření zacílených např. na zjednodušení administrace, zrychlení procesů, ale i tlakem na příjemce se tak v letech 2014 a 2015 zabránilo nežádoucím ztrátám ve výši minimálně několika miliard Kč.

Graf 7: Čerpání Operačního programu Životní prostředí (v mil. Kč)

Zdroj: MŽP

Nastartování a realizace OPŽP 2014–2020

Vláda při úspěšném dočerpávání programového období 2007–2013 musela zároveň nastartovat nové období, které pro sektor životního prostředí znamená šanci na 2,67 mld. EUR v operačním programu Životní prostředí. Celkem bylo od začátku programového období vyhlášeno 83 výzev s alokací ve výši 55,7 mld. Kč. Na rok 2017 bylo plánováno vyhlášení celkem 42 výzev za cca 22,1 mld. Kč, z toho 35 již bylo vyhlášeno. Dosud bylo uzavřeno 54 výzev s celkovou alokací (prostředky EU) ve výši 42,6 mld. Kč. Obecně je možné konstatovat, že OPŽP 2014–2020 je při srovnání s předchozím programovým obdobím za stejnou dobu implementace v lepším stavu.

Pařížská dohoda

Ministerstvo životního prostředí se aktivně podílelo na vyjednávání a následném přijetí Pařížské dohody v prosinci 2015. Jedná se o historicky přelomovou smlouvu v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti ochrany klimatu. Hlavním cílem Pařížské dohody je udržet nárůst průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2°C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí. Pařížská dohoda se kromě snižování emisí skleníkových plynů (tzv. mitigace) zaměřuje také na přizpůsobování se negativním dopadům změny klimatu (tzv. adaptace), financování klimatických opatření v rozvojových zemích, uplatňování moderních technologií a budování kapacit v rozvojových zemích. Pařížská dohoda poprvé stanovuje povinnosti přijetí závazků nejen pro rozvinuté, ale též rozvojové země. Tato Dohoda vstoupila v platnost 4. listopadu 2016, tedy po necelém roce od jejího přijetí v Paříži. Její nečekaně brzký vstup v platnost, a to i v porovnání s jinými mezinárodními environmentálními smlouvami, poukazuje na význam, který je této Dohodě přikládán mezinárodním společenstvím. V současnosti ČR dokončuje ratifikační proces, když dne 5. září 2017 bylo dokončeno schvalování Pařížské dohody Parlamentem ČR a nyní je očekáván podpis prezidenta ČR.

Boj proti světelnému znečištění

Ministr životního prostředí inicioval vytvoření meziresortní pracovní skupiny, která si vytyčila za cíl informovat vládu České republiky o negativních dopadech světelného znečištění na přírodu, zdraví lidí, dopravní bezpečnost i energetickou spotřebu a nastinit příští vládě možné způsoby řešení této problematiky.

VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace
MVDr. Pavel BĚLOBRÁDEK, Ph.D., MPA

Ve funkci od 29. ledna 2014,
nominován na post místopředsedy za KDU-ČSL

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Cílem vlády bylo stabilizovat veřejné výdaje na výzkum, vývoj a inovace, stanovit hlavní směry dalšího rozvoje VaVal v České republice a položit základy legislativních změn, které budou do budoucna třeba pro efektivnější podporu výzkumných a inovačních aktivit. S tím souvisí také přijetí nových pravidel pro hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací. Cílem bylo především snížit závislost základního výzkumu na účelovém financování a omezit výhody plynoucí z rozsahu na úkor kvality. V neposlední řadě vláda usilovala o posílení mezinárodních vazeb ve výzkumném prostoru, které přispívají ke zvyšování kvality VaVal.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Do výhradní zákonodárné kompetence místopředsedy vlády pro vědu, výzkum a inovace spadá fakticky pouze zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Ten byl novelizován v roce 2016 (s účinností k 2. červenci 2016). Jednalo se o implementační novelu, cílem návrhu bylo zejména sladění přímo aplikovatelné evropské právní úpravy s národní právní úpravou v oblasti užívaných pojmů.

Věcný záměr zákona o VaVal

V témže roce byl vládou rovněž schválen věcný záměr kompletně nového zákona o podpoře VaVal. Navazující návrh zákona, který zásadně upraví dosavadní systém podpory výzkumu, vývoje a inovací, byl vládě předložen v září letošního roku. Parlamentem ČR ale nestačí být projednán a o jeho dalším osudu reálně rozhodne až nová vláda.

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016–2020

Usnesením vlády ze dne 17. února 2016 č. 135 byla schválena Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2016–2020 (dále jen „NP VaVal“). Představuje vrcholový strategický dokument udávající hlavní směry vývoje v oblasti výzkumu, vývoje a inovací na národní úrovni. Výrazně se zaměřuje na podporu aplikovaného výzkumu pro potřeby ekonomiky. Obsahuje priority a opatření k jejich realizaci, které doprovází předpoklad vývoje výdajů na VaVal. Jedná

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Výdaje na výzkum, vývoj a inovace vzrostly o 23 %, nominálně o 6 mld. Kč, a zároveň byly podstatně lépe zacíleny.
- Existuje samostatná národní politika VaVal a její podrobná implementační strategie.
- Platí nová pravidla pro financování a hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací, díky kterým výzkumné aktivity nejsou tolik závislé na produkci kvantitativního počtu výsledků a více se ohledňuje jejich kvalita.

- Zřízením Sekce pro vědu výzkum a inovace ÚV ČR byla podpořena koordinace a vyvážené řízení systému VaVal a posíleno exekutivní zázemí pro činnost Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI).
- Na základě doporučení RVVI schválila vláda k realizaci 12 významných programů na podporu aplikovaného výzkumu a 3 grantové projekty podporující základní výzkum.

se zejména o podmínky pro rozvoj a zkvalitňování řízení a koordinace (institute, legislativa apod.), působení směrem ke zvýšení přínosů v oblasti VaVal v ČR a aplikace výsledků VaVal. Cílem je orientovat aplikovaný výzkum v ČR na odvětvové (sektorové) potřeby pro podporu konkurenceschopnosti. Národní politika nově zavádí kontinuální proces zjišťování a vyhodnocování věcných potřeb firem a dalších uživatelů v oblasti aplikovaného výzkumu. Takto široce prodiskutované věcné potřeby jsou průběžně zapracovávány do programů podpory v oblasti aplikovaného výzkumu a odpovídají tak poptávce soukromého sektoru a dalších uživatelů.

Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky („Národní RIS3 strategie“)

Základním implementačním nástrojem NP VaVal je Národní RIS3 strategie – strategický dokument zajišťující efektivní zacílení evropských, národních, regionálních a soukromých prostředků na aktivity vedoucí k posílení inovační kapacity a do prioritně vytyčených perspektivních oblastí na národní i regionální úrovni s cílem plně využít znalostní potenciál na všech úrovních.

Budoucnost průmyslu ČR souvisí s kvalitou partnerství vytvořeného se státem a s přesně zacíleným výzkumným zájemem, které může stát pro potřeby průmyslu budovat pouze v neustálém **dialogu s podniky a představiteli aplikovaného výzkumu**. Bez této debaty není možné se vzájemně pochopit a přesně nasměrovat veřejné výdaje do žádoucích oblastí.

Národní RIS3 strategie na základě procesu objevení podnikatelských příležitostí (dále jen „EDP“ – z angl. Entrepreneurial Discovery Process) identifikovala obory a odvětví, které je vhodné dále podporovat s ohledem na ekonomickou specializaci ČR v evropském a globálním kontextu, a na tyto obory pak podporu VaVal zacílit.

Vytvoření a schválení Národní RIS3 strategie je nejvýznamnější změnou v oblasti strategického směřování podpory výzkumných, vývojových a inovačních aktivit v České republice. Národní RIS3 strategie obsahuje prioritní oblasti zacílení finančních prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů i národních programů VaVal.

Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory („Metodika 2017+“)

Nový systém hodnocení VO je výsledkem intenzivních jednání vedení ÚV ČR – Sekce VVI a RVVI se zástupci hlavních aktérů vědeckovýzkumného prostředí a **implementace Metodiky 2017+ patří mezi prioritní úkoly**.

Postavení a mise výzkumných organizací v systému VaVal jsou různé, proto Metodika 2017+ pro účely hodnocení zavádí jejich rozdělení do tří segmentů: vysoké školy (VŠ), ústavy AV ČR a rezortní VO. Cílem zavádění Metodiky 2017+ je především větší efektivita vynakládání veřejných prostředků do výzkumu a vývoje, vyšší podpora mezinárodní konkurenceschopnosti české vědy a změna financování výzkumných organizací směrem k větší finanční jistotě jejich rozvoje. V otázce větší finanční jistoty VO byla po dobu zavádění nového systému hodnocení pro poskytovatele schválena fixace finančních prostředků RVO na tříleté období (2017 až 2019).

Systém Metodika 2017+ přináší významnou změnu v dosavadním systému hodnocení vědeckovýzkumných institucí. Hodnocení založené na komplexním hodnocení kvality dle mezinárodních standardů zajistí transparentnost procesů i výsledků pro všechny vědní obory včetně odděleného hodnocení základního a aplikovaného výzkumu. Umožní také identifikaci slabých míst vědního prostředí, a tak významně motivačně posílí jednotlivé aktéry ke zlepšení.

Nový systém hodnocení bude zaváděn postupně v následujících třech letech. Bude probíhat pravidelné každoroční hodnocení výsledků VO a zároveň bude zaváděno hodnocení kompletní. Od roku 2020 pak bude probíhat kompletní hodnocení v pětiletých cyklech. Hodnocení bude provádět RVVI ve spolupráci s jednotlivými segmenty VaVal a budou do něj postupně zapojováni také zahraniční odborníci.

Informační systém výzkumu, experimentálního výzkumu a inovací („IS VaVal“)

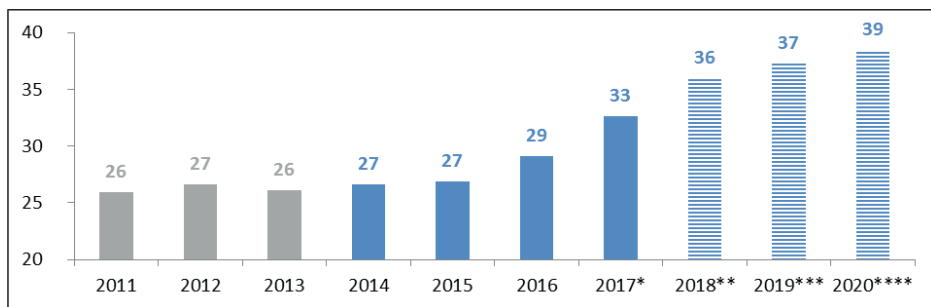
Provoz IS VaVal byl v roce 2016 převeden na technické zařízení ÚV ČR, čímž byla odstraněna závislost na externím dodavateli. Dále pak byly významnou měrou ušetřeny veřejné prostředky, neboť IS VaVal je v současné době provozován za méně než 50 % původní ceny. V listopadu 2016 byla udělena novému IS VaVal cena „Egovernment The Best 2016“ za elektronizaci veřejné správy v kategorii centrální projekty.

Rozpočtová stabilizace výdajů na VaVal

V období let 2014–2017 se postupně podařilo prostřednictvím rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace finančně stabilizovat celý systém VaVal v České republice. Návrhy rozpočtu byly vládou schváleny a zapracovány do příslušných zákonů o státním rozpočtu, čehož se v případě předchozích rozpočtů na léta 2010–2014 nepodařilo dosáhnout.

Rozpočet je od roku 2015 navrhován na základě zevrubných analýz prostředí VaVal v národním i mezinárodním kontextu. Díky analýzám a řízené faktické diskusi se všemi zainteresovanými stranami bylo navýšení rozpočtu směřováno na pokrytí hlavních nedostatků v systému, tj. zejména na posílení spolupráce firem s veřejnými výzkumnými subjekty, lepší využívání lidských zdrojů a infrastruktur k provádění přínosného aplikovaného výzkumu a efektivnější koordinaci národních a evropských zdrojů.

Graf 8: Výdaje ze státního rozpočtu na vědu, výzkum a inovace (mld. Kč)

* schváleno zákonem č. 457 ze dne 7. prosince 2016 o státním rozpočtu České republiky na rok 2017

** návrh výdajů dle UV 385/2017

*** střednědobý výhled dle UV 385/2017

**** střednědobý výhled dle UV 385/2017

Zdroj: RVVI

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

Ministr zahraničních věcí
PhDr. Lubomír ZAORÁLEK

**Ve funkci od 29. ledna 2014,
nominován na post ministra
za ČSSD**

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Pro vládu byla zahraniční politika nepostradatelná pro zajištění bezpečnosti, posílení hospodářského růstu, pro posílení dobrého jména České republiky ve světě a pro podporu a rozvoj demokracie a lidských práv. Jedním z nejdůležitějších úkolů bylo nové nastavení strategických cílů české zahraniční politiky a s tím spojená revize dalších významných strategických dokumentů. Cílem vlády bylo také to, aby diplomatická síť dokázala lépe podporovat české exportéry nebo přitahovat zajímavé zahraniční investice. Pro vládu bylo také prioritní posilování strategických vztahů s klíčovými evropskými a světovými partnery, ale i česká role v EU, včetně její Společné zahraniční a bezpečnostní politiky. V neposlední řadě vláda usilovala o naplnění závazků v zahraniční rozvojové spolupráci, kterými se Česká republika zodpovědně hlásí k pomoci lidem v místech destabilizovaných bezpečnostní nebo politickou situací.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Koncepce zahraniční politiky ČR

Vláda schválila novou koncepci zahraniční politiky České republiky, která na rozdíl od předchozího dokumentu z roku 2011 stanovuje základní dlouhodobé směřování české zahraniční politiky a diplomacie. Nová koncepce reflektuje změny v mezinárodním prostředí a opírá se i o hlubkový audit zpracovaný hned na počátku fungování této vlády. Podle koncepce má česká zahraniční politika usilovat o pět cílů: bezpečnost, prosperitu a udržitelný rozvoj, lidskou důstojnost, službu občanům a podporu dobrého jména ČR v zahraničí.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Česká republika má dlouhodobou koncepci zahraniční politiky, mezi přední cíle patří bezpečnost, prosperita a udržitelný rozvoj nebo lidská důstojnost.
- Aktivně jsme využili svá členství v mezinárodních organizacích. Ve světě bezpečnostních výzev ČR podpořila užší spolupráci členských států EU v oblasti obrany a bezpečnosti, rozvoj schopností NATO a připojila se k Mezinárodní koalici proti Islámskému státu. V oblasti rozvoje a lidských práv se úspěšně ujala předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy a Ekonomické a sociální rady OSN.
- Pro silnější zastoupení ČR v mezinárodních organizacích vznikla nová strategie a byl jmenován vládní zmocněnec.

- Vznikla Jednotná zahraniční síť, která pomáhá exportu i zahraničním investicím. Za poslední tři roky došlo k nárůstu obratu zahraničního obchodu ČR o 24,5 %.
- Vztahy s Německem a Francií mají nyní strategický rozměr, spolupráce se týká jak evropských a bezpečnostních otázek, tak konkrétních projektů v oblastech jako průmysl a doprava. Podobně se posílily vztahy s Čínskou lidovou republikou a Korejskou republikou. Zahraniční rozvojová spolupráce funguje efektivněji, zapojují se do řešení konfliktů a stabilizace zemí, myslí i na návazný rozvoj ekonomických vztahů či uplatnění know-how. Výdaje na rozvojovou spolupráci představují asi 0,14 % HDP.

Aktualizace Bezpečnostní strategie ČR

MZV v roce 2015 rovněž koordinovalo aktualizaci Bezpečnostní strategie ČR z roku 2011. Změn doznala především analýza současného bezpečnostního prostředí a vymezení hrozeb a trendů s dopady na bezpečnostní zájmy ČR. Nový text poukazuje na rostoucí výzvy, které vyplývají ze změny bezpečnostního prostředí pro ČR a ostatní členy NATO a EU a v této souvislosti zdůrazňuje význam plnění našich spojeneckých závazků. Strategie se také více věnuje otázkám vnitřní bezpečnosti a mezinárodní spolupráci v této oblasti.

Strategická partnerství v Evropě i za jejími hranicemi

Ministerstvo zahraničních věcí se zasadilo o rozvoj vztahů s prioritními regiony pro Českou republiku. Tradičně dobré vztahy ČR s Německem, které hraje stále významnější roli na evropské i světové scéně, dospěly na novou úroveň prostřednictvím strategického dialogu zahájeného v červenci 2015. Ten se zaměřuje na konkrétní projekty, včetně klíčových evropských a bezpečnostních otázek, migrace, energetiky, průmyslu 4.0, modernizace dopravní infrastruktury, vědy a výzkumu. Bylo rovněž rozhodnuto o pokračování činnosti Česko-německého fondu budoucnosti po roce 2017. Podařilo se také obnovit partnerský politický dialog s Francií, byl podepsán nový Akční plán strategického partnerství mezi ČR a Francií na léta 2014–2018.

Pokračoval intenzivní rozvoj bilaterální relace s klíčovým strategickým partnerem, kterým je USA. Novou dynamiku získal však také vztah České republiky s asijskými partnery. V rámci politického dialogu se od roku 2014 uskutečnila řada setkání se zástupci Čínské lidové republiky na nejvyšší úrovni. Během státní návštěvy prezidenta Si Ťin-pchinga v ČR v březnu 2016 byly bilaterální vztahy obou zemí povýšeny na strategické partnerství. Podobně došlo k přijetí Deklarace o uzavření strategického partnerství mezi ČR a Korejskou republikou v průběhu návštěvy premiéra Sobotky v Korejské republice v únoru 2015. Návazný Akční plán spolupráce mezi ČR a Korejskou republikou na léta 2016–18 pak podrobně definoval cíle v jednotlivých oblastech spolupráce.

ČR udržovala se Státem Izrael strategické partnerství, které se vyznačovalo nadstandardní úrovní spolupráce v politické, ekonomické a bezpečnostní oblasti, vysokou intenzitou vrcholových návštěv a rostoucím trendem obchodní výměny. Strategické partnerství formalizovala ve dvouletém cyklu v pravidelně zasedání mezivládních konzultací (G2G) a každoroční konání Česko-izraelského fóra. K prohlubování spolupráce došlo zejména v oblasti vědy, výzkumu a kybernetické bezpečnosti. Do Izraele byla v roce 2015 vyslána první diplomatka pro spolupráci ve vědě a výzkumu a v roce 2016 vyslal Národní bezpečnostní úřad do Izraele k dlouhodobému působení kybernetického experta. Zároveň se posílily vztahy s Palestinou. V roce 2015 byla ustanovena česko-palestinská smíšená meziministerská komise, jejíž první zasedání proběhlo v Praze.

Zákon o zahraniční službě

Poprvé od vzniku samostatné ČR se podařilo přijmout zákon, který upravuje přímo zahraniční službu. Přijetí zákona o zahraniční službě umožňuje MZV lépe a flexibilněji reagovat na proměňující se mezinárodní situaci. Zohledňuje rovněž specifika zahraniční služby, kterými jsou především rotace diplomatických a administrativně technických pracovníků mezi ústředím a 117 zastupitelskými úřady v zahraničí. Přináší ustanovení, která zavádí lepší pracovní podmínky pro zaměstnance v zahraniční službě, výrazně usnadňuje slaďování osobního a rodinného života s výkonem služby a posiluje bezpečnost zaměstnanců, kteří konají službu v náročných teritoriích.

Zahraníční obchod zvýšil obrát o čtvrtinu

Česká diplomacie má ve vztahu k ekonomickým nástrojům dva hlavní cíle: na jedné straně pomáhat exportu, zahraničnímu obchodu či zahraničním investicím v ČR, na druhé straně se aktivně a efektivně podílet na zahraniční rozvoje spolupráci, která podporuje politickou a bezpečnostní stabilitu a udržitelný rozvoj partnerských zemí. V obou směrech má Ministerstvo zahraničních věcí za uplynulé čtyři roky velmi dobré výsledky, což pozitivně hodnotí i podnikatelská reprezentace, a to jak Hospodářská komora ČR, tak i Svaz průmyslu a dopravy a další oborové organizace.

Mezi lety 2013–2017 dosahovala bilance zahraničního obchodu ČR trvalých přebytků. Celkově dosáhl zahraniční obchod ČR od začátku roku 2013 do konce roku 2016 přebytku 1,645 bil. Kč. Obrát zahraničního obchodu ČR dosáhl

mezi lety 2013–2016 hodnoty 27,676 bil. Kč a za poslední tři roky došlo k nárůstu obratu zahraničního obchodu ČR o 24,6 %.

Jednotná zahraniční síť pomohla exportérům

V posledních letech prošla výraznou proměnou česká ekonomická diplomacie. Podařilo se překlenout nesoulad rezortů v podpoře českého exportu a českých firem v zahraničí. Velkým posunem bylo podepsání mezirezortní dohody mezi MZV a MPO v roce 2014. Díky ní vznikly Jednotná zahraniční síť a jediné kontaktní místo pro firmy ve formě Klientského centra pro export. Celá síť tak poskytuje jednotné a jasně definované proexportní služby a exportéři mají k dispozici jednotné vstupní místo a nemusí ztrácet čas tím, že se snaží zorientovat ve službách jednotlivých státních institucí. O realizovaných službách je poskytována zpětná vazba a od roku 2015 bylo zavedeno pravidelné roční hodnocení zastupitelských úřadů z pohledu všech aktivit, které souvisí s podporou exportu a realizací ekonomické diplomacie. Díky podstatnému zintenzivnění aktivit v oblasti podpory exportu ze strany vyslaných diplomatů, tak i příslušných útvarů na MZV, došlo k obnovení důvěry v ekonomickou diplomacii.

Ministerstvo zahraničních věcí vytváří pro exportéry také například Mapu globálních oborových příležitostí, kterou připravuje na míru exportním schopnostem českých firem. Mapa globálních oborových příležitostí poskytuje přehled možností uplatnění na všech významných světových exportních trzích.

Na podzim 2016 se podařilo uzavřít dohodu mezi MZV a dalšími rezorty (MPO, MO, MZe, MMR, ÚV), díky níž od roku 2017 vznikl nový společný fond, jehož prostřednictvím rezorty spolufinancují Projekty ekonomické diplomacie. Díky společnému fondu se daří podporu exportu kumulovat. Očekáváme, že jen v roce 2017 se podaří financovat okolo 300 projektů za 53 mil. Kč, což představuje výrazný nárůst oproti předchozím letům.

Diplomacie posílila zahraniční investice

Ministerstvo zahraničních věcí se spolu s Ministerstvem průmyslu a obchodu zasadilo také o příliv zahraničních investic do České republiky (viz MPO).

Výrazně se zlepšily vztahy s Čínskou lidovou republikou. Od roku 2014 se v Praze pod záštitou prezidenta republiky koná každoročně Čínské investiční fórum. Hlavním výsledkem státní návštěvy čínského prezidenta Xi v ČR v březnu 2016 bylo vydání společného prohlášení o navázání strategického partnerství ČR–ČLR. Obě země v něm deklarují vůli zahájit strategický dialog. Ten se zaměří na posilování spolupráce v řadě oblastí jako např. průmyslová výroba, věda a výzkum, letectví, zdravotnictví, zemědělství, energetika, kultura, vzdělání, sport a cestovní ruch. ČR má zájem etablovat se jako regionální centrum pro čínské finanční instituce a stát se dopravním a logistickým uzlem pro letecké spojení mezi ČLR a regionem střední, východní a jihovýchodní Evropy.

Humanitární a rozvojovou pomoc ocenily OECD i NKÚ

V uplynulém období došlo k výraznému pozitivnímu posunu zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Podařilo se zvýšit její celkový finanční objem, který v roce 2016 činil 0,14 % HDP. V souladu s vládní strategií se od roku 2017 do roku 2019 bude pomoc dále zvyšovat každým rokem o 100 mil. Kč. Systém Zahraniční rozvojové spolupráce ČR byl v roce 2016 velmi dobře hodnocen Výborem pro rozvojovou pomoc OECD, a to především z hlediska účelnosti, hospodárnosti a transparentnosti rozvojových a humanitárních aktivit. Ve všech prioritních zemích již působí diplomatictí pracovníci pro zahraniční rozvojovou pomoc. Pozitivní hodnocení česká ZRS získala i od Nejvyššího kontrolního úřadu.

Tabulka 1: Rozpočet MZV na humanitární pomoc

Rok	Počet projektů	Počet zemí	Vynaložené prostředky
2010	21	29	89,35 mil. Kč
2011	19	24	73 mil. Kč
2012	33	21	72,8 mil. Kč
2013	27	30	73 mil. Kč
2014	35	26	83,58 mil. Kč
2015	46	23	90 mil. Kč
2016	38	25	100 mil. Kč

Zdroj: MZV

Kromě objemu se zvyšuje i kvalita české rozvojové spolupráce a humanitární pomoci. Bilaterální programy jsou cíleny na menší množství partnerských zemí i sektorů a jsou nastavovány tak, aby odpovídaly politickým i ekonomickým cílům české zahraniční politiky. Rozpočet na humanitární pomoc, jejímž prostřednictvím ČR pomáhá řešit světové krize, byl výrazně posílen. Stejně tak je snaha více propojovat humanitární projekty s rozvojovým úsilím a následným uplatněním české expertízy a know-how v rámci ekonomické spolupráce. V srpnu 2017 vláda schválila Strategii zahraniční rozvojové spolupráce 2018–30. Materiál navazuje na strategický rámec Česká republika 2030 a zakotvuje efektivní nástroje pro realizaci rozvojových a humanitárních aktivit v zahraničí.

Potvrzením funkčnosti systému je, že Česká rozvojová agentura získala v červnu 2017 udělení akreditace pro delegovanou spolupráci s Evropskou komisí na tzv. delegovanou spolupráci, kdy je ČRA, jako první agentura v rámci nových členských zemí EU, oprávněna přijímat od EK finanční prostředky a samostatně je spravovat a implementovat.

Stabilizace a posílení českých zastupitelských úřadů

V souvislosti s přijetím zákona o zahraniční službě vznikla také nová metodika pro vysílání státních zaměstnanců na zastupitelské úřady. Upravuje otázky výběru uchazečů, vysílání a návraty, stejně jako řízení a hodnocení takto vyslaných zaměstnanců. Na základě této metodiky byla zahájena funkční spolupráce na mnoha zastupitelských úřadech a jejich činnost se může lépe rozšířit o aspekty ekonomiky, vědy a výzkumu a zemědělství.

Česká republika v roce 2016 posílila taktéž svou diplomatickou přítomnost v Čínské lidové republice otevřením generálního konzulátu v Chengdu.

V září 2016 byl na Kubu vyslán po 27 letech opět mimořádný a zplnomocněný velvyslanec, čímž došlo k povýšení úroveň diplomatických vztahů a ke zlepšení podmínek pro rozvoj ekonomické diplomacie, která byla v této zemi úspěšná. Tohoto významného posunu se podařilo dosáhnout při zachování aktivit na podporu a ochranu lidských práv.

Došlo také k posílení Zastupitelského úřadu v Teheránu o ekonomického diplomata a otevření kanceláře CzechTrade a v srpnu 2017 došlo k výměně velvyslanců po více jak dvacetileté pauze, a to bez omezení vysílání Rádia Svobodná Evropa. V rámci zlepšování vzájemných vztahů navštívil v roce 2016 ČR po dvanácti letech iránský ministr zahraničních věcí Mohammed Džavad Zaríf. Návštěva se konala recipročně za cestu ministra Lubomíra Zaorálka v roce 2015, který jako první ministr zahraničních věcí ČR navštívil Írán od roku 1993.

S ohledem na ekonomické zájmy ČR došlo ke znovuootevření zastupitelských úřadů v Bogotě, Dakaru, Nairobi, v Senegal, Keni a po 27 letech v Lusace. Do zastupitelského úřadu v Rangúnu, oficiálně znovuootevřeného v únoru 2014, byl v dubnu 2015 vyslán od vzniku ČR první rezidentní velvyslanec v Myanmaru.

Česká zahraniční síť byla posílena o celkem 19 pozic ekonomických diplomatů.

Do Izraele byla v roce 2015 vyslána první diplomatka pro spolupráci ve vědě a výzkumu a v roce 2016 vyslalo NBÚ do Izraele k dlouhodobému působení kybernetického experta.

Po několikaletých snahách o rozšíření sítě konzulárního zastoupení ve Velké Británii došlo k navýšení rozpočtu MZV a systemizace služebních míst, které umožní zahájit přípravy na otevření nového Generálního konzulátu v Manchesteru začátkem roku 2018.

Velvyslanectví v Damašku

ČR se unikátním způsobem angažovala na území Sýrie, kde prosazovala v rámci bilaterálních jednání se syrskými partnery implementaci rezolucí RB OSN, zejména apelů na zajištění humanitárního přístupu do všech oblastí Sýrie a propuštění svévolně zadržovaných osob vč. žen a dětí. Zastupitelský úřad ČR v Damašku pokračoval v plnění role stýčného úřadu nejen pro ČR, ale i pro další země EU a NATO. Oceňovaná je i role tzv. Protecting Power ve vztahu k USA a poskytování konzulárních služeb včetně problematiky vězněných občanů.

Východní Evropa a pomoc na Ukrajině

ČR se podílela na dlouhodobém udržení problematiky východní Evropy včetně politiky Východního partnerství mezi prioritami Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU a je považována ze strany EU a jejích členských států za věrohodného partnera s konzistentními postoji. Vláda důsledně podporovala obnovu, nezávislost a stabilizaci Ukrajiny a praktickou měrou významně pomáhala při reformách v zemi. Vláda rozhodla dvěma usneseními o poskytnutí pomoci Ukrajině při její obnově a podpoře její demokratické transformace v období let 2014 až 2016 a v období let 2017 až 2018. ČR je dnes na Ukrajině vedoucí zemí v pomoci v sektoru vzdělávání a školství a angažuje se také v oblastech demokratických standardů a lidských práv, v boji proti korupci a budování nezávislých médií.

Spolupráce se zeměmi západního Balkánu

ČR sehrávala v EU velmi aktivní roli s cílem udržet význam a dynamiku procesu rozšíření EU o země západního Balkánu a vybudovala si pověst angažovaného a věrohodného podporovatele této politiky. Využívala k tomu bilaterálních a multilaterálních jednání na pracovních i politických úrovních s představiteli orgánů EU, členských zemí EU i zemí západního Balkánu. Úzce také spolupracovala s partnery ze zemí Visegrádské skupiny (V4). Již pravidelně jsou každoroční setkání ministrů zahraničních věcí V4 s jejich protějšky ze šesti západobalkánských zemí. Konkrétním výsledkem této spolupráce se stal Západobalkánský fond, který zahajuje svou činnost v létě 2017 s finanční a odbornou asistencí Mezinárodního visegrádského fondu, podle jehož vzoru byl vytvořen.

Formáty regionální spolupráce

Klíčovým formátem středoevropské spolupráce zůstává pro ČR Visegrádská skupina. Při předsednictví ČR od července 2015 do června 2016 se podařilo i ve složitém čase „migrační krize“ udržet spolupráci a komunikaci s evropskými partnery, uskutečnit naplánovaná setkání ve visegrádských formátech (včetně V4 tripartit) a splnit naprostou většinu tematických priorit avizovaných v programu předsednictví. Na intenzitě získala rovněž relace ČR s Rakouskem, a to jak na bilaterální úrovni (mj. pravidelná setkání ve formátu ministrů zahraničních věcí s hejtmany příhraničních regionů), tak trilaterálně ve Slavkovském formátu (založeném na jednání předsedů vlád ČR, Slovenska a Rakouska v lednu 2015).

Předsednictví ČR v Hospodářské a sociální radě OSN

Česká republika předsedá v období od července 2017 do července 2018 Hospodářské a sociální radě OSN (ECO-SOC). ČR se tím po dvaceti letech vrací do vedení jednoho ze tří nejdůležitějších orgánů Organizace spojených národů. Česká republika se v rámci svého předsednictví zaměří na téma účasti na veřejném životě jako prostředku a cesty k vytváření a posilování udržitelné, odolné a inkluzivní společnosti. Zvolený důraz na participaci vychází z dlouhodobých zkušeností a zahraničně-politických priorit, Koncepce zahraniční politiky České republiky a Strategického rámce Česká republika 2030, zejména podpory demokracie a lidských práv.

Místopředsednictví ČR na ministerském zasedání Rady OECD

V roce 2015 Česká republika zastávala místopředsednickou pozici na ministerském zasedání Rady Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Na tomto každoročně nejvýznamnějším zasedání OECD ministři projednávají aktuální a strategické otázky globální ekonomiky, hodnotí výsledky aktivit OECD a stanovují směry její další práce. V průběhu své místopředsednické funkce se ČR soustředila na tři věcné priority: 1) řešení nerovností ohrožujících zdravý ekonomický a sociální vývoj, 2) rozvoj progresivních metod průmyslové výroby a příprava využití jejich přínosů a prevence případných nežádoucích dopadů, 3) rozvoj a uplatnění metod včasné identifikace a analýzy hlavních vývojových směrů. Všechny priority českého místopředsednictví byly integrovány do dlouhodobého programu činnosti OECD. Kromě ovlivnění věcné orientace se ČR podařilo výrazně přispět ke zlepšení metod vnitřního řízení OECD a v neposlední řadě zvýšit prestiž ČR v OECD.

Předsednictví Rozpočtového výboru OECD

Členské státy OECD na svém zasedání dne 12. července 2017 jednomyslně zvolily velvyslance a stálého představitele ČR při OECD Petra Gandaloviče předsedou Rozpočtového výboru. Rozpočtový výbor je odpovědný za přípravu rozpočtu OECD, jehož celkový objem pro rok 2017 činí 373,7 mil. EUR, a průběžně sleduje čerpání rozpočtu dle odsouhlasených priorit. Pro ČR, jejíž podíl na rozpočtu OECD činí 1,08 %, je zvolení na pozici předsedy Rozpočtového výboru velký úspěch. V historii svého členství v OECD Česká republika předsedala pouze jednou, a to ve Výboru pro životní prostředí v letech 2000–2003.

EXPO

Vláda v letošním roce schválila účast České republiky na mezinárodní světové výstavě EXPO 2020 v Dubaji ve Spojených arabských emirátech. Cílem účasti je především prezentovat ČR jako úspěšnou a ekonomicky i technologicky vyspělou zemi, podpořit dobré jméno ČR v regionu i globálně a dát příležitost českým firmám prosadit se na tomto velmi náročném trhu.

MINISTERSTVO OBRANY

Ministr obrany

MgA. Martin STROPNICKÝ

**Ve funkci od 29. ledna 2014,
nominován na post ministra
za hnutí ANO 2011**

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Prioritou vlády bylo především urychleně napravit problémy vzniklé podfinancováním v minulých letech. To vyžadovalo především stabilizovat rozpočet a personální situaci armády a vytvořit plán rozvoje a modernizace armády tak, aby byla i do budoucna Česká republika schopná dostát svým závazkům v rámci NATO, EU a OSN. S tím souvisí i závazek vlády postupně navyšovat rozpočet na obranu tak, aby dosahoval 2 % HDP a aby prostředky byly efektivně využívány k zajištění obrany České republiky.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Novela zákona o vojácích z povolání

Díky této novele byl od 1. července 2015 zaveden nový způsob odměňování vojáků, směřující k posílení konkurenceschopnosti vojenského povolání na trhu práce.

Změny branné legislativy

Novely branného zákona a zákona o službě vojáků v záloze posílily roli aktivní zálohy ozbrojených sil ČR a usnadňují zapojení občanů do činnosti záloh. Cílem je zatraktivnění služby vojáků v aktivní záloze tak, aby do ozbrojených sil ČR vstoupily přibližně další tři až čtyři tisíce českých občanů, kteří vedle služby vlasti nadále zůstanou ve svém civilním zaměstnání. Podmínky služby vojáků v aktivní záloze by se zároveň měly co nejvíce přiblížit podmínkám služby vojáků z povolání.

Koncepce výstavby Armády ČR

Vláda projednala a schválila pro resort obrany zásadní a dlouho očekávaný materiál – Koncepci výstavby Armády České republiky 2025. Cílem Koncepce výstavby Armády České republiky 2025 je stanovit rozsah a způsob dosažení konkrétně identifikovaných schopností, které jsou nezbytné ke splnění politicko-vojenských ambicí ČR a všech úkolů a závazků AČR do konce roku 2025.

Koncepce bude naplňována ve dvou krocích, tzv. milnících. První milník 2020 se zaměří na doplnění a stabilizaci personálu včetně posílení role aktivních záloh, náhradu vojenské techniky, která je na konci životního cyklu (např. bitevních vrtulníků, mobilních radiolokátorů) a doplnění operačních rezerv (zejména munice, ale i dalšího materiálu). Druhý milník 2025 bude zaměřen zejména na modernizaci stávající techniky nebo na její obměnu v závislosti na ukončování jejího životního cyklu. Konkrétně se bude jednat např. o náhradu bojových vozidel pěchoty (BVP 2), modernizaci letištní infrastruktury či pontonových mostů.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- V roce 2015 poprvé více lidí do armády vstoupilo, než z ní odešlo.
- Výdaje státu na obranu vzrostly na 1,08 % HDP s vizí postupného navyšování na 2 %.

- Armáda má podrobnou koncepci modernizace a rozvoje do roku 2025.
- Česká republika pomáhá stabilizovat situaci v Iráku zapojením letadel, leteckého poradního týmu i darováním munice.

Dlouhodobý výhled pro obranu 2030

Základní koncepční materiál, který vláda schválila na jednání 15. června 2015. Dlouhodobý výhled pro obranu 2030 představuje základní vodítko pro obranné plánování, zejména pak pro tvorbu pětiletých střednědobých plánů. Materiál analyzuje trendy vývoje bezpečnostního prostředí v příštích 20 letech a současně definuje hlavní bezpečnostní hrozby, kterým bude ČR se spojenci v NATO a EU společně čelit. Dlouhodobý výhled rovněž počítá s růstem rozpočtu na obranu na 1,4 % HDP do roku 2020.

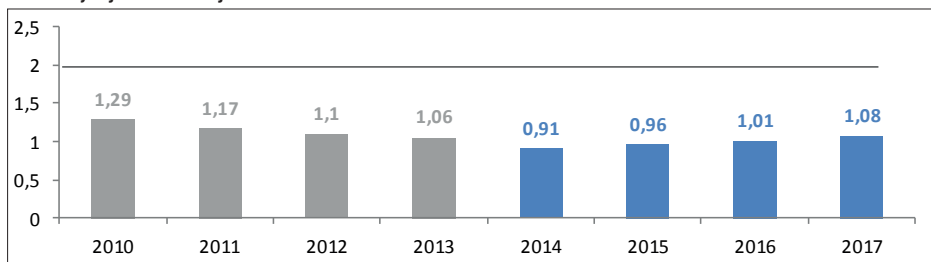
ČR směřuje k závazku 1,4 % HDP na obranu

Rozhodující byl závazek vládní koalice (2. září 2014) zvyšovat postupně obranné výdaje až na úroveň 1,4 % HDP v roce 2020 a v dalších letech směřovat k úrovni 2 % HDP. Tento závazek byl představen spojencům na zasedání nejvyšších představitelů států a vlád na summitu ve Walesu v září 2014. Summit také znovu potvrdil závazek všech spojenců vydávat na obranu nejméně 2 % svého HDP a současně nejméně 20 % výdajů na obranu věnovat na investice do hlavních druhů výzbroje a techniky. Závazek znovu potvrdilo i setkání nejvyšších představitelů států a vlád v Bruselu dne 25. května 2017.

Svůj závazek ke zvyšování obranných výdajů na 1,4 % HDP do roku 2020 a následnému přibližování se k úrovni 2 % HDP vláda také vtělila do aktualizací základních dokumentů bezpečnosti a obranné politiky – Bezpečnostní strategie ČR (únor 2015) a Obranné strategie ČR (březen 2017).

Vláda každý rok reálně zvyšovala rozpočet Ministerstva obrany a pouze s výjimkou roku 2016 meziročně rostly i skutečné výdaje na obranu. Výdaje státu na obranu znázorňuje graf níže.

Graf 9: Výdaje na obranu jako % HDP

Zdroj: MO

Realizované trendy

Stejně důležité jako zvyšování výdajů na obranu je jejich efektivní využití, zejména v podobě akvizic, modernizace výstroje a výzbroje. V souladu se schválenou Koncepcí vláda realizovala nebo ještě realizuje tendry v celkové hodnotě převyšující 71 mld. Kč.

Tabulka 2: Zakázky uzavřené v letech 2014–2017

Pronájem GRIPEN na 12 let + 2 roky opce (do 2027/29)	20,4 mld. Kč
20 ks kolových obrněných vozidel (velitelsko–štábní verze) PANDUR	2,1 mld. Kč
Dopravní technika (různé typy mj. TATRA, PRAM)	1,0 mld. Kč
4 ks letištních radarů	0,651 mld. Kč
12.341 souprav útočných pušek BREN	1,52 mld. Kč
9.162 ks pistolí PHANTOM	0,119 mld. Kč
Munice všech typů	5,2 mld. Kč
Výstroj vojáka (všechny typy)	1,2 mld. Kč
Smlouvy na servis + modernizaci letecké techniky	10,8 mld. Kč
Smlouvy na servis vybrané pozemní techniky	1,17 mld. Kč
Celkem	44,16 mld. Kč

Zdroj: MO

Tabulka 3: Zakázky plánované uzavřít do konce roku 2017

Modernizace 152 mm samohybné kanonové houfnice „Dana“	1,55 mld. Kč
Mobilní 3D radiolokátor typu MADR – nákup – 1. etapa (1. část, 2. část)	3,6 mld. Kč
Komplexní servisní podpora vrtulníků řady „Mi“ AČR	4,16 mld. Kč
Strategická kombinovaná přeprava	3,0 mld. Kč
Munice všech typů	3,0 mld. Kč
Celkem	15,31 mld. Kč

Zdroj: MO

Tabulka 4: Prioritní zakázky plánované uzavřít po roce 2017

Lehké obrněné vozidlo S–LOV–CBRN – pořízení	5,3 mld. Kč
Kolová obrněná vozidla velitelsko–štábní a spojovací (TITUS) – nákup	5,77 mld. Kč
Přenosný protiletadlový raketový komplet RBS–70NG – nákup	1,5 mld. Kč
Pásové bojové vozidlo pěchoty a jeho modifikace	53,5 mld. Kč
Pořízení víceúčelového vrtulníku (12 ks)	14,6 mld. Kč
Protiletadlový komplet SHORAD – nákup	10,0 mld. Kč
Dělo 155 mm	3,69 mld. Kč
Nákup letounů CASA (2 ks)	2,54 mld. Kč
Výstroj vojáka (všechny typy)	2,1 mld. Kč
Přepavní a dopravní technika	1,4 mld. Kč
Munice všech typů	1,3 mld. Kč
Celkem	101,7 mld. Kč

Zdroj: MO

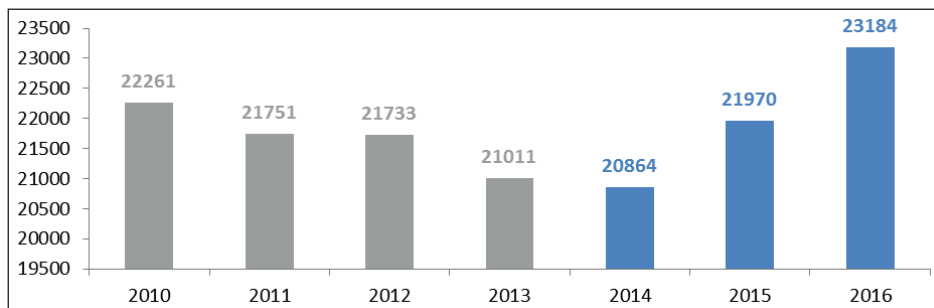
Posilování armády i záloh

V roce 2014 se pochopitelně stále projevovaly důsledky podfinancování obrany v předchozích letech. Mezi ty nejzávažnější patřila nedoplněnost bojových útvarů personálem. Řada útvarů se nacházela i pod 70 % předepsaného stavu, a ani u plně nasaditelných útvarů nebylo dosaženo stanovené minimálně 90% naplněnosti personálem. Zhoršující se pracovní a finanční podmínky v několika předchozích letech stále vedly k odlivu personálu, především vojáků z povolání. V roce 2015 se podařilo zastavit reálný pokles naplněnosti rezortu Ministerstva obrany a bilance odchodů a náboru skončila přírůstkem. Oproti předešlému roku došlo ke zvýšení celkové naplněnosti o 1,4 % na 83,0 %. Celkový růst počtů personálu pokračoval i v roce 2016 a 2017.

Do konce roku 2017 je v plánu **posílit AČR na celkový počet 24 500 osob** a podle aktuálních koncepcí by měl resort obrany do roku 2025 dosáhnout zhruba 30 tisíc vojáků z povolání. Je to důležitý cíl, který umožní plnění úkolů rezortu bez nadměrného zatěžování především vojáků, což byl v minulých letech významný faktor zvyšující jejich odchodovost ze služby.

V červenci 2016 vznikla řada nových jednotek Aktivní zálohy AČR u krajských vojenských velitelství i u běžných útvarů AČR. Jedná se o součást aktivnějšího přístupu rezortu Ministerstva obrany vůči veřejnosti, kterým usiluje obecně o posílení informovanosti o úkolech rezortu Ministerstva obrany a AČR a o zvýšení podpory obyvatelstva pro záležitosti obrany. Cílem aktuálních koncepcí je dosáhnout stavu 5 tisíc příslušníků aktivní zálohy do roku 2025.

Graf 10: Vývoj stavu vojáků

Zdroj: MO

České letouny a další pomoc v Iráku

Velkým úspěchem byl odprodej skladovaných a pro AČR nepotřebných letounů L-159 Alca do Iráku. Zprovoznění a přestavby celkem 15 letounů budou znamenat práci pro české odborné zaměstnance v leteckém průmyslu a pro státní rozpočet daňové příjmy. V průběhu roku 2015 obdržel Irák již první dva letouny, dodávky pokračují i v r. 2017. Vláda také darovala USA, na podporu iráckých ozbrojených a bezpečnostních sil v boji proti ozbrojencům ISIL, nepotřebný vojenský materiál (zbraně, granáty, munice) ve výši 41 mil. Kč. V rámci mise Inherent Resolve v Iráku působí letecký poradní tým ve složení 31 vojáků s dobou působení do 31. prosince 2018.

Zapojení do zahraničních misí

Dlouhodobě a úspěšně je naplňován politický mandát v zahraničních operacích (NATO, EU a OSN).

Kromě zmíněné mise v Iráku je prioritou Resolute Support Mission v Afghánistánu, kde k 3. červenci 2017 sloužilo 271 českých vojáků. Pokračuje výcviková mise v Mali, dále pak mise v Kosovu, v Izraeli, na Sinaji, v Somálsku. Dále máme vyslané pozorovatele OSN do Konga, Středoafričké republiky a Kosova.

Dne 12. července 2017 Sněmovna schválila působení českých vojáků v rámci tzv. alianční předsunuté přítomnosti (eFP – enhanced Forward Presence) v Polsku a pobaltských zemích. Konkrétně půjde o 290 vojáků, kteří zde budou působit od 1. ledna 2018 do 31. ledna 2019 s předpokladem prodloužení mandátu do května 2020 (rotace minimálně čtyř).

MINISTERSTVO VNITRA

Ministr vnitra

Milan CHOVANEC

**Ve funkci od 29. ledna 2014,
nominován na post ministra
za ČSSD**

dohlédnutí společnosti proti teroristickým útokům, ochrany měkkých cílů, reakce na hybridní hrozby, ale i bezpečnosti letecké dopravy i komunikací.

Ochrana měkkých cílů, terorismus

Vláda zavedla systém vyhlášení stupňů ohrožení terorismem, který sjednocuje vnímání pravděpodobnosti realizace teroristického či obdobného útoku a zavádí mechanismus přijímání rozhodnutí o jednotlivých opatřeních a doporučeních na celostátní úrovni. Česká republika také věnuje zvýšenou pozornost prevenci teroristických útoků a jiných závažných násilných činů na místech s vysokou koncentrací obyvatelstva a nízkou úrovní zabezpečení (měkké cíle). Záměrem Ministerstva vnitra je vytvořit fungující národní systém ochrany měkkých cílů, proto byla vládou v dubnu 2017 schválena Koncepce ochrany měkkých cílů na roky 2017–2020. Na ni navazuje další řada jednotlivých kroků a dokumentů (lžřízení dotačních programů, brožura pro organizátory kulturních, sportovních a jiných společenských akcí apod.)

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Česká republika patří mezi nejbezpečnější země v Evropě. Kriminalita v ČR klesla od roku 2014 o 25 % i díky 250 mil. Kč, které byly uvolněny do různých dotačních titulů pro města a obce v rámci prevence kriminality. Zlepšila se bezpečnostní situace v sociálně vyloučených lokalitách. Vláda rovněž pomohla zvýšit bezpečnost v okolí průmyslových zón, kde se aktuálně vyskytuje větší počet zahraničních pracovníků.

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Cílem vlády byla v první řadě stabilizace a následně co nejširší modernizace fungování policie a hasičských sborů, včetně rozvoje jejich zázemí a vybavení. Neméně důležitá byla práce na postupné elektronizaci státní správy, která umožní snížit objem administrativy, zlepšit spolupráci a výměnu informací mezi jednotlivými složkami státu a přinese i ekonomické úspory. Ministerstvo vnitra se v průběhu let 2014 až 2017 operativně vyrovnalo i s nečekanými náročnými situacemi, jako byl výbuch muničního skladu ve Vrbětčích, zvýšené riziko nelegální migrace v souvislosti s evropskou migrační krizí nebo mimořádná opatření v souvislosti s hrozbou teroristického útoku na evropském území.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Audit národní bezpečnosti

Ministerstvo vnitra ve spolupráci s celou bezpečnostní komunitou a dalšími úřady v roce 2016 provedlo komplexní Audit národní bezpečnosti, jehož výsledky prezentovalo na konci roku vládě, včetně dalších doporučení například v oblasti zo-

- Průměrný plat policisty nebo hasiče se od roku 2014 zvýšil o více než 5 tis. Kč.
- Dobrovolní hasiči získali v posledních dvou letech 560 mil. Kč na rekonstrukce hasičských zbrojnic nebo na pořízení nových vozů.
- Díky nasazení Policie ČR se Česká republika vypořádala s bezpečnostními riziky, které souvisely s migrační krizí, teroristickými útoky v evropských státech nebo s mimořádnými událostmi v muničním skladu Vrbětice.

Nasazení IZS při výbuchu muničních skladů ve Vrbětčích

V areálu bývalých muničních skladů ve Vrbětčích na Zlínsku vybuchly v říjnu a v prosinci 2014 dva sklady s vojenským materiálem včetně munice, které si pronajímala společnost Imex Group s.r.o. Situaci se podařilo operativně vyřešit. Ministerstvem vnitra byly nasazeny složky integrovaného záchranného systému – 3 041 příslušníků Policie ČR, 200 příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR a 21 osob ze Zdravotnické záchranné služby. Také Armáda ČR se podílela jak na ostraze vnějšího perimetru, tak na pyrotechnických prohlídkách, sanaci pozemků či vyskladnění nevybuchlé munice. Celkově bylo evakuováno 1 999 osob.

K prosinci 2015 bylo z areálu vyvezeno celkem 7 tis. tun trhaviny a dalšího nebezpečného materiálu. Část munice byla převezena a následně uschována ve skladech v muničním areálu v Květné na Svitavsku. V souvislosti s těmito událostmi vláda ČR uvolnila 47 mil. Kč na sanační práce. Jako kompenzaci občanům z okolí Vrbětč, kteří museli být kvůli explozím evakuováni, vláda ČR v prosinci 2015 také schválila dotaci 6 mil. Kč tak, aby obce mohly každému občanu jednorázově vyplátit zhruba 3 tis. Kč. Na začátku roku 2016 byla následně zahájena stavba ochranného plotu kolem areálu. Nyní už zbývá jen dokončit ohledání místa druhého výbuchu pro účely probíhajícího trestního řízení a dokončit povrchový sběr. V rámci skladu dojde k úpravě majetkoprávních vztahů tak, aby veškeré pozemky v rámci skladu vlastnil stát, přičemž právo hospodařit k těmto pozemkům bude svěřeno státnímu podniku Vojenské lesy a statky ČR, s. p.

Novela zákona o zbraních

V návaznosti na tragické události ve Vrbětčích a v Uherském Brodě byly novelou (č. 229/2016 Sb.) upraveny požadavky na zdravotní způsobilost držitelů zbrojních průkazů, posíleny pravomoci Policie ČR a byla zavedena speciální úprava pro nakládání s municí zohledňující její specifika a nebezpečnost pro okolí.

Nová pravidla pro volební kampaně

Vláda schválila změnu pravidel pro volební kampaně politických stran. Nově podléhá financování kampaní přísnějšímu dohledu, jsou také jasně stanovené výdajové limity a jasné předpisy pro to, kolik kdo smí komu přispět. Tyto změny vedou k transparentnějšímu politickému prostředí a brání neprůhledným vazbám mezi politiky a silnými ekonomickými zájmy.

Zákon o registru smluv

Přijetí zákona o registru smluv, na němž se Ministerstvo vnitra podílelo, a vlastní provozování tohoto registru bylo splněno s účinností od 1. července 2016. Zákon přispívá k transparentnímu fungování státní správy a omezuje prostor pro případné korupční jednání. Zákon stanovuje povinnost zveřejňovat informace v otevřených, a pokud možno strojově čitelných formátech, což je kvalitativní posun v možnostech využití získaných informací.

Investice do infrastruktury

Schválený rozpočet MV za období 2014–2017 vzrostl o 9 623 mil. Kč, tj. o 18 % oproti roku 2014. Největší procentuální navýšení bylo dosaženo v oblasti investičních výdajů, kde činí nárůst 38 % oproti roku 2014. V letech 2014 a 2016 bylo vyčerpáno v rámci investičních výdajů cca 2,8 mld. Kč. Byly dokončeny velké investiční stavební akce jako např. výstavba Hasičské stanice v Praze 12 Můdřany, Požární stanice v Šumperku, ve Vrchlabí, v Lovosicích, v Čáslavi a rekonstrukce Požární stanice Plzeň Střed, byla dokončena novostavba pro Zásahovou jednotku KŘP Jihomoravského kraje a revitalizace areálu KŘP Libereckého kraje.

Stabilizace a modernizace Policie ČR a HZS ČR

Ministerstvu se podařilo realizovat řadu kroků pro modernizaci Policie ČR, včetně narovnání platů policistů. Vznikly provsedové hřídky, došlo k výraznému snížení kriminality, operativně byla uváděna do praxe opatření v souvislosti s nelegální migrací. Personálně a ekonomicky se stabilizoval Hasičský záchranný sbor ČR. Rozšíření kapacit vedlo ke zlepšení akceschopnosti Záchranného útvaru HZS ČR pro území celé České republiky.

Tabulka 5: Vývoj dosaženého a předpokládaného průměrného platu příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR 2014–2017 (v Kč)

Příslušníci	Skutečně dosažený průměrný plat/*			Předpokládaný skutečně dosažený průměrný plat/**
	2014	2015	2016	2017
Policie ČR (bez škol a MV)	32 599	34 031	35 774	37 978
HZS ČR	33 904	35 739	36 898	39 654

* skutečně dosažený průměrný plat ze státních závěrečných účtů kapitoly Ministerstva vnitra

** předpokládaný skutečně dosažený průměrný plat k 31. prosinci včetně 10% navýšení platových tarifů od 1. července 2017 při zohlednění 3% nenaplněnosti stavů
Zdroj: MV

Řadu pozitivních změn přináší i novela zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Novela zavedla řadu opatření, které přispívají ke stabilizaci bezpečnostních sborů a zlepšují podmínky pro výkon služby příslušníků. Novela především odstraňuje povinnost sloužit ročně 150 hodin bez nároku na náhradní volno či služební příjem za službu přesčas (s výjimkou vyhlášených krizových stavů) a dále zavádí příplatek za službu ve svátek, umožňuje zrychlený služební postup u osvědčivších se příslušníků – středoškoláků, zavádí možnost příznání náborového příspěvku, zvyšuje rozpětí pro poskytování zvláštního (tzv. rizikového) příplatku a navyšuje odškodnění poskytované pozůstalým po příslušníkovi bezpečnostního sboru.

Podpora dobrovolných hasičů

Začátkem roku 2016 byla vytvořena nová účelová investiční dotace pro všechny kategorie jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, určená na dopravní automobily a na rekonstrukce nebo výstavbu nových požárních zbrojnic v objemu 250 mil. Kč ročně. Od roku 2017 poté vláda ČR schválila navýšení dotací na 350 mil. Kč ročně. V rámci tohoto dotačního titulu bylo Ministerstvem vnitra v letech 2016 a 2017 vyčleněno pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí celkem 560 mil. Kč.

Od roku 2017 také Ministerstvo vnitra navýšilo roční výši neinvestiční dotace na akceschopnost jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí z 60 na 100 mil. Kč.

Efektivnější záchranná služba

V praxi začal fungovat jednotný koncept operačních středisek základních složek IZS, díky kterému spolu jednotlivé složky rychle a koordinovaně sdílejí informace. Tím se podařilo zmenšit dojezdové časy a více zabráňovat škodám na zdraví a majetku. Modernizovaná operační střediska složek IZS se podařilo propojit novou komunikační sítí ve všech krajích.

Program asistence uprchlíků

V rámci programu Ministerstva vnitra na asistenci uprchlíků bylo v roce 2015 vyčleněno celkem 100 mil. Kč. Peníze byly použity na pomoc v Iráku, Jordánsku, dále pak na rozvoj migrační a azylové infrastruktury v Turecku a Srbsku. Česká republika zároveň přispěla i do Regionálního programu rozvoje a ochrany EU pro Blízký východ a také do Regionálního programu rozvoje a ochrany EU pro severní Afriku. V roce 2016 činil rozpočet programu Ministerstva vnitra na asistenci uprchlíků 150 mil. Kč. Finanční pomoc na řešení migrační krize byla směřována do Iráku, Makedonie, Ukrajiny, Jordánska, Bulharska a Srbska. Česká republika zároveň přispěla finančními prostředky do Regionálního programu rozvoje a ochrany EU pro Africký roh a do Rozvojové banky Rady Evropy.

Tabulka 6: Program MV na asistenci uprchlíkům v letech 2015 a 2016

Rozpočet pro rok 2015: 100 mil. Kč	Rozpočet pro rok 2016: 150 mil. Kč
Jordánsko – Zatáří (45 mil. Kč)	Regionální program rozvoje a ochrany EU pro Africký roh (10 mil. Kč)
Irák – Ashti (20 mil. Kč)	Irák – Kawergosk (20 mil. Kč)
Regionální program rozvoje a ochrany EU pro Blízký východ (15 mil. Kč)	Makedonie (20 mil. Kč)
Regionální program rozvoje a ochrany EU pro severní Afriku (10 mil. Kč)	Rozvojová banka Rady Evropy (2,5 mil. Kč)
Turecko – azylová a migrační infrastruktura (10 mil. Kč)	Ukrajina – řešení problému vnitřně vysídlených osob (3,2 mil. Kč)
Srbsko – azylová a migrační infrastruktura (10 mil. Kč)	Jordánsko (50 mil. Kč)
	Bulharsko (20 mil. Kč)
	Srbsko (14,3 mil. Kč)

Zdroj: MV

Česká republika se účastní i programu MEDEVAC na humanitární evakuaci zdravotně postižených obyvatel. V roce 2015 vyčlenilo Ministerstvo vnitra na tento program celkem 32 mil. Kč s cílem zajistit zdravotní evakuace vážně nemocných osob, především dětí, z válečných nebo jinak vážně postižených oblastí a vysílání zdravotních týmů do zemí původu. V roce 2016 se rozpočet programu MEDEVAC zvýšil na 60 mil. Kč. Prostředky byly využity zejména v následujících prioritních oblastech: Jordánsko, Irák, Maroko, Sýrie, Libanon, Ukrajina, Keňa, Kambožda, Nepál.

V souvislosti s fungováním hotspotů v Itálii a Řecku, relokacemi a implementací prohlášení EU–Turecko bylo **od roku 2015 vysláno 63 expertů (28 do Itálie a 35 do Řecka)** za účelem podpory aktivit EASO (Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu). Česká republika je tak aktuálně 6. neaktivnější zemí z hlediska vysílání expertů do služeb agentury EASO působící v hotspotech v Itálii a v Řecku. V Itálii byla Česká republika v roce 2016 dokonce na 1. místě v počtu vyslaných expertů a 3. místě s ohledem na délku působení.

Tabulka 7: Policisté vyslaní ČR v rámci operací agentury Frontex

2015	43
2016	157
2017	160 (ČR připravena vyslat)

Zdroj: MV

Odmítnutí kvót

Přestože se Česká republika aktivně podílí na pomoci v oblastech postižených v místě konfliktu, řešení stávající uprchlické krize spatřuje zejména v předcházení nelegální ekonomické migrace. Systém povinných migračních kvót považuje za nefunkční. Dopusud se podařilo relokovat pouze 15 % z celkové kvóty. Dle Evropské komise Česká republika neplní od 13. července 2016 povinnosti, které pro ni vyplývají z rozhodnutí Rady EU, neboť neposkytuje dostatečnou součinnost pro úspěšnou relokaci migrantů a neinformuje v pravidelných intervalech o počtech žadatelů, které by mohla přijmout z Řecka a Itálie. Na ČR podle kvót připadá celkem 2 691 míst, ČR jich zatím do května 2017 přijala 12. Výtky ze strany EU však Ministerstvo vnitra odmítá. Dle Ministerstva vnitra relokací program trpí od počátku svého zavedení závažnými nedostatky a efektivní relokace a integrace migrantů se nedaří ani ostatním členským státům EU.

Vzhledem ke zhoršené bezpečnostní situaci vláda ČR dne 5. června 2017 schválila návrh Ministerstva vnitra, že Česká republika už v rámci unijních kvót nepřijme žádné další migranty. Evropská komise zahájila proti České republice řízení pro nesplnění povinnosti, v červenci 2017 poté vydala odůvodněná stanoviska určená České republice, Maďarsku a Polsku ve věci nedodržování relokačního rozhodnutí.

Reforma přestupkového práva

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon č. 250/2016 Sb.) a s ním související zákony nabyly účinnosti dnem 1. července 2017 a nahradily stávající zákon o přestupcích pocházející z roku 1990. Hlavním přínosem je sjednocení podmínek odpovědnosti za porušení správního práva, neboť se ruší dosavadní rozlišování na přestupky fyzických (nepodnikajících) osob a tzv. jiné správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob. Nový zákon upravuje rovněž sankční řízení před správním orgánem založené na podpůrném použití správního řádu a přináší řadu dílčích novinek, které zohledňují moderní trendy v oblasti správního trestání.

Implementace zákona o státní službě

Po přijetí nového zákona o státní službě (zákon č. 234/2014 Sb.), jehož návrh Ministerstvo vnitra zpracovávalo v součinnosti s ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, pokračovaly práce na implementaci tohoto právního předpisu. Ministerstvo vnitra připravilo návrhy 10 prováděcích právních předpisů, vznikla sekce náměstka ministra vnitra pro státní službu, byli vybráni státní tajemníci, došlo k převodu stávajících zaměstnanců do státní služby a proběhlo přesoutěžení představených ve služebních úřadech. Byl zaveden systém hodnocení a vzdělávání státních zaměstnanců, systém úřednických zkoušek, byla připravena systemizace služebních a pracovních míst a vydány potřebné služební předpisy. Zvolená koncepce státní služby a její implementace byla úspěšně obhájena před příslušnými orgány Evropské unie.

Právní základ akcelerující rozvoj eGovernmentu

Vláda předložila a prosadila návrhy moderní právní úpravy služeb vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, otevřených dat a elektronické identifikace, čímž byl vytvořen právní základ pro další rozvoj eGovernmentu. Prostřednictvím zásadních novel zákonů o informačních systémech veřejné správy a o základních registrech vláda zajistila právní rámec umožňující efektivní řízení ICT veřejného sektoru. Novelou zákona o občanských průkazech zavádějící občanské průkazy s kontaktními elektronickými čipy byl vytvořen jeden ze stěžejních předpokladů pro vyřizování úředních záležitostí z pohodlí domova. Zpřehlednění právního řádu a zkvalitnění legislativního procesu pak přináší nový zákon o (elektronické) Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

MINISTERSTVO FINANCÍ

Ministr financí
Ing. Andrej BABIŠ

Ministr financí
Ing. Ivan PILNÝ

1. místopředseda vlády, ve funkci od 29. ledna 2014 do 24. května 2017, nominován na post ministra za hnutí ANO 2011

Ve funkci od 24. května 2017, nominován na post ministra za hnutí ANO 2011

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Vláda se zavázala, že v rámci svého funkčního období zajistí dodržování maastrichtských fiskálních kritérií, zejména udržení schodku veřejných financí pod 3 % hrubého domácího produktu. Důsledné zapojení všech státních institucí do státní pokladny umožní aktivní, efektivní a transparentní řízení výdajů na centrální úrovni. Prioritou vlády bylo rovněž zlepšit výběr daní a zajistit zefektivněný výběr daní u loterií a podobných her a zamezit daňovým únikům z provozu nelegálních loterií a her na internetu.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Evidence tržeb a kontrolní hlášení

Vláda schválila zákon o evidenci tržeb a prosadila ho úspěšně i v Parlamentu. V ostrém provozu je od 1. prosince 2016. Takzvaná elektronická evidence tržeb (EET) má za cíl omezit prostor pro krácení daní způsobené zamlčováním či zkruslováním tržeb a vytvořit rovnou soutěž na trhu. V boji proti karuselovým podvodům o obcházení placení DPH je důležitým prvkem tzv. kontrolní hlášení, které umožňuje využít údaje v reálném čase a podvodyčas odhalit.

Prokazování původu majetku

Vláda prosadila institut prokazování původu majetku, o jehož zavedení se diskutovalo téměř 20 let. Umožňuje finanční správě, má-li pochybnosti, že přiznané příjmy poplatníka neodpovídají nárůstu jmění a tento rozdíl mezi příjmy a jměním je vyšší než 5 mil. Kč, prověřit vztah mezi příjmy a nárůstem jmění, spotřebou a jiným vydáním. Úprava zákona o daních z příjmů je účinná od prosince 2016, Finanční správa ho poprvé využila v letošním roce.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Došlo k zásadnímu zpřísnění pravidel tak, aby se stát účinně bránil daňovým únikům. Pomáhá evidence tržeb, kontrolní hlášení nebo činnost Daňové Kobyry.
- Funguje mechanismus prokazování původu majetku tam, kde je nesoulad mezi příjmy a jměním větší než 5 mil. Kč.
- I díky těmto opatřením rostl každý rok výběr daní, což je také

jedna z příčin rozpočtového přebytku ve výši 61,8 mld. Kč na konci roku 2016.

- Ačkoliv rostly výdaje státního rozpočtu, dařilo se také souběžně snižovat podíl státního dluhu na HDP – od roku 2014 klesl o 7,3 procentního bodu.
- Vláda snížila zatížení daní z přidané hodnoty u léků a knih, postupně zvýšila slevu na dani na vyživované děti.

Daňová Kobra

Byla rovněž zavedena speciální metoda spolupráce Policie ČR, Finanční správy a Celní správy (tzv. Daňová Kobra), která od svého vzniku 30. září 2014 odhalila sérii daňových podvodů.

Lepší nástroje pro boj s praním špinavých peněz

Podle transpozice aktualizované směrnice EU novelou zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu pracuje Finančně analytický útvar MF ČR (FAÚ), který se věnuje právě daňovým únikům, ukryvání majetku z ilegální činnosti a podezřelým převodům do zahraničí. Konkrétně je obsahem např. zřízení rejstříku skutečných vlastníků právnických osob (tedy odhalení skutečných vlastníků anonymních firem), transformace FAÚ na samostatný Finanční analytický úřad, mezi nové povinné osoby zařazuje provozovatele hazardních her, upravuje problematiku tzv. politicky exponovaných osob apod. Zákon byl vyhlášen 14. listopadu 2016 ve Sbírce zákonů.

Přísnější regulace hazardu

Od 1. ledna 2016 došlo k navýšení sazeb odvodu z loterií a podobných her. Na technická zařízení, tedy hlavně automaty, se vztahuje sazba 35 % a na ostatní druhy hazardu 23 %. Vznikla skupina pro boj s nelegálním hazardem (tzv. Proti hazardní Kobra).

Rozšíření reverse charge

S ostatními zeměmi nejen v EU, ale po celém světě, probíhá spolupráce na zamezení úniků daní do tzv. daňových rájů. Ministerstvo financí rozšířilo projekt tzv. reverse charge (přenesená daňová povinnost) v boji proti mezinárodním podvodům na DPH. Přenesená daňová povinnost je založena na principu, že v případě poskytnutí služeb nebo zboží nepřiznává DPH prodejce, ale odběratel. Prodejce vystaví daňový doklad, kde proti běžnému daňovému dokladu neuvede výši DPH. Místo toho uvede, že vyšší daně je povinen doplnit a přiznat odběratel. Cílem opatření je zamezit podvodům a spekulacím v souvislosti s platbou DPH. Tento princip je mimo jiné uplatňován u dodavatelů plynu a elektřiny při dodání obchodníkům. Povinnost dále platí například na vybrané zemědělské plodiny, dodání mobilních telefonů, mikroprocesorů, herních konzolí, některých druhů odpadů, stavebních a montážních prací nebo u obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

Novela zákona o majetku ČR

Hlavním účelem navrhovaných změn bylo zefektivnit a zrychlit proces nakládání s majetkem státu, a to zejména cestou posílení role Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových při hospodaření a nakládání s nepotřebným majetkem státu, v této první fázi konkrétně s nemovitými věcmi. Zákon byl vyhlášen 8. února 2016 ve Sbírce zákonů.

Úprava daní ve prospěch rodin a domácností

Změny v daňových zákonech odrážely hlavní politické cíle vlády – především podpořit rodiny a posílit spotřebu domácností. Od 1. ledna 2015 se snížila sazba DPH, kterou jsou zatíženy léky, knihy a kojenecká výživa, a to z 15 % na 10 %. Zákon o daních z příjmů zvýšil daňové zvýhodnění na druhé, třetí a další dítě. První navýšení proběhlo v roce 2015 o 200 Kč/měsíčně na druhé dítě, o 300 Kč/měsíčně na třetí a další dítě (na první dítě 13 404 Kč, na druhé dítě 15 804 Kč a na třetí a další dítě 17 004 Kč). Další navýšení proběhlo v roce 2016 o 100 Kč/měsíčně na druhé dítě a o 300 Kč/měsíčně na třetí a další dítě oproti roku 2015 (na první dítě 13 404 Kč, na druhé dítě 17 004 Kč a na třetí a další dítě 20 604 Kč). Od roku 2017 došlo k poslednímu zvýšení o 200 Kč/měsíčně na druhé dítě, o 300 Kč/měsíčně na třetí a další dítě oproti roku 2016 (na první dítě 13 404 Kč, na druhé dítě 19 404 Kč a na třetí a další dítě 24 204 Kč). Novelou zákona o daní z příjmů se rovněž obnovila základní sleva na poplatníka pro pracující důchodce.

Inkaso daní

Ministerstvo financí se stará především o řádný výběr daní, efektivní správu státního dluhu a o to, zda se prostředky ve státním rozpočtu využívají skutečně tak, jak mají.

V roce 2016 dosáhly celkové příjmy státního rozpočtu 1 281,6 mld. Kč, celkové výdaje 1 219,8 mld. Kč a přebytek hospodaření 61,8 mld. Kč. Na tomto výsledku se podílel jak efektivnější výběr daní, tak pokračující ekonomický růst doprovázený vysokou zaměstnaností a rostoucími platy v podnikatelském i veřejném sektoru. Dokládá to i inkaso daňových příjmů (bez pojistného na SZ a pojistného na veřejné zdravotní pojištění), které na úrovni veřejných rozpočtů meziročně vzrostlo o 8,4 %.

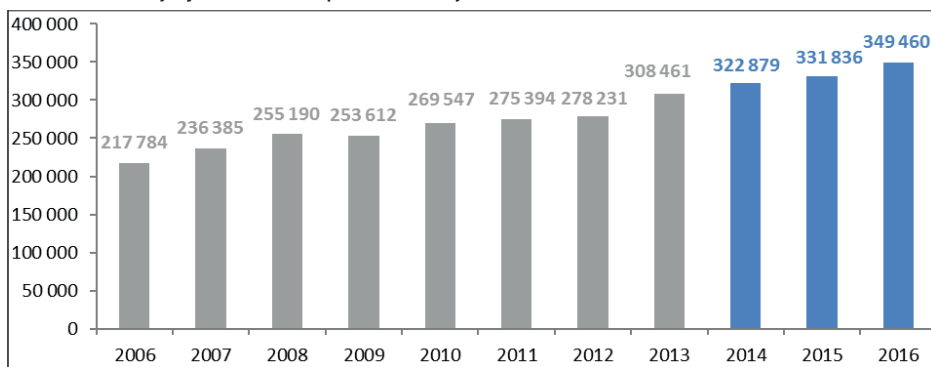
Jednoznačný pozitivní vliv na inkaso DPH mělo tzv. kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení primárně cílí na eliminaci podvodů, kdy v minulosti byly často neoprávněně nárokovány nadměrné odpočty DPH. Kontrolní hlášení jednoznačně vedlo k upevnění daňové disciplíny a k narovnání ekonomického prostředí.

Tabulka 8: Inkaso daní 2013, 2014, 2015 a 2016 (v ml. Kč)

Daň	2013	Přírůstek 2013/2014	Přírůstek 2013/2015	Přírůstek 2013/2016
DPH	308,5	14,4	23,3	41,3
DPFO	141,6	5,2	12,7	30,7
Spotřební daně	143,4	-2,1	7,1	14,8
Pojistné	544,2	16,7	49,7	82,5
DPPO	120,7	11,7	26,8	44,0

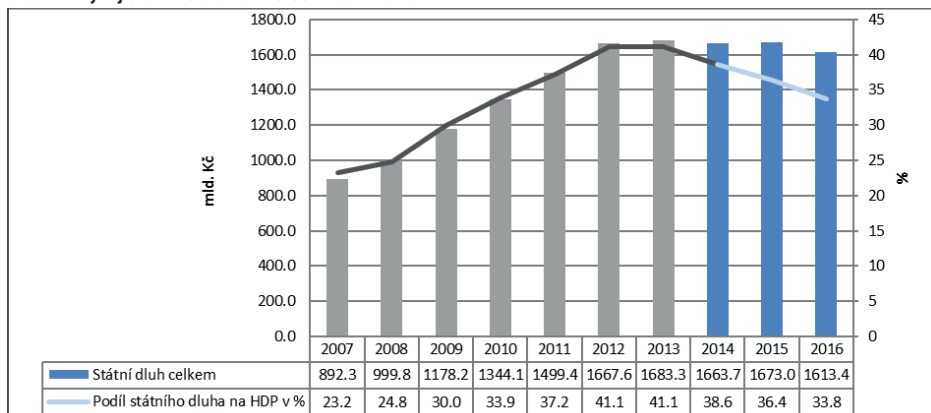
Zdroj: MF

Graf 11: Přehled vývoje inkasa daně z přidané hodnoty (mil. Kč)

Zdroj: Finanční správa

Graf 12: Vývoj státního dluhu v letech 2007–2016

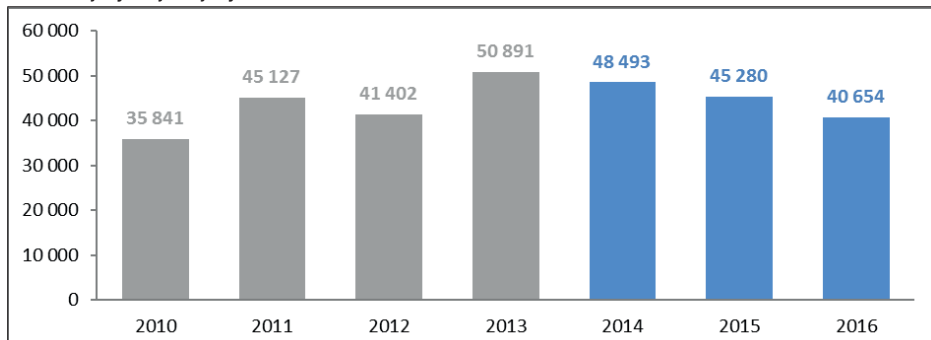

Zdroj: MF, ČSÚ

Státní dluh

Od začátku roku 2014 do konce roku 2016 došlo k poklesu státního dluhu v absolutním vyjádření (z 1 683,3 mld. Kč na 1 613,4 mld. Kč, tj. o 70,0 mld. Kč) i ve vyjádření v poměru k HDP (ze 41,1 % HDP na konci roku 2013 na 33,8 % HDP na konci roku 2016, tj. o 7,3 %), a to v důsledku efektivního řízení státního dluhu a likvidity státní pokladny a v roce 2016 též v důsledku dosažení rekordního přebytku státního rozpočtu ve výši 61,8 mld. Kč.

Graf 13: Vývoj čistých výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2010–2016 (mil. Kč)

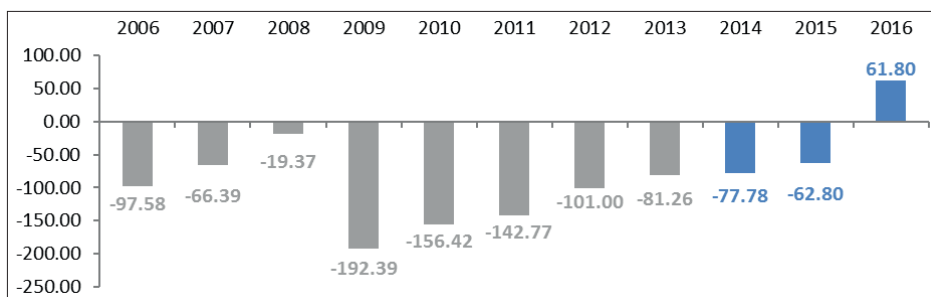
Zdroj: MF, ČSÚ

Celkové čisté výdaje kapitoly – Státní dluh v roce 2016 dosáhly výše 40 654 mil. Kč, což je 98,1 % rozpočtu po změnách. Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání s rokem 2015 v roce 2016 celkové výdaje kapitoly poklesly o 10,2 %, tj. o 626 mil. Kč. Úrokové výdaje kapitoly, které jsou v roce 2016 rovny čistým úrokovým výdajům, se pak snížily o 23,8 %, tj. o 12 612 mil. Kč.

Pokles výdajů kapitoly byl především důsledkem reakce Ministerstva financí na situaci na finančních trzích a vhodného nastavení emisní činnosti, nízkých úrokových sazeb, které měly dopad na všechny úrokově citlivé komponenty poklesu státního dluhu, a poklesu výnosů státních dluhopisů na historická minima.

Saldo státního rozpočtu se v období současné vlády výrazně zlepšilo a z hlubokého deficitu na počátku jejího funkčního období se v roce 2016 dostalo do přebytku.

Graf 14: Saldo státního rozpočtu 2006–2016 (mil. Kč)

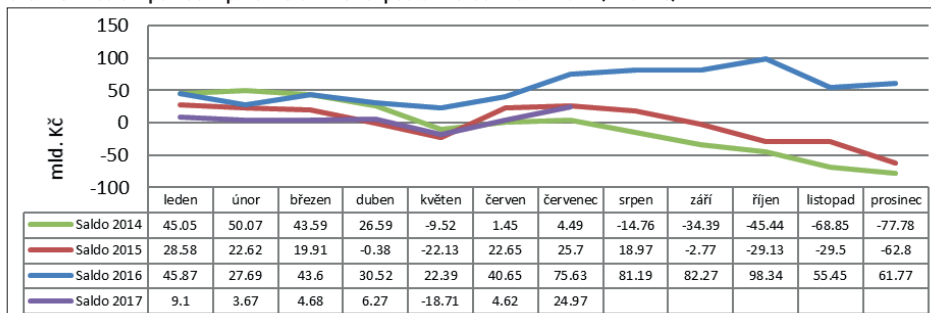
Zdroj: ČSÚ

Plnění státního rozpočtu

Meziročně výsledek výrazně ovlivnily prostředky přijaté z EU a finančních mechanismů (FM), které byly za prvních 7 měsíců roku 2017 nižší o 76,7 mld. Kč. Na vysokou srovnávací základnu roku 2016 mělo vliv zejména to, že především v první polovině roku 2016 byly propláceny relativně vysoké objemy prostředků z EU, které souvisely s výdaji předfinancovanými ze státního rozpočtu v předchozích letech.

Hospodaření státního rozpočtu v letošním roce očištěné na příjmové i výdajové straně o prostředky z rozpočtu EU a FM by skončilo přebytkem ve výši 5,6 mld. Kč (ve stejném období roku 2016 by takto očištěný výsledek představoval schodek ve výši 8,4 mld. Kč).

Graf 15: Měsíční pokladní plnění státního rozpočtu v letech 2014–2017 (mld. Kč)

Zdroj: MF

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Ministr průmyslu a obchodu
Ing. Jan MLÁDEK CSC.

Ministr průmyslu a obchodu
Ing. Jiří HAVLÍČEK, MBA

**Ve funkci od 29. ledna 2014
do 28. února 2017, nomino-
ván na post ministra za ČSSD**

**Ve funkci od 4. dubna 2017,
nominován na post
ministra za ČSSD**

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Ministerstvo průmyslu a obchodu hrálo klíčovou roli v podpoře hospodářského růstu. Jeho úkolem bylo především najít společně s Ministerstvem zahraničních věcí cestu pro zlepšení exportu a balance zahraničního obchodu nebo dohodnout investice, které vedou k tvorbě pracovních míst a zvýšení výkonu hospodářství. Zásadním úkolem bylo také navrhnout strategická rozhodnutí v energetické politice, s cílem zajistit energetickou bezpečnost, ale také udržitelnou cenu elektrické energie. MPO aktivně řešilo problémy spojené s postupným útlumem těžby uhlí. Připravilo také strategická východiska pro digitalizaci průmyslu, která do budoucna může zásadně ovlivnit ekonomiku ČR. V neposlední řadě MPO aktivně podporovalo konkurenceschopnost malých a středních podniků.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Novela energetického zákona

Novela energetického zákona v roce 2015 přinesla transparentní pravidla pro stanovení ceny energií, ulevila průmyslovým firmám, ale nepřinesla zdražení energie pro domácnosti. Díky novele vznikla také nová Rada Energetického regulačního úřadu, která má posílit autonomii a objektivitu energetického regulátora. Pětičlennou radu vláda jmenovala v červnu 2017, jejím prvním předsedou se stal Vladimír Outrata, dosavadní místopředseda ERÚ. Dalším důsledkem novely je lepší ochrana konkurenčního prostředí či vyšší ochrana spotřebitelů při uzavírání smluv na dodávku energií.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Česká republika má aktualizovanou Státní energetickou koncepci. Na lomu Bílina pokračuje těžba, stát připravuje dostavbu jaderných bloků.
- Ceny energií se odvíjejí podle transparentních pravidel, ERÚ nově řídí pětičlenná Rada.
- Od roku 2014 se podporou investic podařilo vytvořit 31 997 nových pracovních míst a přitáhnout investice v objemu 181,2 mld. Kč.

- Iniciativa Průmysl 4.0 poprvé definovala výzvy, které přináší digitalizace pro průmyslovou výrobu.
- Zákazníci mobilních operátorů se snáze domohou svých práv.
- Českomoravská záruční a rozvojová banka se má změnit na národní rozvojovou banku, bude podporovat hospodářský růst a národohospodářské cíle vlády.
- ČR má aktualizovanou a moderní Exportní strategii a český export dosahuje kontinuálního růstu a rekordních objemů.

Státní energetická koncepce a těžební limity

Vláda schválila dne 18. května 2015 aktualizovanou Státní energetickou koncepci (SEK) na následujících 25 let. Energetika je zásadní strategické odvětví státu, jehož rozvoj a budoucí směřování vyžaduje dlouhodobý konsensus hlavních politických sil v zemi, proto je přijetí aktualizované SEK a její hlavní priority důležitým strategickým rozhodnutím. Státní energetická koncepce považuje za prioritní posílení jaderné energetiky a další rozvoj obnovitelných zdrojů energie.

Vláda České republiky také rozhodla 19. října 2015 o zrušení územně ekologických limitů těžby hnědého uhlí na lomu Bílina. Tomuto rozhodnutí předcházela podrobná odborná diskuse a posuzování přínosů a rizik všech variant. Tato varianta umožní zachování pracovních míst v regionu, který se potýká se sociálními problémy, a dopad těžby na životní prostředí nebude nepřijatelný. V této souvislosti je třeba také zmínit, že MPO se výrazně podílelo na přípravě projektu RESTART v gesci MMR. Tento projekt má poskytnout rozvojovou perspektivu právě bývalým uhelným regionům.

Nařízení vlády o sociálním příspěvku horníků

V situaci, kdy hrozilo propouštění horníků v důsledku útlumu těžby uhlí v severních Čechách a v Moravskoslezském kraji, schválila vláda opatření, díky kterému dostanou propuštění zaměstnanci finanční kompenzaci. Příspěvek se poskytuje měsíčně ve výši 8 tis. Kč u činnosti v podzemním hlubinném dole, nebo 7 tis. Kč, resp. 5,3 tis. Kč, pokud se jedná o typ uzavřeného zaměstnaneckého poměru u činnosti v povrchových profesích. Příspěvek je odstupňovaný podle délky, po kterou zaměstnanec u těžební firmy pracoval.

Stát hlídá řízení úpadek a restrukturalizaci OKD

Vláda svým usnesením ze dne 5. dubna 2017 vzala na vědomí návrh způsobu řešení úpadekové situace OKD, a.s. formou převzetí podstatné části závodu OKD, a.s. státem plně kontrolovanou společností PRISKO a.s., tím zajistila další činnosti důlních závodů společnosti OKD, a.s. a umožnila jejich postupný, řízený a sociálně přijatelný útlum. Vláda souhlasila, aby společnost PRISKO a.s. podala v průběhu insolvenčního řízení týkajícího se OKD, a.s. závazný návrh na uzavření smlouvy o převodu akcií společnosti, do níž bude vložena podstatná část závodu OKD, a.s. s kupní cenou za akcie ve výši do 80 mil. Kč, a aby tuto smlouvu uzavřela. Dále vláda souhlasila s prodloužením splatnosti provozního úvěrového financování provozu OKD, a.s. poskytnutého prostřednictvím společnosti PRISKO a.s. do výše 700 mil. Kč, a to na další fázi probíhajícího insolvenčního řízení týkajícího se OKD, a.s., nejpozději však na dobu do 31. prosince 2018.

Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky v České republice

Dne 3. června 2015 schválila vláda ČR svým usnesením č. 419 Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky v České republice, kterým fakticky rozhodla o neodkladném zahájení příprav na výstavbu jednoho jaderného bloku v lokalitě Dukovany a jednoho bloku v lokalitě Temelín. Klíčová je zejména výstavba bloku v Dukovanech a jeho spuštění do roku 2037.

Průmysl 4.0

Vláda na návrh MPO schválila Iniciativu Průmysl 4.0, analyticko-koncepční dokument, který poprvé přehledně definoval výzvy spojené s postupující digitalizací průmyslu. Česká republika je zemí s největším podílem průmyslu v Evropské unii, technologické změny pro ni proto představují příležitost k modernizaci a navýšení výkonu. Zároveň s sebou nesou rizika, pokud by modernizace průmyslu neprobíhala dostatečně rychle.

Na základě usnesení vlády č. 119 ze dne 15. února 2017 k materiálu Aliance Společnost 4.0 Ministerstvo průmyslu a obchodu ustanovilo Výbor Průmysl 4.0, jehož cílem je aktivní příprava ČR na technologickou revoluci a inovace v oblasti průmyslu. Hlavní náplní dosavadních jednání Výboru byla příprava výzvy Technologie 4.0 v programu OPPIK.

Transformace ČMZRB

Vláda dne 21. srpna 2017 schválila projekt transformace Českomoravské záruční a rozvojové banky, a. s. (ČMZRB), na národní rozvojovou banku. Po dokončení procesu transformace bude Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., působit jako národní rozvojová banka, jejímž posláním bude napomáhat prostřednictvím finančních

nástrojů rozvoji národní ekonomiky a dosahování cílů hospodářské politiky vlády České republiky, regionů i EU. Bude poskytovat zvýhodněné finanční produkty na podporu hospodářského a sociálního rozvoje České republiky, zejména pro rozvoj malého a středního podnikání, úspory energie, využití obnovitelných zdrojů, rozvoj obcí a rozvoj infrastruktury a podpory vědy, výzkumu a inovací.

Novela zákona o elektronických komunikacích

Novela výrazně posílí práva uživatelů mobilních služeb i pravomoci Českého telekomunikačního úřadu (ČTÚ) tak, abychom měli férovější a dostupnější nabídku mobilních služeb pro všechny občany. Tím, že novela zlepšuje konkurenční prostředí, vytváří podmínky i pro snížení cen mobilních dat, které jsou u nás stále vysoké. Tyto nástroje pomohou lidem se účinněji bránit vysokým cenám u mobilních operátorů a umožní jim požadovat výhodnější nabídky, také přináší právo odstoupit od smlouvy v případě zhoršení podmínek ze strany operátora oproti původní dohodě.

K lepší ochraně spotřebitelů pomůže i posílení pravomocí ČTÚ. Dodržování pravidel na mobilním trhu podpoří, že pokuty bude ČTÚ moci určovat na základě procenta z obrátu dotčených firem.

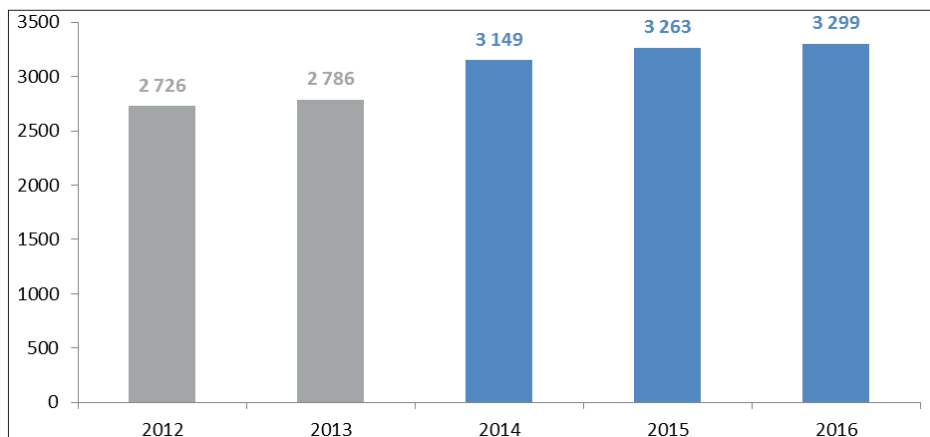
Podpora českého exportu

Ministerstvo průmyslu a obchodu se ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí podílelo na posílení výsledků exportu i obrátu zahraničního obchodu. Zásadním opatřením bylo vytvoření jednotné zahraniční sítě, posílení pozic ekonomických diplomatů v zahraničí a také rozšíření možností pro cesty podnikatelských delegací do zahraničí.

Exportní strategie ČR pro období 2012–2020 jako klíčový strategický dokument vlády ČR pro oblast podpory exportu byl v konsenzu s podnikatelskými reprezentacemi a partnerskými ministerstvy aktualizován a v listopadu 2016 schválen vládou. K podpoře českého vývozu přispěly také kroky směřující k zefektivnění státem podporovaného pojištění a financování, podpora podnikatelských misí a účasti podniků na veletržních akcích. Došlo ke stabilizaci a rozvoji České agentury na podporu obchodu CzechTrade. Během vládního období se agentura CzechTrade stala nejvyhledávanějším partnerem podnikatelů při exportních aktivitách. V rámci zajištění férových podmínek a nových příležitostí je významným úspěchem sjednání Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) mezi EU a Kanadou.

Positivní strukturální změnou v českém vývozu bylo posílení domácích strojírenských firem – podíl strojů a dopravních prostředků z 50 % v roce 2013 vzrostl na 53,9 % v roce 2016 s nárůstem vývozu o 27,6 % a s vysokým obchodním přebytkem v této skupině zboží. Zároveň došlo i k nárůstu podílu a zvýšení vývozu u dalších položek s vyšším stupněm zpracování.

Graf 16: Export zboží z ČR (mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ

Posílení investic

Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí MPO usilovalo o příliv zahraničních investic do ČR. Mezi nejvýznamnější investice, které se podařilo dojednat, patří projekt vývoje a výroby turbomotorů nové generace americké společnosti GE Aviation, podpis smlouvy o investici s korejskou společností Nexen Tire Corporation v červnu 2014, čímž ČR získala třetí nejvyšší investici ve své samostatné historii v objemu 22,8 mld. Kč, podpis memoranda o spolupráci, na jehož základě tchajwanská společnost Foxconn plánuje v ČR v příštích třech letech investovat přes 6 mld. Kč a vytvořit tak 2 tis. nových pracovních míst.

Mezi další investory patřily firmy Hyundai Mobis, Lego, Yanfeng nebo Robert Bosch. MPO dále aktivně rozvíjí stávající průmyslové zóny, mezi které patří např. průmyslová zóna Triangl u Žatce, průmyslová zóna Solnice – Kvasiny, a vyhledává nové potenciální rozvojové lokality. Za období této vlády bylo podpořeno významné množství investičních projektů, které přispívají k současnému pozitivnímu vývoji ekonomiky.

Evropské prostředky na podporu podnikání

MPO spravovalo Operační program Podnikání a inovace pro roky 2007–2013, který byl určen především na podporu modernizace podnikání a zvýšení konkurenceschopnosti firem. Z tohoto programu byli podnikatelé podporováni až do března 2016. Celková alokace v tomto programu činila 3,12 mld. EUR (cca 82,6 mld. Kč) a podařilo se ji jako prvnímu vyčerpat ze sta procent. V rámci projektů OPPI bylo do konce roku 2015 vytvořeno celkem 41 470 přepočtených hrubých pracovních míst. OPPI byl jedním z neúspěšnějších operačních programů z hlediska rychlosti čerpání.

MPO připravilo pro roky 2014–2020 navazující program OP PIK, v rámci kterého vyjednalo prostředky ve výši 4,3 mld. EUR (cca 155 mld. Kč). Důležité je, že v současnosti jsou splněny všechny podmínky pro čerpání evropských prostředků. Právě fakt, že v minulosti nebyly všechny podmínky splněny, vyvolal na přelomu let 2013–2014 velké potíže s čerpáním prostředků. Tato situace by se nyní neměla opakovat.

Zaměření investičních pobídek na přidanou hodnotu

Na základě dobré kondice české ekonomiky, která konvergovala k úrovni průměru EU, MPO připravilo materiál směřující k úpravě systému podpory investic s cílem dále naši ekonomiku více posunout od základních výrob, resp. na tyto zavedené provozy navázat dalšími činnostmi jako je výzkum, vývoj a inovace. Další snahou MPO bude zintenzivnit podporu vzniku technologických center a center strategických služeb. Materiál bude projednán vládou v říjnu 2017 a následně bude připravována změna příslušných předpisů (novelizace zákona o investičních pobídkách).

Podpora rozvoje malého a středního podnikání

MPO každoročně připravuje Akční plán podpory malých a středních podnikatelů, který je klíčovým nástrojem pro zacílení podpory malých a středních podniků v České republice podle jejich aktuálních potřeb.

V současné době se také připravuje novela zákona o podpoře malého a středního podnikání, jejímž cílem bude zjednodušit kontrolu definice malých a středních podniků pro podnikatele. Zjednodušení se bude týkat především posuzování, kdy podnik spadá do definice malých a středních subjektů a kdy už se této definicí vymyká. Tím by mělo být zaručeno, že ve skupině malých a středních podniků budou jen subjekty, které skutečně vyžadují podporu a řeší specifická omezení na trhu.

Národní akční plán čisté mobility

Národní akční plán čisté mobility (NAP CM), který připravilo MPO ve spolupráci s dalšími resorty, tuzemskými výrobci vozidel, poskytovateli infrastruktury a plynárenskými a energetickými společnostmi, schválila vláda dne 20. listopadu 2015. NAP CM vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva, která v případě elektromobility a zemního plynu (a částečně rovněž vodíku) stanoví členským státům povinnost rozvíjet příslušnou infrastrukturu dobíjecích a plnicích stanic. NAP CM stanoví požadavky na výstavbu plnicích a dobíjecích stanic s časovým horizontem mezi léty 2020 a 2030.

Podpora nízkoemisních vozidel přispěje ke snížení produkce emisí ze sektoru silniční dopravy, a to především ve městech a aglomeracích, kde je doprava hlavním faktorem ovlivňujícím kvalitu ovzduší. Kromě pozitivních dopadů na životní prostředí a zdraví obyvatel přinese rozvoj čisté mobility též menší závislost na ropě a představuje obrovský potenciál pro český automobilový průmysl. Kromě posouzení současného stavu a budoucího rozvoje trhu obsahuje materiál i řadu opatření, která by bylo vhodné postupně v dalších letech realizovat, aby se podařilo zvýšit počet elektromobilů a vozidel na alternativní pohon na českých silnicích a vybudovat pro ně potřebnou infrastrukturu.

Příprava České republiky na přechod k oběhovému hospodářství

MPO zpracovalo Politiku druhotných surovin ČR, kterou vláda schválila dne 15. září 2014. Politika druhotných surovin ČR je prvním dokumentem České republiky, který vytváří strategický rámec pro efektivní využívání druhotných surovin, tzn. uzavírání materiálových cyklů přeměnou odpadů na zdroje. Potřeba intenzivního zaměření na průmysl druhotných surovin je vyvolána jednak stále se zvyšujícími cenami primárních zdrojů, jejich nedostupností, ale zejména přispívá ke snižování materiálové a energetické náročnosti výroby jako prostředku k zajištění udržitelného rozvoje a nízkouhlíkové ekonomiky. Prováděcí akční plány schválené vládou ČR v letech 2015 a 2017 stanovují řadu konkrétních úkolů, jejichž plněním se významně přispěje k zajištění surovinové dostatečnosti pro hospodářství ČR s přidanou hodnotou rozvoje recyklačního průmyslu, a tak vytvoření nových pracovních míst.

Snižování administrativní zátěže podnikatelů

MPO, jako koordinátor agendy snižování administrativní zátěže podnikatelů, ve spolupráci s ostatními orgány státní správy pokračovalo ve snižování zátěže při podnikání. Prostřednictvím 51 opatření realizovaných v letech 2014 až 2016 došlo ke snížení administrativní zátěže pro podnikatele, tedy i pro malé a střední podnikatele. Vliv na další snížení administrativní zátěže podnikatelů v následujícím období by mělo mít pokračování v realizaci 28 opatření zaměřených zejména na elektronizaci, sdílení dat uvnitř státní správy, placení daní atd.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

Ministryně spravedlnosti

prof. JUDr. Helena VÁLKOVÁ, CSc.

Ve funkci od 29. ledna 2014 do 1. března 2015, nominována na post ministryně za hnutí ANO 2011

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Pro vládu bylo prioritní vyřešit problémy spojené s exekucím a insolvenčním řízením, na které stále častěji naráželi lidé i firmy. Dalším cílem bylo posílit postavení obětí trestných činů a nastavit efektivnější pravidla pro jejich odškodnění. S tím souvisí i lepší přehled o vlastnické struktuře firem, přesnější vymezení jejich trestní odpovědnosti a účinnější systém zabavování majetku pocházejícího z trestné činnosti. V neposlední řadě se vláda soustředila na koncepční změny ve vězeňství, které chronicky trpí přeplněností kvůli vysoké míře recidivy.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Snížení odměn exekutorům a lepší dohled nad jejich činností

Vláda schválila novelu exekučního a občanského soudního řádu, kterou posílila dohled nad exekucemi, aby nemohlo docházet ke zneužívání či neoprávněnému ovlivňování exekučního řízení. Exekutoři mají nově povinnost pořizovat videozáznamy o své činnosti, častější jsou i kontroly exekutorských úřadů. Dále vešla v účinnost vyhláška č. 441/2016 Sb., která upravuje exekuční tarif. Touto vyhláškou dochází ke snížení minimální odměny exekutora ze tří na dva tisíce korun. Vyhláška zároveň odstraňuje hranici 10 tis. Kč v případě snížené náhrady hotových výdajů exekutora, splní-li dlužník vymáhaný nárok

Ministr spravedlnosti

JUDr. Robert PELIKÁN, Ph.D.

Ve funkci od 12. března 2015, nominován na post ministra za hnutí ANO 2011

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Exekutorům byly sníženy odměny. Zatímco v roce 2013 byly celkové náklady na tisícikorunový dluh přes 14 tis. Kč, nyní se pohybují do 8 tis. Kč.
- Zrychlil se zápis do obchodního rejstříku. Rychlejším způsobem se zapsalo téměř 40 tisíc nových společností. Zakladatelé firem díky tomu ušetřili přes 124 mil. Kč, tímto způsobem se dnes zapisuje 70 % všech vznikajících společností.

- Na náhradu škod bylo proplaceno 318 mil. Kč. Obětem trestných činů byla poskytnuta pomoc ve výši 36 mil. Kč, což je nejvíce v novodobé historii.
- Zvýšena zaměstnanost vězňů o celých 35%. Z původního počtu 5 458 zaměstnaných odsouzených je nyní zaměstnáno 8 889 osob.

dobrovolně ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy. Všechny výše uvedené kroky vedly k jednomu cíli: ke snížení nepodstatně vysokých nákladů na exekuce. Pro příklad, zatímco v roce 2013 byly celkové náklady na tisícikorunový dluh přes 14 tis. Kč, nyní se pohybují do 8 tis. Kč.

Novela insolvenčního zákona

Novela insolvenčního zákona (č. 64/2017) chrání dlužníky i podnikatele. Návrh na oddlužení nyní mohou podle novely sepisovat a podávat pouze Ministerstvem spravedlnosti akreditované společnosti a organizace. Novela insolvenčního zákona omezuje výši odměny za podání takového návrhu na 4, respektive 6 tis. Kč v případě společného oddlužení manželů. Co se týče tzv. šikanózních návrhů, při podezření na jejich účelovost bude moci soudce rozhodnout, že je nezveřejní, čímž předejde případnému poškození společnosti konkurencí. Činnost insolvenčních správců kontroluje nově zřízený odbor Ministerstva spravedlnosti, který zintenzivnil kontroly a zároveň zpřísnil sankce, k jejichž udělování připravil novou metodiku (zveřejněna byla v únoru 2017).

Lepeší přehled o majitelích firem brání praní špinavých peněz

Novelizací zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu bude od ledna 2018 zavedena evidence skutečných majitelů právnických osob zapisovaných do veřejného rejstříku a svěřenských fondů. Od června loňského roku je účinná změna trestního řádu, která umožňuje efektivní zajištění, správu a odčerpání majetku v trestním řízení.

Lepeší vymahatelnost trestní odpovědnosti právnických osob

Vláda schválila zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, který zpřesnil trestné činy, za které může být právnická osoba trestně postížitelná. Byl také schválen zákon o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení, díky kterému budou mít oběti trestných činů lepeší postavení při vypořádávání svých majetkoprávních nároků. Novela také usnadňuje efektivní a levnější správu majetku zajištěného v trestním řízení.

Založení společnosti bez dlouhé administrativy

Významné změny proběhly také v oblasti obchodního práva. Zápisy do obchodního rejstříku tak mohou od května 2015 provádět notáři. Jedná se o nejrychlejší způsob založení společnosti, který podnikatelé využívají. Od zpřístupnění aplikace se takto zapsalo téměř 40 tis. nových společností. Zakladatelé s.r.o. díky tomu na soudních poplatcích ušetřili přes 124 mil. Kč, tímto způsobem se dnes zapisuje 70 % všech vznikajících společností. Novelou zákona o soudních poplatcích a dalších předpisů bylo dosaženo snížení nákladů na založení společnosti s ručením omezeným na částku 100 EUR.

Novela občanského zákoníku

Došlo k odstranění nejpacčivějších konfliktních situací, které při aplikaci kodexu vznikají a které nesnesou odkladu. Týkají se předkupního práva, nájmu, ale i výživného nebo zaměstnávání nezletilých.

Efektivní zapojení evropských zdrojů

Ministerstvo spravedlnosti není součástí implementační struktury zajišťující rozdělování podpory z Evropských sociálních a investičních fondů. Ministerstvo a resortní složky vystupují pouze v roli příjemce dotace. Ministerstvo spravedlnosti v letech 2014 až 2017 spolu s resortními složkami vyčerpalo ze strukturálních i jiných fondů, včetně vlastního spolufinancování, 420 mil. Kč, v rámci strukturálních fondů a Operačního programu Zaměstnanost a lidské zdroje bylo čerpáno 165 mil. Kč.

Jednalo se zejména o projekty zaměřené na posílení administrativní kapacity soudců, což pomáhá rychlejšímu chodu soudních procesů. Další podpora byla určená na pomoc obětem trestných činů, práci s mladistvými pachateli a vzdělávací projekty. Dále Ministerstvo a resortní složky využívaly podporu z Finančních mechanismů jiných států, a to zejména z Programu švýcarsko-české spolupráce a z EHP/Norských fondů. Podpora z těchto zdrojů dosáhla v tomto volebním období 163 mil. Kč a směřovala především do oblasti vězeňství, kde byly vytvořeny nové postupy a programy pro zacházení s osobami ve výkonu trestu.

Personální posílení odboru odškodňování obětí trestné činnosti

V posledních dvou letech se díky personálnímu posílení příslušného odboru téměř o třetinu daří zvládat neustále narůstající počet stížností a žádostí tak, že veřejná ochránkyně práv označila Ministerstvo spravedlnosti za příklad dobré praxe. Od roku 2014 odbor vyřídil přes deset tisíc žádostí, z toho téměř polovinu kladně. Na náhradě škody bylo proplaceno 318 mil. Kč. Obětem trestných činů byla poskytnuta pomoc ve výši 36 mil. Kč, což je nejvíce v novodobé historii.

Víc lidí ve věznicích pracuje, zvyká si tak na normální život

V uplynulých čtyřech letech se Ministerstvu spravedlnosti podařilo v souladu s programovým prohlášením vlády také reformovat vězeňství, které se dlouhodobě potýká s vysokou mírou recidivy a s ní související přehledností českých věznic. Podařilo se zvýšit zaměstnanost vězňů. Reálná zaměstnanost se v tomto volebním období díky spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy ČR a intenzivnímu vyjednávání se zaměstnavateli zvedla o celých 35 %. Z původního počtu 5 458 zaměstnaných odsouzených (v lednu 2015) je nyní zaměstnáno 8 889 osob (k 17. červenci 2017). Zároveň se po více než deseti letech podařilo prosadit zvýšení odměn pro pracující odsouzené. Ze zvýšení o tisíc korun se místo původních 4 % bude nově automaticky 11 % ukládat na tzv. úložné, tedy částku, ke které odsouzený získá přístup až po skončení trestu odnětí svobody. Vězni tak mají větší šanci na návrat k řádnému životu i úhradě škod, které způsobili.

Vláda stanovila milníky dalšího vývoje ve vězeňství, když 2. března 2016 schválila materiál „Koncepte vězeňství do roku 2025“ a na něj navazující roční akční plány. Tento materiál deklaruje na příštích deset let východiska, cíle a konkrétní nástroje pro ČR v oblasti vězeňství.

Po osmi letech se podařilo zajistit „náramky“

Ministerstvo spravedlnosti podporuje v souladu s moderní zahraniční praxí udělování alternativních trestů, zejména u pachatelů méně závažných trestných činů. Na efektivní zapojení alternativních trestů potřebuje Česká republika odpovídající nástroje. Po osmi neúspěšných pokusech předchozích vlád se podařilo výběrovým řízením vybrat dodavatele elektronického monitorovacího systému pro trestní justici, tzv. elektronických náramků. V příštím roce by mělo být uvedeno prvních 250 „náramků“ do praxe.

Centrální evidence přestupků

Evidence, která má přinést tvrdší postihy recidivistů, se potýkala při spuštění s technickými problémy. Nicméně její činnost byla započata dne 1. října 2016. Díky tomuto registru se snáze daří nejen evidovat, ale také přísněji trestat recidivující pachatele.

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Ministryně práce a sociálních věcí

Mgr. Michaela MARKSOVÁ

**Ve funkci od 29. ledna 2014,
nominována na post ministryně
za ČSSD**

dy vzrostla k 1. lednu 2017 na 11 000 Kč a k dalšímu navýšení dojde i od 1. ledna 2018 na 12 200 Kč. Vláda tím dosáhla stanoveného cíle v programovém prohlášení a minimální mzda bude v roce 2018 činit 40,5 % průměrné mzdy. **Růst minimální mzdy** podporuje motivaci pracovat a výrazně pomáhá s růstem mezd zaměstnanců v České republice. V návaznosti na to se zvyšují i sazby nejnižších úrovní zaručené mzdy.

Zákon o zaměstnanosti

Novela upravila oblast **agenturního zaměstnávání** s hlavním cílem zajistit ochranu zaměstnanců. Došlo ke zpřesnění podmínek pro udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání agenturami práce, včetně zavedení institutu kauce ve výši 500 tis. Kč a zavedení částečné odpovědnosti zaměstnavatele. Současně se podařilo prosadit upravení a zvýšení příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném pracovním místě a to v konečném důsledku na částku 12 tis. Kč. Tyto změny přispěly k férovějším podmínkám na trhu práce.

Zákon o ukončení důchodového spoření

Vláda splnila svůj závazek a vrátila roli státu jako garanta dostatečné výše starobního důchodu prostřednictvím průběžného pilíře důchodového zabezpečení. V souladu s programovým prohlášením tak **byl ukončen druhý, tzv. fondový důchodový pilíř**.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Počet nezaměstnaných klesl z více než 600 tisíc (629 274 v lednu 2014) na zhruba 300 tisíc (296 826 v srpnu 2017).
- Tím stát ušetřil 1 mld. Kč na výplatě podpory v nezaměst-

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Pro vládu bylo prioritní docílit, aby rostla zaměstnanost, omezil se počet lidí v evidenci Úřadu práce a také počet dlouhodobě nezaměstnaných. S tím souvisí další cíl: zlepšit úroveň odměňování, aby se práce znatelně vyplácela. Další důležitou oblastí byla stabilizace důchodového systému a obnovení pravidelného růstu důchodů. Samostatným cílem bylo zlepšit podporu rodin s dětmi a také výrazněji pomoci lidem, kteří pečují o své blízké. V neposlední řadě se podařilo úspěšně dokončit přesun sociálních služeb na kraje a zajistit prostředky pro jejich rozvoj a další fungování, včetně nárůstu platů zaměstnanců v sociálních službách.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

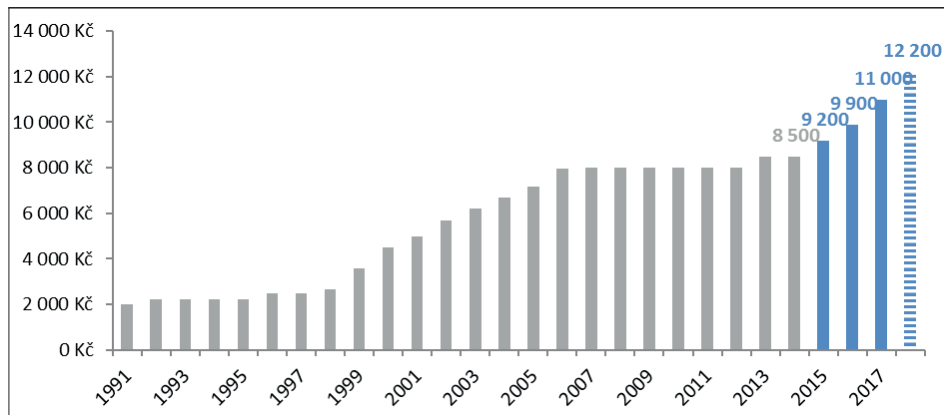
Nařízení vlády o minimální mzdě

Vláda si na začátku svého mandátu stanovila cíl, aby minimální mzda od roku 2018 dosáhla alespoň 40 % průměrné mzdy. Zvýšení minimální mzdy vláda prosadila již čtyřikrát, naposle-

nanosti.

- Průměrná mzda vzrostla o cca 4 400 Kč (z 24 931 Kč v prvním čtvrtletí 2014 na 29 346 Kč ve druhém čtvrtletí 2017).
- Průměrný starobní důchod vyrostl o 750 Kč.

Graf 17: Vývoj minimální mzdy v České republice (roční, Kč)

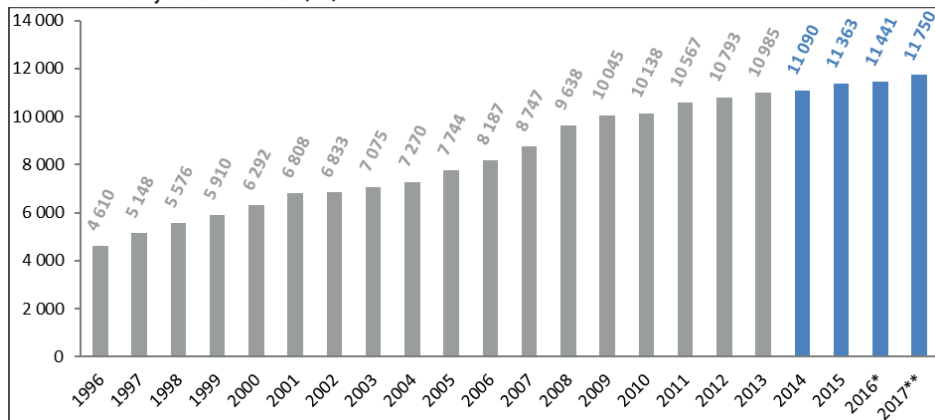
Zdroj: MPSV

Zákony o důchodovém pojištění

Zároveň se zrušením tzv. druhého pilíře se obnovila **automatická valorizace** penzí o 100 % inflace a třetinu růstu mezd. Aby se starobním důchodcům v dlouhodobém horizontu nesnižovala životní úroveň, vláda ještě **valorizační vzorec upravila**, takže namísto třetiny růstu reálných mezd a růstu spotřebitelských cen budou důchody každoročně zvyšovány o polovinu růstu mezd a o vývoj cen speciálně definovaného spotřebního koše, který odpovídá běžným výdajům starobních důchodců. Vláda má navíc k dispozici nový nástroj, kterým může stanovit pravidelné **zvýšení penzí až o 2,7 %** a předejít tak stagnaci důchodů v době nízké inflace.

S účinností od 1. ledna 2018 bude ukončeno zvyšování důchodového věku bez omezení. Každý člověk v produktivním věku potřebuje cítit jistotu ohledně svého stáří. Česká republika se díky vládnímu návrhu zařadila mezi většinu zemí Evropské unie tím, že byl stanoven **strop věku odchodu do důchodu**, v našem případě na 65 let. Budoucí vlády se k němu budou v pětiletém intervalu vracet a přezkoumávat jeho udržitelnost. Vzhledem k vysoce náročné práci i kvůli postupnému uzavírání uhelných dolů byla **hlubinným horníkům** zajištěna možnost dřívějšího odchodu do důchodu.

Graf 18: Průměrný starobní důchod (Kč)

*září 2016; **ČSSZ

Zdroj: MPSV

Zákon o sociálních službách

Od srpna 2016 vláda zvýšila **příspěvek na péči** pro lidi se zdravotním postižením ve všech čtyřech stupních o 10 %. Od roku 2006 se příspěvek ani jednou nezvýšil, přitom všem výdaje na život i na péči za tu dobu vzrostly výrazně. Například pro osoby ve stupni úplné závislosti měsíční příspěvek narostl z 12 000 Kč na 13 200 Kč.

Posílení dotací na sociální služby

Vláda zvyšovala prostředky na dofinancování sociálních služeb v jednotlivých regionech. Vláda v roce 2017 rozhodla o razantním navýšení platů a mezd zaměstnancům v sektoru sociálních služeb. Dne 31. května 2017 byla schválena novelizace nařízení vlády 564/2006 Sb., o platových poměrech ve veřejných službách a správě. Aby bylo možné navýšit odměňování pracovníků i ve sféře, kde jsou odměňováni mzdou (např. v nestátních neziskových organizací a církevních organizacích) vláda zároveň s novelizací nařízení vlády rozhodla o dofinancování sociálních služeb pro rok 2017 o částku 1,162 mld. Kč.

Zákon o státní sociální podpoře

Novela zákona zvýšila o 300 Kč měsíčně **přidávky na děti** a rozšířila jejich nárok tak, že na ně dosáhne o téměř 145 tisíc dětí více. Kromě toho vláda přistoupila k úpravě **porodného** jako efektivního nástroje na finanční podporu nízkopříjmových rodin v první fázi výchovy dítěte. Rozšířením porodného na širší skupinu se tak podpory dostalo z původních 11 tisíc dětí nově až 17 tisícům dětí narozených jako první v pořadí a až 25 tisícům druhých potomků. Kromě toho se podařilo změnit mechanismus vyplácení rodičovského příspěvku tak, aby rodiče měli možnost flexibilnějšího rozhodování o tom, v jaké výši a po jakou dobu jej budou čerpat.

Zákon o pomoci v hmotné nouzi

Novelami zákona bylo zajištěno, aby byl doplatek na bydlení vyplácen jen do takových nestandardních forem bydlení (ubytovny, nebytové prostory), které splní hygienické nebo stavebně technické podmínky k bydlení. Upravilo se i stanovení výše doplatku na bydlení, kdy se rozpočítává jeden doplatek na bydlení na všechny osoby obývající jeden pokoj na ubytovně, čímž došlo k zamezení přeplácení nákladů na bydlení státní dávkou v nestandardním ubytování. Zároveň byla snížena maximální výše úhrady nákladů na bydlení do nestandardních forem bydlení. Do zákona bylo znovu zavedeno sledování aktivity včetně výkonu veřejné služby u osob, které dlouhodobě pobírají příspěvek na živobytí. Zda je či není příjemce příspěvku na živobytí aktivní, má vliv na výši dávky. Novelty zákona byly schváleny s řadou poslaneckých pozměňovacích návrhů, které dále vylučují z nároku na doplatek na bydlení obecné osoby, které se přestěhují do tzv. oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nepříznivých jevů, a to na základě vydání opatření obecné povahy podle správního řádu. Také se zavádí plošné vyplácení příspěvku na živobytí prostřednictvím poukázek (nejméně 35 % a nejvýše 65 % dávky) příjemcům, kteří pobírají tuto dávku déle jak 6 měsíců v posledních 12 měsících. Umožňuje se použití doplatku na bydlení a příspěvku na bydlení (změna rovněž zákona o státní sociální podpoře) bez souhlasu příjemce dávky k přímé úhradě nákladů na bydlení v situaci, kdy vlastník bytové jednotky neuhradil společenství vlastníků jednotek zálohu za služby spojené s užíváním bytu a příspěvek do fondu oprav.

Zákon o nemocenském pojištění

Jako součást politiky sladování vláda zavedla nový nástroj, jak umožnit rodičům lépe rozložit péči o dítě, ale také posílit vazbu mezi dítětem a otcem – tzv. otcovskou poporodní péčí. Otcům se tak umožňuje zapojit se do péče o novorozeně a sdílet toto období v rodinném kruhu, aniž by přišli o příjem nebo o dovolenou. K podpoře prorodinné politiky přispěje i nová dávka ze systému nemocenského pojištění – tzv. dlouhodobé ošetřovné. Ten, kdo bude pečovat o nemocné příbuzné po návratu z nemocnice, může čerpat 60 % mzdy až po dobu 3 měsíců. S využitím této dávky musí dát souhlas zaměstnavatel. V řadě rodin se po jejím zavedení vyřeší současně stresové situace při rozhodování o zajištění péče o takovou osobu.

Rostly příjmy z pojistného, snižoval se schodek

Příjmy MPSV v rozpočtu rezortu mezi lety 2014 až 2017 rostly o 16 %, zatímco celkové výdaje pouze o 6 %. Rozdíl mezi výběrem pojistného a výdaji klesal ze schodku 49,5 mld. Kč na poughých 16,1 mld. Kč v roce 2016.

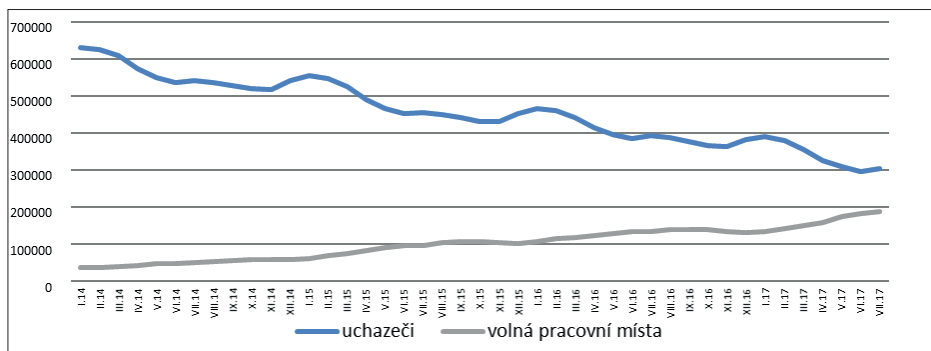
Hlavní příčinou nárůstu příjmů byl setrvale rostoucí výběr pojistného. Zatímco ještě před nástupem vlády, tj. v roce 2013, stát na důchodovém pojištění vybral 323,9 mld. Kč, v roce 2016 už to bylo o téměř 50 mld. Kč víc. Zároveň v této době došlo k opakovaně výrazné valorizaci penzí, které odpovídal i růst výdajů. Rozpočtové výdaje na dávky důchodového pojištění ve státním rozpočtu vzrostly mezi lety 2014 a 2017 o 25 mld. Kč.

Plánované rozpočtové výdaje na podporu v nezaměstnanosti se oproti tomu snížily o 2,2 mld. Kč. V roce 2016 bylo reálně vyplaceno o 1 mld. Kč méně na podporu v nezaměstnanosti než v roce 2014.

Rekordně nízká nezaměstnanost

Vláda zajistila v průběhu svého mandátu jednu z nejnižších měr nezaměstnanosti v celé Evropě, přestože přebírala nezaměstnanost ve výši 8,6 %. Míra nezaměstnanosti 15–64letých očištěná od sezónních vlivů dosáhla v červenci letošního roku 2,9 %. Míra zaměstnanosti v uvedené skupině obyvatel rostla a dosáhla v červenci hodnoty 75,8 %. Počet zaměstnaných osob dosáhl 5 080,93 tisíc oproti 5 008,3 tisícům ve stejném období předchozího roku. Současný dobrý stav trhu práce je výsledkem jak příznivé mezinárodní ekonomické situace, tak výsledkem více než tříletého úsilí vlády o obnovu ekonomické stability, dosažení ekonomického růstu a tvorbu pracovních míst. Toto úsilí přináší již trvale se zlepšující pozitivní výsledky při snižování nezaměstnanosti a zvyšování zaměstnanosti, kdy se ČR řadí mezi neúspěšnější země EU v nízké úrovni nezaměstnanosti.

Graf 19: Počet uchazečů o zaměstnání a počet volných pracovních míst (01/2014–07/2017)

Zdroj: Úřad práce ČR

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Alokace operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost na období 2007–2013 představovala 58 mld. Kč. Celkem bylo podpořeno 2 342 859 osob, vytvořeno 63 228 pracovních míst a dosaženo 2 734 189 úspěšných absolventů kurzů. MPSV podporovalo především zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti nebo vzdělávání dospělých, včetně integrace skupin ohrožených sociálním vyloučením. Další podpora se týkala rovných příležitostí, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti.

Operační program Zaměstnanost

Více než 60 % alokace operačního programu Zaměstnanost na období 2014–2020 je určeno na podporu zaměstnanosti (rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, vzdělávání zaměstnanců apod.). Zhruba čtvrtina alokace pak směřuje na aktivity věnované sociálnímu začleňování a boji proti chudobě a diskriminaci zejména financováním sociálních služeb. První výzvy pro předkládání projektových žádostí MPSV vyhlásilo již v červnu 2015. Od samého počátku patří OPZ k nejlépe postupujícím programům období 2014–2020, stav jeho implementace probíhá rychleji i v porovnání s předchozím programovým obdobím a je opakovaně hodnocen jako program s nízkým rizikem. V polovině roku 2017 bylo v OPZ již vyhlášeno 82 výzev v celkovém objemu přes 61 mld. Kč, což představuje přes 89 % celkové alokace programu.

Stabilizace Úřadu práce ČR

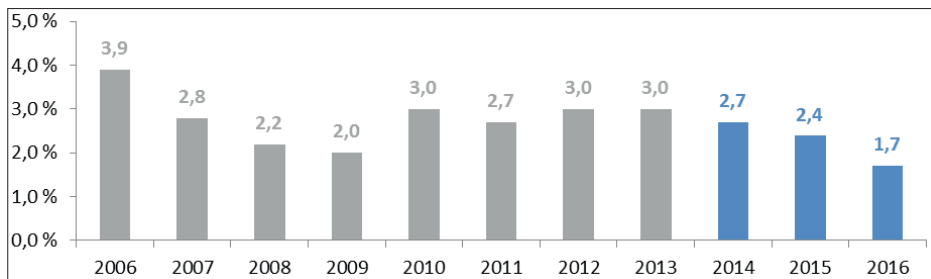
Základním kamenem fungujícího trhu práce je aktivní politika zaměstnanosti prováděná prostřednictvím Úřadu práce ČR. Vláda s účinností od 1. ledna 2015 schválila zvýšení počtu zaměstnanců Úřadu práce ČR o 600 zaměstnanců. Díky tomu byly plně obnoveny činnosti Úřadu práce, které pomáhají návratu do zaměstnání a působí preventivně proti dlouhodobé nezaměstnanosti. Personální posílení značně přispělo k řádnému zajištění výplaty nepojistných sociálních dávek, speciálně dávek pomoci v hmotné nouzi, včetně nezbytného sociálního šetření.

Je patrný pokles výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi, který je zapříčiněn meziročním snížením průměrného počtu příjemců mezi roky 2015–2016. Průměrný počet příjemců se u příspěvku na živobytí snížil o cca 18 % (tj. o cca 28 tis.) dávek a u doplatku na bydlení šlo o snížení o cca 9 % (tj. cca 6 600) dávek. Svůj podíl má kromě příznivého ekonomického vývoje i větší kontrola příjemců dávek hmotné nouze ze strany Úřadu práce ČR, neboť na základě dosavadního posílení počtu systemizovaných míst agend nepojistných sociálních dávek mohla být prohloubena intenzivní spolupráce s útvarům zaměstnanosti a byla zintenzivněna sociální šetření k předběžné a průběžné kontrole a sociální práce s dlouhodobými příjemci dávek hmotné nouze. Svůj podíl na tomto snížení může hrát v konečném důsledku rovněž růst počtu sociálních pracovníků na obcích a cílená sociální práce obcí s osobami v hmotné nouzi.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti byl úspěšně pilotně otestován nový příspěvek na dojíždění, který Úřad práce poskytuje od dubna 2016 uchazečům a zájemcům o zaměstnání v celé ČR. Výše příspěvku se pohybuje v rozmezí od 1 tis. Kč do 3,5 tis. Kč měsíčně podle dojezdové vzdálenosti. Do konce července 2017 o něj požádalo celkem 4 032 zájemců. Nejvíce v Moravskoslezském (1 188), Olomouckém (977), Jihomoravském (423) a Ústeckém (344) kraji. Jen v červenci Úřad práce ČR přijal 239 žádostí. S 2 521 žadateli už uzavřel dohodu o poskytnutí příspěvku (se 190 z nich v červenci). V jejich rámci přiznal měsíční částku většinou ve výši 1 500 Kč. Lidé mohou žádat také o jednorázový příspěvek na přestěhování se za prací ve výši 50 tis. Kč. Dosud tak učinilo 137 zájemců. Nejvíce v Moravskoslezském (37), Olomouckém (29), Zlínském a Jihomoravském (shodně 11) kraji. Celkem 51 z nich už ÚP ČR žádost schválil.

Dlouhodobá nezaměstnanost se v roce 2016 dotýkala pouze 1,7 % obyvatel České republiky, přitom před nástupem vlády v roce 2013 činila 3 %.

Graf 20: Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (%)

Zdroj: ČSÚ

Zvyšování platů státních zaměstnanců

Ministerstvo práce a sociálních věcí úspěšně prosadilo podstatné **navýšení platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců**. Zvyšování platů se ukazuje jako nezbytné pro zajištění personální stability a kvalitních výkonů státní správy, zejména v situaci, kdy je dostatek pracovních příležitostí v soukromém sektoru. Celkové zvýšení platových tarifů činilo obecně 10,5 %; pro pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky 14,5 % a pro zaměstnance zaměstnavatelů, kteří jsou poskytovateli zdravotních služeb 20 %.

Zlepšení situace v sociálních službách

Vláda také zasáhla do dlouhodobě neudržitelné personální situace v sociálních službách. Sociálním službám hrozil personální rozpad, protože lidé upřednostňovali lépe placené práce mimo tento obor. MPSV proto navrhlo razantní zlepšení odměňování těchto kvalifikovaných zaměstnanců, což vedlo ke zvýšení platů o 23 % od 1. července 2017 (viz tabulka níže). U sociálního pracovníka s průměrnou tarifní třídou 9,5 představuje toto navýšení 5 270 Kč.

Tabulka 9: Vývoj v navyšování platových tarifů v sociálních službách

Časové období	Procentní zvýšení platových tarifů	Rozpětí platových tarifů (3 PT/1 PS – 13 PT/12 PS)
1. 6. 2009–31. 12. 2009	3,5 %	7 710 – 26 120 Kč
1. 1. 2010–31. 12. 2010	0 %	7 710 – 26 120 Kč
1. 1. 2011–31. 12. 2011	0 %	7 710 – 26 120 Kč
1. 1. 2012–31. 12. 2012	0 %	7 710 – 26 120 Kč
1. 1. 2013–31. 12. 2013	0 %	7 710 – 26 120 Kč
1. 1. 2014–31. 10. 2014	0 %	7 710 – 26 120 Kč
1. 11. 2014–31. 12. 2014	3,5 %	7 980 – 27 040 Kč
1. 1. 2015–31. 10. 2015	4 %	8 300 – 28 130 Kč
1. 11. 2015–31. 10. 2016	3 %	8 550 – 28 980 Kč
1. 11. 2016–30. 6. 2017	4 %	8 900 – 30 140 Kč
1. 7. 2017–dále	23 %	10 980 – 37 160 Kč

Zdroj: MPSV

Další výsledky

MPSV od roku 2014 pracovalo na nové úpravě sociálního bydlení, která měla výrazně zvýšit dostupnost udržitelného bydlení pro citlivé skupiny obyvatel – seniory, matky s dětmi, zdravotně znevýhodněné. Vláda dne 12. října 2015 schválila Konceptci sociálního bydlení ČR 2015–2025 a dne 8. března 2017 samotný návrh zákona o sociálním bydlení. MPSV také zpracovalo návrh zákona o zálohovaném výživném, který vláda schválila dne 29. března 2017. Obě legislativní předlohy jsou nyní projednávány v Poslanecké sněmovně.

Projekt „22% K ROVNOSTI“

MPSV zahájilo v roce 2016 realizaci systémového projektu s názvem „22% K ROVNOSTI“. Projekt 22% K ROVNOSTI je financován z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR. Projekt se zaměřuje na rozdíl v odměňování žen a mužů, který je v ČR ve srovnání se zeměmi EU třetí nejhorší a činí právě 22%. Projekt má i řadu jiných aktivit.

MINISTERSTVO DOPRAVY

Ministr dopravy
Ing. Antonín PRACHAŘ

Ve funkci od 29. ledna 2014
do 13. listopadu 2014,
nominován na post ministra
za hnutí ANO 2011

Ministr dopravy
Ing. Dan ŤOK

Ve funkci od 4. prosince
2014, nominován na post
ministra za hnutí ANO 2011

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Priority vlády v oblasti dopravy byly více než kde jinde spojené s potřebou efektivně investovat a dobře využívat evropské prostředky. Operační program Doprava v letech 2007–13 i 2014–20 patřil k programům s nejvyšší alokací a v případě staršího programu bylo nezbytně nutné přijmout řadu opatření k tomu, aby prostředky z něj byly efektivně využity pro výstavbu a modernizaci české dopravní infrastruktury. To vyžadovalo také posílení a správné nastavení výdajů na straně Státního fondu dopravní infrastruktury. Kromě investiční činnosti bylo klíčovou odpovědností MD, aby dohlédlo na zlepšení kvality a rozvoj veřejné dopravy, včetně zajištění nezávislého regulátora pro železniční dopravu nebo spolupráce na řešení problémů v odměňování zaměstnanců v dopravě. V neposlední řadě se podařilo změnit dosavadní nevýhodné podmínky pro provoz mýtného systému, které stát zásadně omezovaly v dalším rozvoji technologie pro výběr mýta.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Lepší podmínky pro výkup pozemků

Novela zákona o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury z roku 2014 zlepšila podmínky pro výkup pozemků potřebných pro dopravní stavby. Díky ní byl nastaven motivační systém pro získání soukromé zemědělské a lesní půdy, stejně jako transparentní pravidla pro stanovení ceny vykupovaného pozemku. Státním investorským organizacím umožnila tato novela pokročit v majetkoprávní přípravě staveb.

Novela zákona o Státním fondu dopravní infrastruktury

Díky této novele se rozšířily oblasti dopravních investic, které stát může podporovat centrálně. Jedná se především o možnosti financovat obnovu nádražních budov v souvislosti s odkupem tohoto majetku od spol. České dráhy a.s. do majetku státu (SŽDC s.o.) a financování bezpečnostních opatření na letištích.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- V rámci OP Doprava za období 2007–2013 se podařilo vyčerpat 100 % alokace všech přidělených prostředků (151,6 mld. Kč).
- Všech 10 prioritních dopravních staveb má znovu platné stanovisko EIA.

- Na opravy silnic II. a III. třídy šlo ze státního rozpočtu krajům v uplynulých třech letech 10,8 mld. Kč.
- V červnu 2017 byl vypsan tender na nového provozovatele mýtného systému.

Zrychlený režim EIA pro prioritní stavby

MD úzce spolupracovalo s MŽP a předsedou vlády na přípravě novely zákona o EIA, která definovala prioritní stavby se stanoviskem EIA, jež nevyhovovalo evropské směrnici. Deset významných úseků dálniční a železniční sítě díky tomu nemuselo opakovat celý dlouhý proces posouzení environmentálních dopadů a příprava jejich realizace mohla pokračovat s minimalizovaným zdržením. Na jaře 2017 měly všechny tyto stavby znovu platné stanovisko EIA vydané ve zrychlém režimu.

Seznam prioritních úseků schválila vláda dne 24. srpna 2016. Jde o následující stavby:

- D1: Říkovice – Přerov
- D3: Úsilné – Hodějovice; Hodějovice – Třebonín
- D6: Lubenec, obchvat; Řevničov, obchvat; Nové Strašecí – Řevničov
- D11: Hradec Králové – Smiřice
- D35: Opatovice nad Labem – Časy; Časy – Ostrov
- D48: Frýdek–Místek, obchvat
- D49: Hulín – Fryšták
- D55: Otrokovice, obchvat jihovýchod
- Trať 220: modernizace Sudoměřice – Votice

Zřízení Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře

V roce 2016 vznikl díky vládou schválenému zákonu nezávislý dopravní regulátor, jehož odpovědností je hlídat férové podmínky pro využívání železniční a letecké infrastruktury a pro provoz jednotné služby evropského míta. Úřad zahájil svou činnost v dubnu 2017.

Snazší registrace vozidel

Novela zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla umožňuje od 1. června 2017 řidičům snazší registraci motorových vozidel. Nově je možné registraci provést na jakémkoliv úřadě obce s rozšířenou působností, nejen v místě trvalého bydliště majitele.

Posílení rozpočtu SFDI

Od roku 2014 byly rozpočty SFDI sestavovány především s ohledem na to, aby investorská činnost umožnila efektivní dočerpání evropských prostředků z OP Doprava. V roce 2015 tak došlo k navýšení rozpočtu SFDI až na 94,4 mld. Kč a v následujících letech byla celková výše rozpočtu stanovována v návaznosti na realizované a plánované akce. V roce 2015 se podařilo z rozpočtu SFDI využít celkem 91,5 mld. Kč, tedy cca 97 % plánu. To je historické maximum finančních prostředků uvolněných na dopravní infrastrukturu v jednom roce. Přibližně 36,6 mld. Kč bylo uvolněno v rámci Operačního programu Doprava 2007–2013.

Prostředky na opravy silnic II. a III. třídy

Od roku 2015 zahrnuje rozpočet SFDI také prostředky určené na opravy silnic II. a III. třídy, které Ministerstvo dopravy poskytuje jednotlivým krajům odpovědným za dopravní infrastrukturu. V roce 2015 bylo na silnice II. a III. třídy uvolněno 4,4 mld. Kč, v roce 2016 šlo o 3 mld. Kč. V únoru 2017 vláda rozhodla o poskytnutí 3 mld. Kč, tato částka byla později navýšena o dalších 394,4 mil. Kč v souvislosti s výdaji krajů na zvýšení mezd řidičů autobusů (usnesením vlády č. 516/17).

Operační program Doprava

V rámci OP Doprava za období 2007–2013 se podařilo vyčerpat 100 % alokace všech přidělených prostředků. Z tohoto hlediska se řadí mezi nejpěšnější programy z celého programového období.

Celková alokace představovala 5,821 mld. EUR, tedy cca 151,615¹ mld. Kč. V rámci OPD bylo schváleno ke spolufinancování EU na národní úrovni celkem 419 projektů, z toho 46 projektů velkých. Všechny uznatelné výdaje EU již byly v rámci OPD zhotovitelům předfinancovány a jejich výše (po zohlednění úspor/korekcí) dosáhla 153,98 mld. Kč.

¹ Přepočtená alokace OPD = souhrnné žádosti zaúčtované v IS Viola v CZK + alokace v EUR – souhrnné žádosti zaúčtované v IS Viola v EUR)
* aktuální kurz EUR.

Příjemci podpory z OPD byli zejména vlastníci/správci dopravní infrastruktury. Celkem byla podpora z OPD poskytnuta 24 subjektům. Co do objemu přidělených a certifikovaných výdajů mezi největší příjemce patří SŽDC, s. o., s 48% podílem, ŘSD ČR s 43% podílem a DP hl. města Prahy s 5% podílem na celkovém objemu certifikovaných výdajů. Podíl ostatních příjemců na objemu certifikovaných výdajů je v souhrnu cca 4,4 %.

Operační program Doprava 2

OP Doprava za období 2014–2020 se zatím úspěšně snaží navázat na dobré tempo čerpání v předchozí finanční perspektivě.

Celková alokace OP Doprava je pro programové období 2014–2020 ve výši 4,622 mld. EUR, tato částka představuje při současném směnném kurzu 121,84 mld. Kč. Bylo vyhlášeno 26 výzev, dosavadní žádosti pokrývají v požadovaném podílu EU zhruba 51,6 % celkové alokace programu. Na národní úrovni byly schváleny žádosti pokrývající zhruba třetinu celkové alokace. V žádostech o průběžnou platbu od EK bylo zatím požadováno 10 mld. Kč.

Velké infrastrukturní projekty jsou předfinancované ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), který k dnešnímu dni již reálně předfinancoval EU výdaje za běžící OPD projekty ve výši cca 21,8 mld. Kč. Předfinancování ze strany SFDI za rok 2017 je dle rozpočtu SFDI předpokládáno ve výši 20,5 mld. Kč. Výše předfinancování za období od počátku implementace ke konci roku 2017 dosáhne výše 30 mld. Kč., tj. 25 % celkové alokace programu.

Nástroj pro propojení Evropy (CEF)

Celkově bylo pro ČR v letech 2014–2016 vyhrazeno k čerpání 1,117 mld. EUR, tedy zhruba 30,16 mld. Kč. Celková částka je v současné době smluvně zavázána, a to prostřednictvím výzev z roku 2014, 2015 a 2017. Ve výzvách z let 2014 a 2015 se podařilo smluvně zavázat přibližně 840,8 mil. EUR. Ve třetí výzvě vyhlášené v loňském roce došlo k zavázání zbylých finančních prostředků, čímž byly položeny základy pro úspěšné vyčerpání národní obálky v rámci Nástroje pro propojení Evropy.

Mezi předloženými projektovými žádostmi dominují (svým objemem) projekty modernizace železniční infrastruktury připravované/realizované SŽDC. Celkový počet schválených projektových žádostí je 55.

Prostřednictvím spolufinancování z CEF budou realizovány zejména projekty modernizace železniční infrastruktury připravované/realizované SŽDC, dále projekty zaměřené na dekarbonizaci dopravy prostřednictvím využití alternativních zdrojů paliv, projekty související s vnitrozemskou vodní dopravou, rozvojem systémů řízení pozemní i letecké dopravy nebo přispívající k větší bezpečnosti a interoperabilitě železniční dopravy (SŽDC).

Zlepšení odměňování řidičů autobusů ve veřejné linkové dopravě

Situace v odměňování řidičů autobusů byla opakovaně předmětem jednání tripartity a vyjednávání na nejvyšší úrovni, včetně osobní účasti předsedy vlády a zástupců Asociace krajů. V roce 2016 tato situace vyústila v potřebu zvýšit řidičům zákonem zaručenou minimální mzdu a upravit další příspěvky, které se vází na ztížené podmínky výkonu práce řidičů. Od 1. ledna 2017 došlo ke zvýšení minimální hodinové mzdy ze 71,60 Kč/hod. na 98,10 Kč/hod. Vláda následně ve spolupráci s kraji – které nesou klíčovou odpovědnost za zajištění regionální dopravní obslužnosti – docílila promítnutí tohoto navýšení do jednotlivých krajských smluv a v červenci 2017 rozhodla o poskytnutí mimořádné finanční podpory krajům právě v souvislosti s náklady na zvýšení mezd řidičů. Příspěvek činil 394,4 mil. Kč, což je polovina celkových nákladů na straně krajů (bez příspěvku Hlavnímu městu Praze, které v době rozhodování vlády nemělo upravené smlouvy s dopravci, bez čehož nebylo možné určit výši nákladů). Kontroly Státního úřadu inspekce práce od února 2017 prokázaly, že většina dopravců dodržuje nařízení o minimální zaručené mzdě.

Akcelerace výstavby

MD realizovalo řadu opatření za účelem zrychlení přípravy a výstavby dopravní infrastruktury. Byl zaveden systém podrobné kontroly realizace významných investičních záměrů, kdy je vláda v dvouměsíčním intervalu informována o stavu záměrů v hodnotě nad 300 mil. Kč. Paralelně je o této situaci informována i tripartita. Významný úspěch znamenalo přijetí novely zákona umožňující zrychlené získání nového stanoviska EIA pro 10 prioritních stavebních záměrů.

Akceptovatelnost novely v roce 2016 potvrdila Evropská komise. Vzhledem ke komplikované situaci při dostavbě Pražského okruhu byla zřízena speciální mezirezortní pracovní skupina, u které je klíčová především účast zástupců Hlavního města Prahy a Středočeského kraje. Podařilo se za plného provozu modernizovat několik podstatných úseků dálnice D1 a zprovoznit poslední úsek dálnice D8. Během funkčního období vlády byl také zprovozněn úsek D11, který dálnici dovedl do Hradce Králové. Zahájeny byly ke konci září 2017 stavby na D1 u Přerova, D3 před Českými Budějovicemi, D4 u Příbrami, D7 u Postoloprta, D48 před Frýdkem–Místkem, stavby čtyřpruhu I/11 u Třince a další desítky kilometrů na silnicích I. třídy, které v převážné většině tvoří obchvaty měst. Značné množství komunikací se také díky dostatečným finančním prostředkům povedlo opravit a uvést je tak do odpovídajícího stavebně–technického stavu zajišťujícího vysokou kvalitu a vyšší bezpečnost silničního provozu. Na přelomu let 2017/2018 lze navíc předpokládat možnost zahajování větší části prioritních dopravních záměrů, viz výše, kde se v průběhu funkčního období vlády podařilo dokončit investorskou přípravu.

Ke značnému zlepšení kvality došlo díky dostatečným finančním prostředkům i v dlouhodobě podfinancované oblasti železniční dopravní cesty, kde nejenomže pokračovala postupná modernizace železničních koridorů, ale mnoho peňěz bylo proinvestováno i na jednotlivých regionálních tratích s pravidelným provozem železniční dopravy.

Technologicky neutrální tendr na mýtný systém

MD zajistilo výběr elektronického mýta po 1. lednu 2017 a v červnu 2017 vypsalo technologicky neutrální zadávací řízení na další správu a rozvoj mýtného systému. Lhůta pro podávání žádosti o účast v tendru (forma jednacího řízení s uveřejněním) již skončila a byly podány 4 žádosti o účast. O novém dodavateli bude rozhodovat až následující vláda.

Prokazatelné snížení usmrčených chodců v ČR

Došlo ke snížení usmrčených chodců v ČR (zhruba o šestinu) za snížené viditelnosti po cílené celostátní kampani BESIP s názvem Vidíme se? V roce 2016 byl historicky nejnižší počet usmrčených osob na silnicích a nejméně těžce zraněných v jednom kalendářním roce.

Koncepce rozvoje vysokorychlostních železnic

Vláda v květnu 2017 schválila Program rozvoje Rychlých železničních spojení v ČR, ve kterém definovala hlavní směry modernizace železniční dopravy v ČR v následujících letech, resp. v dlouhodobém výhledu. Klíčovou součástí je také výstavba vysokorychlostních železničních tratí, které mají spojoval například Brno s Prahou, Prahu s Drážďany nebo s Mnichovem.

Podpora potenciálu kosmických aktivit pro výzkum a vývoj v ČR

Vláda umožnila českým firmám a akademické sféře zapojit se do perspektivních odvětví kosmických technologií a aplikací, zejména družicové komunikace, navigace a pozorování Země a také do oblasti nosných raket (v ČR se vyrábí díly k největší evropské nosné raketě Ariane 5).

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Ministr zemědělství Ing. Marian JUREČKA

**Ve funkci od 29. ledna 2014,
nominován na post ministra
za KDU-ČSL**

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Vláda se v oblasti zemědělství soustředila především na lepší hospodaření s půdou a zejména s vodou, protože sucho představuje pro Českou republiku strategickou hrozbu. Významnou pozornost věnovala podpoře českých zemědělců a jejich konkurenceschopnosti v domácím i evropském prostoru. Rozvoj zemědělství se totiž pozitivně projevuje v kvalitě života na venkově. Zásadní byla především stabilizace živočišné produkce. V ekonomické oblasti bylo prioritou efektivní čerpání evropských zdrojů na podporu českých zemědělců, zvyšování jejich konkurenceschopnosti a modernizace zemědělství. V neposlední řadě se vláda soustředila na vyšší ochranu spotřebitele, ať už zpřesněním povinnosti značit původ a složení potravin, nebo přísnějšími postihy za pančování vína.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Koncepce na ochranu před následky sucha pro území České republiky

Materiál vznikl jako reakce na aktuální výskyt epizod sucha a zaměřuje se na strategické cíle vodního hospodářství pro

ochranu před suchem. Východiskem pro zpracování návrhu Koncepce byla činnost „Meziresortní komise VODA-SUCHO“, která vznikla dohodou ministrů zemědělství a životního prostředí v první polovině roku 2014. Výstupem práce Komise byl materiál „Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“. V tomto vstupním podkladu bylo definováno 50 úkolů, jejichž řešením bylo pověřeno několik ministerstev. Následně vzniklá Koncepce obsahuje rozsáhlou analytickou část, která v České republice doposud chyběla, a souhrnně představuje věcně-politický dokument, kterým je třeba řídit a směřovat různá opatření v gesci jednotlivých resortů k omezení hrozby následků sucha v České republice. Na dostupnosti vody a dostatečných vodních zdrojích závisí kvalita života obyvatel, prosperita a efektivita národního hospodářství (ve všech sektorech) a rovněž stav životního prostředí. Je uloženo prakticky všem ministrům dbát na uplatnění doporučených opatření v praxi v aktivitách jednotlivých resortů.

Realizuje se příprava 4 vodních nádrží v regionech postižených suchem a nedostatkem vody. Zahájena příprava realizace VD Senomaty a VD Šanov a pokračuje se v přípravných a průzkumných pracích pro VD Pěčín a VD Vlachovice. Ministerstvo také vyplácí kompenzace zemědělcům na zmírnění škod způsobených suchem. V letech 2015 a 2016 přibližně 1,2 mld. Kč ročně.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Výdaje státu na zemědělství vzrostly o 3,7 mld. Kč.
- Zemědělci dostali na živočišnou výrobu navíc celkem přibližně 3,6 mld. Kč nad rámec obvyklých prostředků, díky čemuž stabilizovali produkci a dosáhli jejího růstu.
- Začala příprava čtyř nových vodních nádrží a vznikla po-

drobná koncepcí na ochranu před následky sucha pro území České republiky.

- Průzkum potvrdil dvojitou kvalitu potravin v Evropě.
- Zákazníci se nyní snadno dozvědí, odkud pochází potraviny, které si kupují, a co přesně obsahují.

Zákon o Státním pozemkovém úřadu (SPÚ)

Novela posiluje řádné a hospodárné nakládání se zemědělskou půdou v majetku státu. Nově tvoří rezervu státní zemědělské půdy všechny pozemky, s nimiž je SPÚ příslušný hospodařit a jsou potřebné k výkonu jeho působnosti, přičemž celková minimální výměra těchto pozemků nesmí klesnout pod 50 tis. ha.

Novela zákona o potravinách a tabákových výrobcích

Novela stanovuje podmínky pro to, kdy smí výrobce označit potravinu za opravdu českou, ale přinesl i další změny, které zejména zlepší informovanost spotřebitelů. Jde například o povinné uvádění složení a země původu potravin, nebo obsažených alergenů. Došlo také k rozšíření kompetencí dozorových orgánů Ministerstva zemědělství – Státní veterinární správy a Státní zemědělské a potravinářské inspekce.

Novela zákona o vinohradnictví a vinařství

Zákon zpřísnil podmínky pro dovoz a prodej sudového vína. Zvyšují se i pokuty za falšování vína, a to až na 50 mil. Kč. Jde mimo jiné o reakci na existenci černého trhu s vínem, především na nelegální dovozy vín a prodej pančovaného vína na českém trhu. Úprava cílila především na ochranu spotřebitele a na narovnání konkurenčního prostředí na trhu s vínem.

Veterinární zákon

Novela více ochraňuje zvířata a chovatelům usnadňuje administrativu. Nová pravidla platí například pro domácí zabíjačky, útulky pro toulavá zvířata nebo takzvané množírny.

Novela zákona o spotřebních daních

Legislativním procesem úspěšně prošlo rozšíření takzvané „zelené nafty“ i pro ty zemědělce, kteří se zabývají živočišnou výrobou. Tímto opatřením je od roku 2017 významně podporována živočišná výroba se zpětným plněním již od počátku roku 2016.

Novela zákona o hnojivech

Novela odstraňuje překrývání definice pomocné látky podle zákona o hnojivech a přípravku na ochranu rostlin podle zákona o rostlinolékařské péči. Nově se také upravuje proces ohlášení vzájemně uznaných hnojiv. Dále byly upraveny obsahové náležitosti rozhodnutí o registraci hnojiva, především za účelem jasného vymezení podmínek, za kterých bude hnojivo uváděno do oběhu. Obsahuje také nové ustanovení, které zakotvuje podmínky, za kterých je možno letecky aplikovat kapalná hnojiva a pomocné látky na zemědělských pozemcích.

Novela zákona o rostlinolékařské péči

Novela se týká přípravků na ochranu rostlin. Užívání přípravků na ochranu rostlin je zcela zásadním faktorem ovlivňujícím jak kvalitu, tak i kvantitu rostlinné produkce. Hlavním cílem je snížit výskyt nelegálních přípravků na ochranu rostlin na domácím trhu a tím přispět ke zvýšení ochrany životního prostředí a potravinového řetězce.

Novela zákona o oběhu osiva a sadby

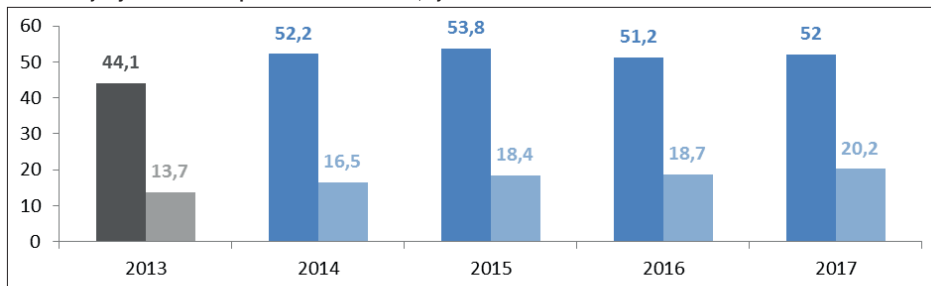
Zavádí proces registrace odrůd s úředně uznaným popisem, který představuje jednodušší proces než je standardní registrace odrůd podle platného zákona o oběhu osiva a sadby. Dochází k zavedení společného certifikačního schématu s jednotným přístupem k udržování a testování rozmnožovacího materiálu ovocných rodů a druhů.

Posílení proexportních aktivit

Posílení proexportních aktivit v rámci ekonomické diplomacie – zejména zřízení pozic zemědělských diplomatů, kteří již působí v Číně (Peking), Rusku (Moskva), Saúdské Arábii (Rijád) a Srbsku (Bělehrad), nově vzniknou ještě v USA, Libanonu, Japonsku, Mexiku (s akreditací i pro Kubu) a Íránu.

Výdaje na zemědělství rostly, přitom se dařily úspory

Výdaje státního rozpočtu na zemědělství, rybnářství a lesnictví, před započtením příspěvků z EU, za období této vlády vzrostly z 16,5 na 20,2 mld. Kč, viz graf níže.

Graf 21: Výdaje státního rozpočtu na zemědělství, rybářství a lesnictví (mld. Kč)

Zdroj: MZe

Lesy ČR a Budějovický Budvar, u kterých MZe plní roli zakladatele, odvedly v letech 2014–2016 do státního rozpočtu 21,6 mld. Kč.

V roce 2014 došlo k celkové změně v přístupu k zadávání veřejných zakázek v rámci ministerstva. Ministerstvo tím ušetřilo každoročně řádově 10 ml. Kč, které byly v předchozích obdobích vynakládány za externí administraci veřejných zakázek. Díky vyhraným soudním sporům stát ušetřil také 1,5 mld. Kč.

Evropské programy pro zemědělství a venkov

Program rozvoje venkova, Operační program Rybářství a přímé platby patří mezi nejdůležitější nástroje podpory zemědělství. Na podporu zemědělců, rozvoj venkova a modernizaci zemědělského hospodářství bylo vyjednáno celkem 95,7 mld. Kč do roku 2020 (včetně spoluúčasti ČR). Aktuálně je v tomto programu vyplaceno 23 % alokovaných prostředků, čímž se řadí mezi neúspěšnější programy v ČR. Na přímé platby, které mají zemědělcům zajistit stabilní příjmy a přispívají k udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji a ochraně životního prostředí, je vyčleněno v programovém období 2014–2020 celkem 163,4 mld. Kč s průměrnou roční alokací 23,3 mld. Kč. Na podporu českého rybníkářství je určeno 1,07 mld. Kč včetně spoluúčasti ČR.

Národní dotační nástroje

Za uplynulé funkční období byl zajištěn historicky rekordní rozpočet pro národní podpory do sektoru zemědělství a potravinářství. Objem finančních prostředků určených pro dotační programy poskytované dle „Zasad“ má vzrůstající tendenci (viz tabulka níže).

Tabulka 10: Objem finančních prostředků na dotační programy MZe

2014	2015	2016	2017
1,83 mld. Kč	2,25 mld. Kč	3,36 mld. Kč	3,56 mld. Kč

Zdroj: MZe

Podářilo se sestavit soubor **12 dotačních programů** na omezení následků sucha.

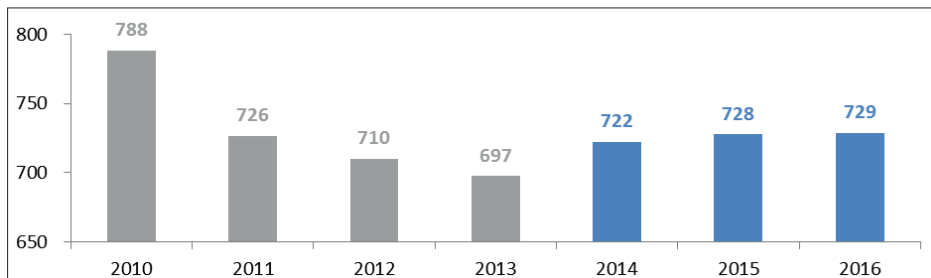
Jejich cílem je například podpora výsadby melioračních a zpevňujících dřevin, rozvoje závlahových zařízení, vodo-voů a kanalizací nebo odstraňování sedimentů z nádrží.

Loni MZe otevřelo nový dotační program, ze kterého je možné financovat výstavbu, rekonstrukci i odbahnění rybníků, další program pomůže se zlepšením technického stavu stávajících rybníků a výstavbou nových rybníků v obcích a ve správě státních podniků Povodí a Lesů ČR. Další programy se věnují prevenci před povodněmi nebo modernizaci zemědělských podniků tak, aby dosahovaly úspor při závlahách.

Podpora drobných zemědělců

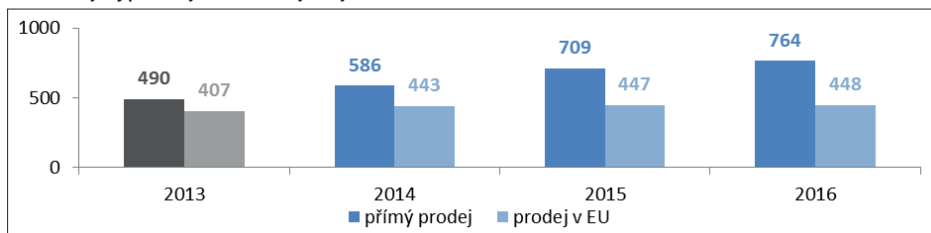
Jednou z priorit této vlády v oblasti zemědělství bylo zlepšení podmínek českých zemědělců tak, aby vzrostla zaměstnanost a životní úroveň nejen ve městech, ale i na venkově. Podpora směřovala zejména do odvětví živočišné výroby. Jak dokládají grafy níže, po období poklesu nastal s naší vládou obrat k postupnému navyšování živočišné výroby. Vzrostl také počet minimálkáren a výroben masných výrobků.

Graf 22: Výroba jatečných zvířat (v tis. tun živé hm.)

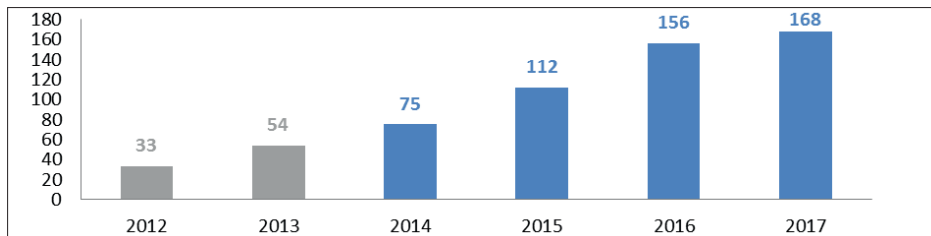
Zdroj: ČSÚ

Graf 23: Vývoj počtu výroben masných výrobků

Zdroj: MZe

Graf 24: Vývoj počtu minimálkáren

Zdroj: MZe

Průzkum potvrdil dvojí standardy potravin

Ministerstvo zemědělství se zasazuje o nápravu problému dvojí kvality potravin, na který spolu s dalšími zeměmi soustavně upozorňuje. Tento problém byl řešen v Evropském parlamentu a na Radě ministrů zemědělství. Právě zde bylo stěžujícím státům vyčteno, že nepřednesly dostatečně velký vzorek potravin vícero států. Ministerstvo zemědělství tedy zadalo provést průzkum, který na objednávku ministerstva zpracovala Vysoká škola chemicko-technologická v Praze a který dokazuje horší kvalitu řady potravin nabízených v ČR.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

Ministr zdravotnictví

MUDr. Svatopluk NĚMEČEK, MBA

Ve funkci od 29. ledna 2014 do 30. listopadu 2016,
nominován na post ministra za ČSSD

Ministr zdravotnictví

JUDr. Ing. Miloslav LUDVÍK, MBA

Ve funkci od 1. prosince 2016,
nominován na post ministra
za ČSSD

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Vláda usilovala především o ekonomickou stabilitu, efektivitu a transparentnost systému veřejného zdravotnictví, zdravotních pojišťoven a poskytovatelů zdravotních služeb. Neméně podstatným úkolem bylo dodržet princip solidarity zdravých lidí s nemocnými, neziskovosti a všeobecné dostupnosti kvalitní zdravotní péče hrazené z veřejných prostředků. Jedním z nejdůležitějších závazků vlády bylo zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví. Dlouhodobým cílem je personální stabilizace a zlepšení pracovních podmínek pro lékaře a zdravotní personál obecně.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Od 1. ledna 2015 pacienti neplatí za ošetření u lékaře ani za recept v lékárně.
- Od 31. května 2017 vstoupil v účinnost tzv. nový protikuřácký zákon, který např. rozšiřuje zákaz kouření na restaurace a další veřejnosti přístupné vnitřní prostory.
- Každoročně rostly tarifní platy lékařů, sester i zdravotního personálu – dvakrát o 5 %, naposledy v roce 2017 o 10 %.
- Zdravotní pojišťovny musejí nově zveřejňovat smlouvy, na základě kterých hradí zdravotní služby.
- V zákoně o zdravotních službách bylo provedeno legislativní vymezení hospiců jako poskytovatelů zdravotních služeb.

- Byl novelizován zákon o specifických zdravotních službách, kde byly provedeny významné změny týkající se genetického vyšetření, kastrací, ochranného léčení, asistované reprodukce apod.
- Byly realizovány novely zákonů transplantačního a zákona o lidských tkáních a buňkách, včetně prováděcích právních předpisů.
- Došlo k rozšíření a zkvalitnění center vysoce specializované péče.
- Podařilo se smluvně zajistit leteckou záchrannou službu na 10 základnách do roku 2020.

HLAVNÍ VÝSLEDKY**Zvyšování plateb za státní pojištění**

Vláda opakovaně přistupovala během každého roku svého působení k navyšování plateb za státní pojištění na základě novel zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Měsíční platba za osobu se zvedla z původních 787 Kč v roce 2014 na částku 969 Kč, která bude odváděna v roce 2018. Zajištěno je rovněž zákonné navyšování této platby až do roku 2020, kdy by platba za osobu a měsíc měla činit 1 067 Kč. Novela návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů je nyní u podpisu prezidenta.

Tabulka 11: Zvyšování plateb za státní pojištění na veřejné zdravotní pojištění (2014–2018)

	měsíční platba za osobu (Kč)	celkové výdaje (mld. Kč)
2014	787	59,8
2015	845	60,9
2016	870	63,1
2017	920	66,4
2018	969	69,8

*Zdroj: MZD***Zrušení poplatků ve zdravotnictví**

Dne 19. listopadu 2014 byla ve sbírce zákonů vyhlášena novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, která zrušila regulační poplatek 30 Kč za návštěvu lékaře a recept. Znovu zaveden nebyl ani regulační poplatek za hospitalizaci, který činil 100 Kč a již dříve ho zrušil Ústavní soud. Zůstal tak pouze poplatek za využití pohotovostní služby (včetně zubní pohotovosti) ve výši 90 Kč. Výpadek příjmů regulačních poplatků byl zároveň kompenzován poskytovatelům zdravotních služeb prostřednictvím navýšení platby za státní pojištění a následného nastavení úhradových mechanismů.

Silnější dozor nad finančními toky zdravotního pojištění

Vláda posílila státní i veřejný dozor nad finančními toky zdravotního pojištění a nad fungováním zdravotních pojišťoven. Nově musejí zdravotní pojišťovny zveřejňovat smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb a poskytovat informace Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí. Pojišťovny také nesmějí nabírat nové pojištěnce prostřednictvím externích firem.

Omezení reexportů léků

Vláda zákonem snížila riziko akutní nedostupnosti léčivých přípravků pro potřeby pacientů v České republice tím, že přijala novelu zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, která obsahuje opatření omezující distribuci léčivých přípravků určených pro potřeby pacientů v ČR do zahraničí, tzv. reexporty.

Úprava ochranných limitů na léky pro seniory a děti

Prezidentu republiky byla k podpisu postoupena novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, která přinese snížení spoluúčasti citlivých skupin obyvatelstva na doplácích na léčivé přípravky částečně hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Novela mění limity započitatelných doplátků na léky pro děti do 18 let a pro osoby od 65 let věku (s navazujícím dalším snížením spoluúčasti od 70 let věku). Cílem je, aby děti a senioři platili za léky ročně maximálně 1 tis. Kč, senioři nad 70 let pak maximálně 500 Kč. Snížené limity by měly začít platit od 1. ledna 2018.

Zjednodušení lékařského specializačního vzdělávání a vzdělávání sester

Vláda zjednodušila pravidla pro specializační vzdělávání lékařů. Novela zákona o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta zpřesnila postavení účastníka specializačního vzdělávání, jeho práva a povinnosti, stejně jako požadavky na školitele a garanta oboru nebo na akreditační a atestační komise, které jsou nově otevřenější vůči praxi.

Vláda také urychlila vzdělávání všeobecných sester, kterých je dlouhodobě v České republice nedostatek. Bude se využívat dostupnost vzdělávacích programů a osoby, které získaly způsobilost k výkonu některých zdravotnických povolání, budou moci získat způsobilost všeobecné sestry zkráceným studiem tím, že se přijmou do vyššího než prvního ročníku vzdělávání v oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšší odborné škole. Nově zákon umožňuje praktickým sestram pracovat bez odborného dohledu.

Nový „protikuřácký zákon“

Vláda schválila tzv. protikuřácký zákon (zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek). Od 31. května 2017 platí úplný zákaz kouření v restauracích, na zastávkách veřejné dopravy, ve vnitřních zábavních prostorách, zákaz prodeje alkoholických nápojů pomocí prodejního automatu atd. Zlepšila se také právní vymahatelnost dodržování tohoto zákona, zejména v souvislosti se zákazem prodeje alkoholických nápojů/tabákových výrobků osobám mladším 18 let. Hlavním cílem rozšíření zákazu kouření je vyšší ochrana zdraví občanů, především pak dětí a mládeže, před negativními zdravotními a sociálními dopady návykových látek. Česká republika se tím zařadila mezi většinu evropských zemí, kde je zákonem omezena možnost kouření v restauracích.

Rostly výdaje na zdravotnictví

Rozpočet ministerstva vykazuje od roku 2014 celkový nárůst výše finančních prostředků, které směřují zejména na zvyšování platů zaměstnanců a na opravy budov. Rozpočet ministerstva se zvýšil z 6,8 mld. Kč v roce 2014 na cca 7,3 mld. Kč v roce 2017.

Tabulka 12: Rozpočet MZd ČR v letech 2014–2017 v tis. Kč

	2014	2015	2016	2017
Příjmy celkem	1 569 959	2 562 012	1 540 362	1 092 520
Výdaje celkem	6 810 656	6 801 226	7 143 365	7 286 341

Zdroj: MZd

Ještě vyšší poměrný nárůst vykazovaly výdaje zdravotních pojišťoven na veřejné zdravotní pojištění, které se zvýšilo z cca 239 mld. Kč v roce 2014 na více než 276 mld. Kč v roce 2017.

Tabulka 13: Výdaje zdravotních pojišťoven na veřejné zdravotnictví v letech 2014–2017 v tis. Kč

	2014	2015	2016	2017
Výdaje celkem	239 012 467	252 003 517	258 941 197	276 190 165

Pozn. Údaj za rok 2017 je uveden na základě zdravotně pojistných plánů

Zdroj: MZd

Ministerstvo zdravotnictví připravilo program, ze kterého bude uhrazena realizace sedmi strategických investic u přímo řízených organizací MZd. Cílem programu je obnova stavební infrastruktury s cílem odstranit a zamezit výskytu havarijních stavů a zachovat schopnost zdravotnických zařízení poskytovat zdravotní péči v současném rozsahu a na odpovídající úrovni. Účast státního rozpočtu činí 8 426,246 mil. Kč.

V uplynulém vládním období 2014–2017, jak ukazuje tabulka níže, se podařilo akcelarovat tempo financování investičních akcí v působnosti Ministerstva zdravotnictví.

Tabulka 14: Čerpání finančních prostředků v rámci programů – národní investice (mil. Kč)

	2014	2015	2016	2017	Celkem
vyčleněno ze státního rozpočtu	265,0	799,9	1 884,4	3 025,2	5 974,4
počet realizovaných akcí	209	428	444	225	1 206

Zdroj: MZd

Tabulka 15: Schválená účast státního rozpočtu na financování programu 135 090 Strategické investice přímo řízených organizací MZ dle usnesení vlády č. 1168 z roku 2016 (mil. Kč)

Rok	Schválená účast státního rozpočtu
2016	290,950
2017	438,854
2018	610,323
2019	649,500
2020	2 381,877
2021	1 355,094
2022	413,730
2023	467,934
2024	651,934
2025	673,784
2026	335,264
2027	157,003
Celkem	8 426

Zdroj: MZd

Efektivní zapojení evropských fondů

MZd se podílelo na čerpání evropských prostředků z Integrovaného operačního programu v letech 2007–2013, projekty v tomto období byly zaměřené především na modernizaci přístrojů v klíčových zdravotních centrech a nemocnicích nebo na zvýšení zájmu o screening v souvislosti s nejčastějšími typy rakoviny. Celkem bylo úspěšně ukončeno 212 projektů ve výši 7,6 mld. Kč (podíl EU).

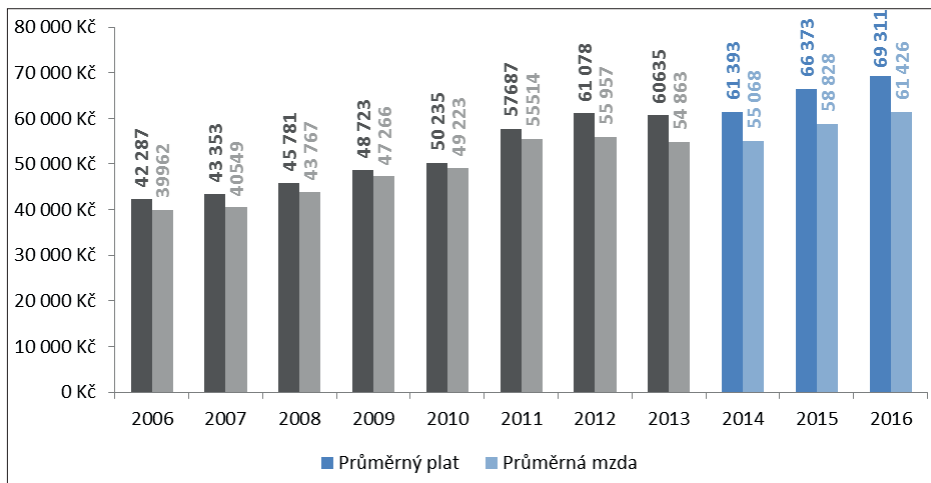
V programech pro roky 2014–2020 se zapojuje Ministerstvo zdravotnictví prostřednictvím systémových projektů nebo příspěvkové organizace Ministerstva zdravotnictví. Podporu žádají především z IROP (nyní je schváleno nebo před schválením 38 projektů za 4 mld. Kč), OP Zaměstnanost (celkem je schváleno a připravováno 36 projektů za 2,5 mld. Kč), OP VVV nebo OP ŽP.

Zvyšování platů lékařům a sestřám

Česká republika dlouhodobě trpí odlivem pracovních sil ve zdravotnictví, především lékařů a zdravotních sester, do zahraničí. České mzdy a platy jsou vůči úrovni mezd v blízkém zahraničí dlouhodobě málo konkurenceschopné, což je jedním z faktorů, které přispívají ke každoročnímu odchodu stovek zdravotnických profesionálů. V rámci možností, které systém veřejného zdravotního pojištění má, se Ministerstvo zdravotnictví snažilo v maximální možné míře realizovat opatření směřující k navýšení platů a mezd ve zdravotnictví. Navýšení platových tarifů o 5 % se poprvé podařilo realizovat k 1. lednu 2015. Toto opatření mělo za cíl především přispět k personální stabilizaci českého zdravotnictví. Následně díky vládou schválenému navýšení plateb za státní pojišťovence došlo k dalšímu navýšení tarifních platů lékařů, sester a ostatních pracovníků ve zdravotnictví, k 1. lednu 2016 ve výši 5 % s tím, že úhradová vyhláška

na rok 2016 umožnila kromě 5 % růstu tarifních platů zdravotníků i analogické navýšení mezd. Poslední navýšení bylo realizováno k 1. lednu 2017, a to ve výši 10 % navýšení tarifních platů. Úhradová vyhláška pro rok 2017 opět s finančním navýšením platů počítala a umožňuje jej. Zdrojem k navýšení platů jsou částečně zdroje plynoucí z navýšení platby za státní pojištění a dále vlastní zdroje v rámci systému veřejného zdravotního pojištění plynoucí z vyššího výběru pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

Graf 25: Průměrný měsíční výdělek ve zdravotnictví u lékařů a zubních lékařů (v daném roce, v Kč)

Zdroj: ÚZIS

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy

PhDr. Marcel CHLÁDEK, MBA

Ve funkci od 29. ledna 2014 do 5. června 2015,
nominován na post ministra za ČSSD

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Mgr. Kateřina VALACHOVÁ

Ve funkci od 5. června
2015 do 21. června 2017,
nominována na post
ministryně za ČSSD

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy
prof. PhDr. Stanislav ŠTECH, CSc.

Ve funkci od 21. června
2017, nominován na
post ministra za ČSSD

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Vláda se soustředila především na ekonomickou stabilizaci celého rezortu a posílení investic do potřebných kapacit pro předškolní vzdělávání a základní školy. Prioritou vlády bylo dosáhnout větší dostupnosti a zvýšení kvality a relevance vzdělávání. S tím se záhy spojila potřeba zásadních změn v personálních podmínkách ve školství, především podstatného zlepšení odměňování učitelů a zajištění podmínek pro jejich další profesní a kariéerní růst. Vláda také usilovala o dokončení změny systému akreditací a zajišťování kvality ve vysokém školství a o nastavení jasných pravidel pro podporu sportu.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Na vzdělávání a sport bylo vydáno v roce 2017 téměř 12 % všech veřejných výdajů.
- Platy učitelů vzrostly celkově o 14 %, v průměru o 3 350 Kč od roku 2013.
- Díky investičním programům vzniklo či vzniká 1 751 nových míst v mateřských školách. Od školního roku 2013/14 se o 47 % snížil počet dětí nepřijatých do školek.

- Na středních školách se studenti připravují na povinnou maturitu z matematiky, poprvé ji budou skládat v roce 2020.
- Vysoké školy mají nový nezávislý akreditační úřad a větší prostor pro sestavování studijních programů.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Dostupnější školky a školy pro děti

Vláda prosadila změny v předškolním, základním a středním vzdělávání postupně ve třech vlnách. První novela školského zákona z roku 2014 zakotvila nárok na bezplatný poslední rok ve školce a vytvořila lepší podmínky pro děti se speciálními potřebami. Druhá novela dále rozšířila podporu předškolního vzdělávání a stanovila nárok na přijetí do školky. Povinné předškolní vzdělávání se zavádí od školního roku 2017/2018 pro pětileté děti, čtyřleté děti mají zároveň garantované místo ve spádové školce. Od 1. září 2018 budou mít místo ve školce zaručené i tříleté děti.

Větší podpora matematiky na středních školách

Stejná novela školského zákona také posílila výuku matematiky na středních školách a nastavila jasnější standardy ve středoškolském vzdělávání. Od školního roku 2016/2017 přijímají střední školy studenty s využitím jednotné zkoušky z matematiky a z českého jazyka a literatury. Matematika se stane také povinným maturitním předmětem. První studenti budou povinně maturovat z matematiky v roce 2020.

Reforma financování regionálního školství

Třetí novela školského zákona přinesla především změny ve financování mateřských, základních a středních škol tak, aby finanční prostředky odpovídaly výkonům pedagogické práce. Změny se týkají i konzervatoří a školních družin. Mění se dosavadní systém financování tzv. na žáka prostřednictvím krajských normativů, větší odpovědnost za rozdělení peněz nově ponese MŠMT. Novela tak umožní spravedlivé ohodnocení učitelů a školy dostanou peníze podle skutečného rozsahu poskytovaného vzdělávání. Tyto změny ve způsobu financování budou realizovány od 1. ledna 2019. Stávající systém financování prostřednictvím normativů na žáka zůstane zachován pro financování soukromých a církevních škol.

Změna zákona o pedagogických pracovnících

MŠMT upravilo podmínky pro výuku ve školách tak, aby standardem stále bylo dosažení vysokoškolské pedagogické vzdělání, ale aby také bylo možné zaměstnávat jako učitele i odborníky z praxe, dlouholeté kantory, trenéry nebo rodilé mluvčí. Další změny se týkaly zvýšení ochrany a zlepšení postavení učitelů. Novela zákona zakázala propouštění učitelů na dobu letních prázdnin. Zvýšení ochrany učitelů přinesly i změny v novele školského zákona. Fyzické a slovní útoky na pracovníky školy budou nově chápány jako zvláště závažná porušení a bude za ně ukládán trest vyloučení ze školy.

Změna zákona o vysokých školách

Vláda dotáhla do konce dlouho odkládanou novelu vysokoškolského zákona, která mění především podmínky pro akreditace a zajištění kvality vysokoškolského vzdělání. Vysoké školy budou mít nově volnější ruce v tom, jak uspořádat studijní programy, propojit je s vědeckým nebo praktickým zaměřením. O akreditacích rozhoduje nově nezávislý Národní akreditační úřad pro vysoké školství. Zákon také zpřísnil podmínky pro činnost poboček zahraničních vysokých škol na území České republiky a legislativně umožnil zpětné odebrání vysokoškolských diplomů, pokud byly nabyty nekalým způsobem. Navázáním výpočtu sociálního stipendia vypláceného vysokou školou na minimální mzdu došlo k jeho faktickému zvýšení.

Zákon o podpoře sportu

Zákon výslovně stanovil oblasti, na něž lze státní podporu sportu poskytnout. Zavedl rejstřík sportovních organizací a sportovců, který bude sbírat informace o těch, co žádají o podporu ze státního rozpočtu. Od 1. ledna 2017 tak existují jednotná pravidla a podrobné informace, na základě kterých bude možné podporu sportu do budoucna efektivněji zacílit.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

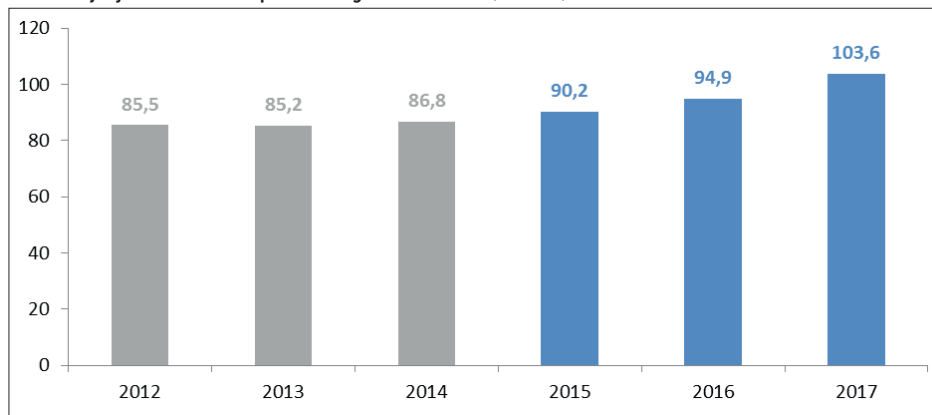
Dne 9. července 2014 schválila vláda Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, která nově stanovila cíle pro další rozvoj vzdělávání a školského systému v České republice. Podle této strategie se Česká republika má soustředit na tři klíčové priority: lépe řídit vzdělávací systém, podporovat kvalitní učitele a tím i kvalitní výuku, zajišťovat rovnější přístup a srovnatelnou kvalitu vzdělání pro všechny děti. Tyto cíle pomohou zvýšit kvalitu i relevanci vzdělávání a pozitivně se promítnou do úrovně vzdělanosti v České republice.

Celkové zvýšení výdajů na vzdělávání

Rozpočet MŠMT odrážel mezi lety 2014–2017 priority vlády v oblasti vzdělávání. Celkové výdaje MŠMT každoročně rostly, podíl kapitoly školství na celkových výdajích státního rozpočtu se zvýšil z 11,3 % v roce 2014 na téměř 12 % v roce 2017. Význam vzdělávání z pohledu celkových výdajů státu tedy vzrostl.

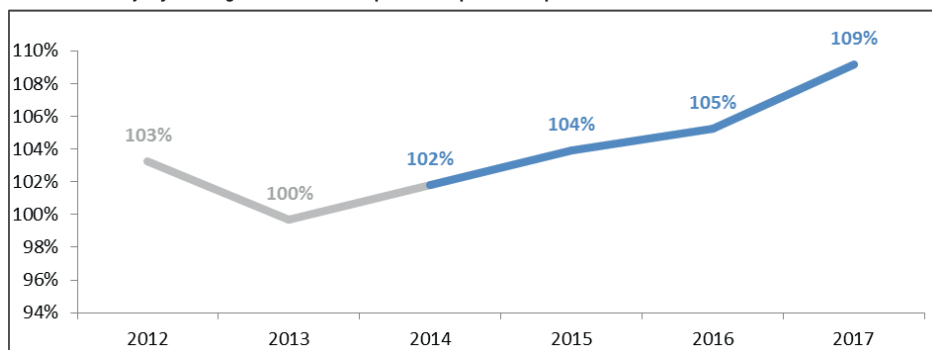
Největší objem prostředků směřoval na předškolní vzdělávání, základní a střední školy. Ty se totiž vyrovnávají s demograficky silnějšími ročníky a zároveň trpí dlouhodobým podfinancováním. Od roku 2014 si regionální školství polepšilo o 16,9 mld. Kč, což představuje nárůst o 19 %. Meziročně rostly výdaje na regionální školství v průměru o 6 % ročně.

Graf 26: Vývoj schváleného rozpočtu na regionální školství (mld. Kč)

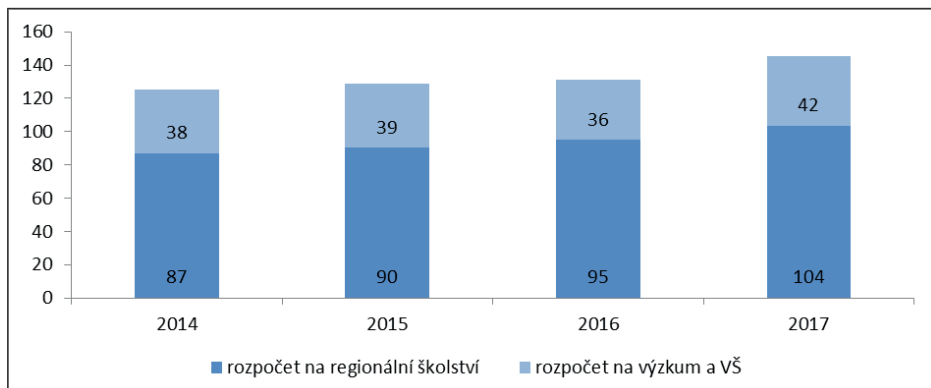
Zdroj: MŠMT

Graf 27: Růst výdajů na regionální školství (procentní podíl vůči předchozímu roku)

Zdroj: MŠMT, MF

Celkové výdaje na vzdělávání ve všech stupních spolu s podporou výzkumu z rozpočtové kapitoly MŠMT představují přes 90 % veškerých výdajů rezortu. V uplynulých čtyřech letech tyto výdaje soustavně rostly. Na tom se podílel jak vývoj počtu žáků a studentů, tak navyšování platů učitelů nebo posílení investic do předškolního a základního vzdělání.

Graf 28: Vývoj rozpočtu na regionální školství, vysoké školy a výzkum z kapitoly MŠMT (mld. Kč)

Zdroj: MŠMT, MF

Investice do školek a škol

MŠMT vytvořilo dva speciální programy na podporu výstavby školek a škol tam, kde hrozí nedostatečné kapacity. Od roku 2014 je realizován dotační program na rozšiřování kapacit v mateřských a základních školách, celková alokace programu činí 1,5 mld. Kč. Díky tomu vzniklo nebo vznikne 73 nových tříd mateřských škol s navýšením kapacity pro 1 751 dětí a 155 nových učeben základních škol s navýšením rejstříkové kapacity pro 3 604 žáků základních škol. Byl také připraven nový investiční program pro vybrané projekty nových škol v tzv. prstenci kolem Prahy (9 velkých projektů za 1,5 mld. Kč), kde je s dostupností škol specifický problém. Od školního roku 2013/14 se snížil počet odmítnutých žádostí o přijetí do MŠ z více než 60 tisíc na necelých 32 tisíc, tedy o 47 %.

Čerpání prostředků z fondů EU

MŠMT v minulém programovém období spravovalo dva operační programy. V rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost bylo využito přes 50 mld. Kč na zlepšení úrovně regionálního a vysokého školství v České republice, na rozvoj jazykového, technického a přírodovědného vzdělávání žáků základních a středních škol, na inovace výukových metod a forem a využití ICT ve výuce, na podporu postgraduálního vzdělávání nebo projekty zvyšování finanční a počítačové gramotnosti.

V rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace bylo využito téměř 58 mld. Kč především na modernizaci a rozvoj výzkumné infrastruktury. Bylo zbudováno například osm špičkových výzkumných center evropské úrovně zaměřených zejména na přírodovědné obory, vzniklo nebo prošlo modernizací 40 regionálních výzkumných a vývojových center, za účelem lepšího využití výsledků vědy a výzkumu vzniklo devět center transferu technologií, devět atraktivních science learning center a návštěvnických center pro veřejnost. Modernizací prošla také výzkumná infrastruktura vysokých škol.

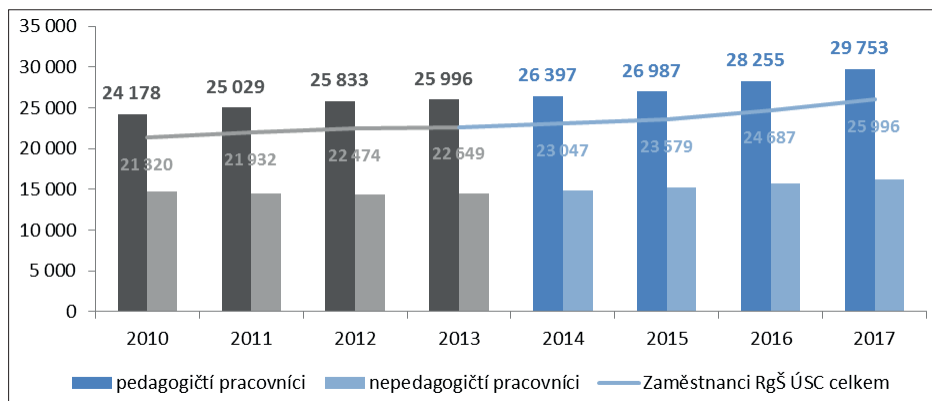
V programovém období 2014–2020 realizuje MŠMT multifundový Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání. Jeho celková alokace činí 75,6 mld. Kč, v současnosti jsou vypsány výzvy za více než dvě třetiny této alokace. Mezi podporované aktivity patří například další pokračování významných projektů ELI a SUSEN nebo zlepšování dostupnosti a kvality vzdělávání na základních a středních školách v sociálně problematických oblastech. Do vyhlášených výzev bylo podáno přes 6 100 projektových záměrů za více než 108 mld. Kč. Celkově byly v OP VVV podpořeny projekty za 16,1 mld. Kč, většina z nich je již také ve fázi realizace.

Systémová podpora pedagogických i nepedagogických pracovníků

MŠMT od roku 2014 systematicky zvyšuje platy pedagogických i nepedagogických pracovníků. Platy ve školství celkově vzrostly o 14 %. Učitelům vzrostl plat průměrně o 3 350 Kč měsíčně od roku 2013, stále však nedosahují výše průměrné mzdy v České republice.

Nárůst proběhl postupně v ročních intervalech. Od 1. listopadu 2014 došlo ke zvýšení platových tarifů pedagogických pracovníků v průměru o 3,5 %. Od 1. listopadu 2015 byly zvýšeny platové tarify pedagogických pracovníků v průměru o 3,3 %, u pedagogických pracovníků došlo k úpravě struktury stupnice platových tarifů, a to zejména tím, že se doplnil 6. platový stupeň pro zařazení pedagogických pracovníků s délkou započítatelné praxe nad 32 let. V roce 2016 byly platové tarify pedagogických pracovníků zvýšeny v průměru o 6 %, u nepedagogických pracovníků o 4 %. Vedle toho vláda souhlasila s nárůstem objemu prostředků na platy pracovníků v regionálním školství, které byly určeny na posílení nenárokových složek platů, u pedagogických pracovníků o 2 %, u nepedagogických pracovníků o 1 %. Dále došlo k rozšíření platové stupnice pedagogických pracovníků o jeden platový stupeň, čímž získali platový postup po dvou letech (dříve po šesti letech). Od 1. července 2017 byly platové tarify nepedagogických pracovníků zvýšeny v průměru o dalších 9,4 %.

Graf 29: Průměrný plat pedagogických a nepedagogických pracovníků regionálního školství škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí či svazkem obcí, a to ze státního rozpočtu vč. podílu EU (Kč)

Zdroj: MŠMT

Cestovní mapa ČR velkých výzkumných infrastruktur pro léta 2016–2022

V návaznosti na komplexní mezinárodní hodnocení velkých výzkumných infrastruktur provedené MŠMT v roce 2014 vypracovalo MŠMT zcela novou Cestovní mapu ČR velkých výzkumných infrastruktur pro léta 2016–2022, sdružující jedinečná zařízení pro provádění výzkumu, vývoje a inovací provozovaná na principu otevřeného přístupu k jejich kapacitám. Zahrnuté velké výzkumné infrastruktury byly schváleny vládou ČR k poskytování účelové podpory MŠMT v letech 2016–2019. Návazně MŠMT provedlo v roce 2017 i první interim hodnocení takto schválených velkých výzkumných infrastruktur a rovněž ex-ante hodnocení jejich nových návrhů, a to opět v souladu s principy mezinárodního peer review.

Národní ERA Roadmap ČR pro léta 2015–2020

V návaznosti na přijetí Závěrů Rady k Cestovní mapě Evropského výzkumného prostoru pro léta 2015–2020, schválených dne 29. května 2015 Radou pro konkurenceschopnost zasedající ve formátu ministrů odpovědných za výzkum, vypracovalo MŠMT Národní ERA Roadmap ČR pro léta 2016–2020. Dokument schválený Výborem pro EU zasedajícím na úrovni vlády ČR reflektuje priority rozvoje výzkumného a inovačního systému ČR v kontextu priorit Evropského výzkumného prostoru a je tak příspěvkem ČR k jeho budoucímu rozvoji.

Akční plán mezinárodní spolupráce ČR ve výzkumu a vývoji a internacionalizace prostředí výzkumu a vývoje v ČR na léta 2017–2020

V roce 2016 vypracovalo MŠMT v roli gestora mezinárodní spolupráce ČR ve výzkumu a vývoji Akční plán mezinárodní spolupráce ČR ve výzkumu a vývoji a internacionalizace prostředí výzkumu a vývoje v ČR na léta 2017–2020.

Tento dokument schválený vládou ČR stanovuje strategii podpory mezinárodní spolupráce a internacionalizace výzkumných infrastruktur ČR, jakož i integrace týmů výzkumných organizací a podniků ČR do mezinárodních aktivit rozvíjených v rámci různorodých finančních nástrojů podpory multilaterální a bilaterální spolupráce ve výzkumu a vývoji.

Akční plán rozvoje lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace a genderové rovnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích v ČR na léta 2018 až 2020

V roce 2017 připravilo MŠMT Akční plán rozvoje lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace a genderové rovnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích v ČR na léta 2018 až 2020. Akční plán se zaměřuje zejména na problematiku rozvoje institucionálního prostředí výzkumných organizací ČR, studijní a profesní dráhy doktorandů a post-doktorandů, resp. začínajících výzkumných pracovníků, mezinárodní a mezisektorovou mobilitu výzkumných pracovníků, genderovou segregaci vzdělávacích drah a výzkumných kariér nebo na problematiku rozvoje lidských zdrojů jako součásti systému hodnocení výzkumných organizací ČR a institucionálního financování jejich dlouhodobého koncepčního rozvoje. Materiál byl předložen k projednání vládou ČR v září 2017.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Ministryně pro místní rozvoj
Mgr. Věra JOUROVÁ

Ministryně pro místní rozvoj
Ing. Karla ŠLECHTOVÁ

Ve funkci od 29. ledna 2014 do 3. října 2014, nominována na post ministryně za hnutí ANO 2011

Ve funkci od 8. října 2014, nominována na post ministryně za hnutí ANO 2011

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Vláda se v programovém prohlášení zavázala dokončit přípravu na čerpání fondů pro roky 2014–2020, zajistit dojednání Dohody o partnerství a koordinaci přípravy operačních programů. Vláda připravila novelu zákona o podpoře regionálního rozvoje. Vláda připravila nový zákon o veřejných zakázkách, který reflektuje moderní trendy zadávání v Evropské unii a který sladí požadavky na důslednou transparentnost zadávacích řízení s cílem zamezit korupci a zajistit výběr optimálního dodavatele. Vláda podporovala rozvoj cestovního ruchu, kvalitní propagaci České republiky jako turistické destinace. V oblasti územního plánování a stavebního řádu připravila vláda novelu stavebního zákona, která má přinést zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Zákon o zadávání veřejných zakázek

Nová úprava pravidel pro zadávání veřejných zakázek přinesla potřebnou flexibilitu, která umožnila efektivnější hospodaření s veřejným majetkem. Došlo ke snížení administrativní zátěže. Zákon o zadávání veřejných zakázek byl vyhlášen 29. dubna 2016 ve Sbírce zákonů.

Novela stavebního zákona

Cílem novely stavebního zákona bylo zjednodušení, zrychlení a zefektivnění územně plánovacích procesů a povolovacích procesů stavebních záměrů. Nejvýznamnější změnou je zavedení nové koncepce společného územního řízení a stavebního řízení, územního řízení s posouzením vlivu na životní prostředí a společného řízení s posouzením vlivu na životní prostředí. Zákon byl vyhlášen 31. července 2017 ve Sbírce zákonů.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Díky novou vládou zrychlenému čerpání EU fondů se podařilo vyčerpat 96,4 % přidělené alokace (cca 700 mld. Kč). Ke dni 30. března 2017 byly EK zaslány závěrečné dokumenty za všechny operační programy.

- Z nového programového období 2014–2020 bylo doposud vyhlášeno za všechny programy celkem 545 výzev s alokací 552,7 mld. Kč (příspěvek EU), tj. 93,2 % hlavní alokace.

Novela zákona o pohřebnictví

Novela zákona o pohřebnictví upravuje např. změny v zacházení s těly nemajetných zemřelých, zavádí dozor krajů, živnostenských úřadů a krajských hygienických stanic v pohřebnictví a upravuje působnost obcí a krajů při provozování pohřebišť a zajišťování pohřbení. Zákon byl vyhlášen 10. července 2017 ve Sbírce zákonů.

Podnikání v cestovním ruchu

Přípravená novela zákona o podnikání v cestovním ruchu obsahuje opatření, která zajišťují posílení ochrany spotřebitelů (klientů cestovních kanceláří a cestovních agentur) v případě úpadku cestovní kanceláře a vedou ke zlepšení jejich informovanosti.

Koncepce bydlení České republiky do roku 2020 (revidovaná)

Byla provedena revize platné Koncepce bydlení, která prokázala, že vznikem funkčního trhu s byty došlo ke konsolidaci zejména v sektoru nájemního bydlení a že nastoupená cesta se ukázala být správnou. V současné době je bydlení dostupné pro významnou většinu obyvatelstva, kdy více než 95 % obyvatel České republiky je schopno si zajistit bydlení bez pomoci státu na běžném trhu s bydlením.

Příprava a správa národních programů reagujících na potřeby území

Na podporu obnovy a rozvoje obcí byly v letech 2014–2017 vyhlášeny dotační programy v objemu 1,43 mld. Kč, které reagují na „bílá“ místa nepokrytá evropskými fondy a přitom vyžadují podporu státu – rekonstrukce místních komunikací, obnova sportovní infrastruktury či podpora komunitního života v obcích. Podpora demolic neobydlených budov v blízkosti sociálně vyloučených lokalit má cíl zvyšovat kvalitu života a snižovat sociální napětí ve vybraných regionech. Částkou 300 mil. Kč byla podpořena také tvorba pracovních míst v Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

Do oblasti cestovního ruchu bylo za uplynulé funkční období v rámci Národního programu podpory cestovního ruchu (zaměřen na podporu sociálního cestovního ruchu a doprovodnou infrastrukturu) investováno více jak 181 mil. Kč na 146 projektů, což vygenerovalo minimálně stejnou investici vynaloženou podnikateli a obcemi. Koncem roku 2017 byl schválen a spuštěn nový národní dotační program – Národní program podpory cestovního ruchu v regionech.

Program Podpory bydlení 2016–2020 je nyní více orientován na bydlení seniorů, a to zejména jeho rozšířením o dva nové dotační tituly na bytové domy bez bariér a komunitní domy seniorů.

Dočerpávání evropských strukturálních a investičních fondů období 2007–2013

Podafilo se vyčerpat 96,4 % přidělené alokace (cca 700 mld. Kč) na Národní strategický referenční rámec ČR 2007–2013, tj. na priority či oblasti, které umožnily ČR výrazně růst a posilovat svou ekonomiku a zlepšovat kvalitu života obyvatel. EU fondy tak přinesly významné výsledky napříč širokou oblastí (vzdělávání, trh práce, výzkum, vývoj a inovace, doprava, energetika, sociální začleňování, malé a střední podnikání, životní prostředí, veřejná správa, informační společnost a rozvoj území). Ke dni 30. března 2017 byly EK zaslány závěrečné dokumenty za všechny operační programy. K úspěšnému dočerpání značné části alokace prostředků došlo díky této vládě zejména kvůli výraznému zrychlení čerpání na konci programového období. V celkem devatenácti OP Česko získalo 25,8 mld. EUR (697 mld. Kč). Za celé programové období 2007–2013 je tak v tuto chvíli očekáváno celkové nedočerpání ve výši cca 26,5 mld. Kč, respektive 26,8 mld. Kč.

Příprava, vyjednání a započítání implementace programového období 2014–2020

ČR v řádném termínu jako jeden z prvních členských států naplnila všechny předběžné podmínky a je tak možno zdárně čerpat z jednotlivých operačních programů – ke konci roku 2016 ČR splnila všech 39 předběžných podmínek na národní úrovni. MMR připravilo a s Evropskou komisí vyjednalo strategický, metodický a všeobecný rámec programového období 2014–2020. Klíčovým dokumentem, který tvoří východisko pro čerpání ESF fondů a který MMR zpracovalo, je Dohoda o partnerství. MMR a řídicí orgány úspěšně dojednaly schválení programů ESIF pro období 2014–2020. ČR v řádném termínu (ke konci roku 2016) jako jeden z prvních členských států naplnila všechny předběžné podmínky a je tak možno zdárně čerpat z jednotlivých operačních programů. V rám-

ci programového období 2014–2020 probíhá čtvrtý rok, jsme teprve ve třetině období – ve skutečnosti je období o 3 roky delší (pravidlo $n+3$) a prostředky tak může ČR čerpat až do roku 2023.

Vyhlášené výzvy programů 2014–2020

Ke dni 30. června 2017 bylo od počátku programového období vyhlášeno za všechny programy celkem 545 výzev s alokací 552,7 mld. Kč (příspěvek EU), tj. 93,2 % hlavní alokace programového období 2014–2020, která činí 648,1 mld. Kč (příspěvek EU). Ze všech programů doposud vyhlásil nejvyšší objem výzev v absolutních hodnotách OP Doprava, dále Integrovaný regionální OP a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Stav čerpání programů 2014–2020

V rámci vyhlášených výzev do konce července 2017 byly vydány právní akty o poskytnutí/převodu podpory v celkové výši 199,2 mld. Kč, což činí 33,6 % hlavní alokace programového období. Stěžejním opatřením pro rok 2017 je 40% hranice pro stav finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí/převodu podpory, které by řídicí orgány měly dosáhnout do konce roku 2017. Za jednotlivé programy rovněž dochází k proplácení finančních prostředků, kdy za celou Dohodu o partnerství bylo ke konci července 2017 proplaceno přes 62,8 mld. Kč, tj. 10,6 % hlavní alokace. Do 31. července 2017 byly do Evropské komise zaslány žádosti o platbu ve výši 39,7 mld. Kč, tj. 6,7 % hlavní alokace Dohody o partnerství, přičemž odešly žádosti za všechny programy vyjma OP Rybářství.

Monitorovací systém

Monitorovací systém je funkční a umožňuje plánovat, řídit, monitorovat a reportovat aktivity, které spadají do rámce Dohody o partnerství a jednotlivých programů až do úrovně operací. Identifikované vady jsou průběžně řešené, probíhá další rozvoj monitorovacího systému pro zajištění jeho bezproblémového a uživatelsky komfortnějšího provozu.

Elektronizace veřejných zakázek

Kromě uvedení do praxe zákona o zadávání veřejných zakázek jde o zjednodušení procesů a plné nasazení nástrojů pro elektronizaci agendy, vyřešení NEN.

Program RESTART pro strukturálně postižené regiony

MMR připravilo společně s partnery Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje a Souhrnný akční plán pro 3 strukturálně postižené kraje. Vládní prioritou je nastartování hospodářského růstu v těchto regionech. Strategie byla schválena usnesením vlády č. 503 ze dne 10. července 2017.

Lepší dozor nad veřejnými zakázkami

Pod MMR začala pracovat speciální skupina zaměřená na posuzování důvodů pro použití kontraktačních postupů, které nejsou standardními zadávacími řízeními.

MINISTERSTVO KULTURY

Ministr kultury

Mgr. Daniel HERMAN

Ve funkci od 29. ledna 2014, nominován na post ministra za KDU-ČSL

Novela památkového zákona

Novela upravuje prohlášení památkových zón formou opatření obecné povahy a možnost změn stávajících zón stejnou formou.

Novely autorského zákona

Došlo ke dvěma změnám, které prodloužily dobu ochrany autorských práv k hudebním nahrávkám z 50 na 70 let a osiřelých děl a přizpůsobily právní rámec úpravy kolektivní správy autorských práv standardům EU.

Výdaje na kulturu rostly

Rozpočet MK zaznamenal od schváleného rozpočtu roku 2013 ve výši 8,889 mld. Kč po schválení rozpočet pro rok 2017 nárůst o 43,15 %. Podíl na státním rozpočtu se zvýšil z 0,76 % v roce 2013 na 0,96 % pro rok 2017.

Skončily významné rekonstrukce a další vláda zahájila

Bylo úspěšně dokončeno několik významných investičních akcí, mezi nimi druhá fáze revitalizace Klementina (764,8 mil. Kč), rekonstrukce historické budovy Uměleckoprůmyslového muzea (438,1 mil. Kč) a výstavba centrálního depozitáře v Praze (412,5 mil. Kč), výstavba nového depozitáře Národního filmového archivu nebo rekonstrukce bývalé budovy Federálního shromáždění.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Výdaje na kulturu vzrostly od roku 2013 o 40 %.
- Průměrný plat zaměstnanců v kultuře vzrostl za čtyři roky o více než 6 tis. Kč, tedy asi o 35 %.
- Stát začal systematicky podporovat filmaře, na filmové pobídky jde asi 800 mil. Kč ročně.
- Díky evropským fondům proběhly náročné rekonstrukce

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Vláda se zavázala zlepšit platy pracovníků v kultuře a přiblížit se jednoprocennímu podílu výdajů státního rozpočtu na oblast kultury jako veřejné služby. Hlavním úkolem Ministerstva kultury bylo zajistit, aby se svěšené prostředky promítly v péči o národní kulturní dědictví, v podpoře kultury a kulturní produkce. Ministerstvo kultury také odpovídalo za další rozvoj kulturních aktivit a za zvyšování dostupnosti i zájmu o kulturu. V neposlední řadě vláda usilovala o vytvoření jasnějšího zákonného rámce pro kulturu, veřejnoprávní kulturní instituce a pro podporu kultury

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Stabilní podpora filmu

Schválená novela zákona o audiovizí zajistila stabilní zdroj finančních prostředků pro Státní fond kinematografie, zpřesnila pravidla pro podporu výroby českých filmů i filmové pobídky. Je zajištěno financování filmových pobídek ve výši 800 mil. Kč ročně. Podpora české kinematografie ze státního rozpočtu vzrostla o cca 200 mil. Kč.

kulturních památek – například zámku Kuks, Plaského kláštera nebo Květné zahrady v Kroměříži.

- Ministerstvo kultury a jeho příspěvkové organizace se podílely na výstavách k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa a 700. výročí narození císaře Karla IV., pracují také na přípravě oslav k významným výročím v roce 2018.

Úspěšně pokračuje rekonstrukce historické budovy Národního muzea (cca 2 341,4 mil. Kč), byly zahájeny práce na rozsáhlé akci „Nové expozice v historické a nové budově Národního muzea“ (cca 483 mil. Kč). Byla také zahájena rozsáhlá rekonstrukce historické a provozní budovy Státní opery (cca 1 211,38 mil. Kč).

Efektivní využití evropských fondů na podporu českého kulturního dědictví

Z Integrovaného operačního programu byly podpořeny rekonstrukce významných památek, mezi nimi například:

- Kuks – Granátové jablko – 374 mil. Kč
- Centrum stavitelského dědictví v Plasích – 287 mil. Kč
- Národní centrum zahradní kultury v Kroměříži – 286 mil. Kč
- Vytvoření Národní digitální knihovny – 254 mil. Kč

Dále byla podpořena rekonstrukce Lednicko–valtického areálu, kláštera v Teplé nebo hřebčína v Kladrubech.

V rámci čerpání z Evropských strukturálních a investičních fondů ESIF v programovém období 2014–2020 je připraveno celkem 90 projektových záměrů v 7 operačních programech v celkovém objemu 5 451 622 610,22 Kč.

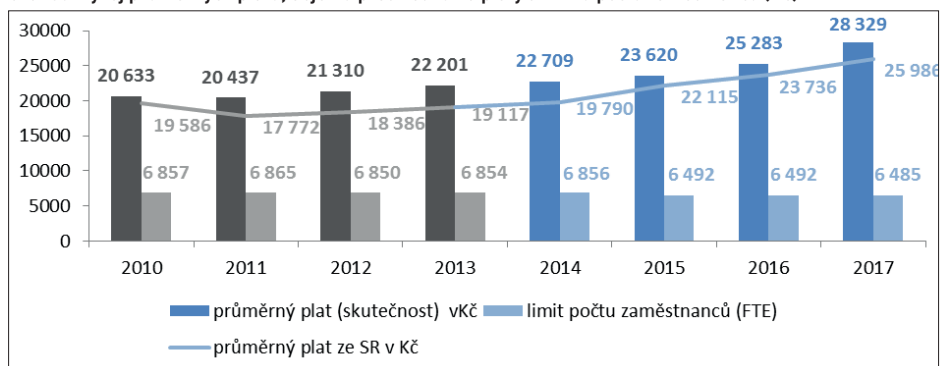
Fond na nákup současného umění

V dubnu 2017 vláda schválila zřízení „Akvizičního fondu“, ze kterého mohou získat podporu zejména regionální galerie na nákup nových exponátů současného umění. To výrazně přispěje k rozvoji sbírkotvorné činnosti, která v posledních desetiletích zcela stagnovala. Akviziční fond tak kvalitní prezentaci muzejních a galerijních expozic v celé České republice.

Platová stabilizace v příspěvkových organizacích

Platová stabilizace státních příspěvkových organizací proběhla ve dvou etapách (3% a 4% navýšením) v mezidobí let 2016 a 2017. K mimořádnému navýšení vláda přistoupila ještě jednou v roce 2017, od 1. července 2017 došlo k plošnému nárůstu tarifních platů všech zaměstnanců příspěvkových organizací o 9,4 %. Oproti roku 2013 se průměrný plat zaměstnanců v kultuře zvýšil o 35 %.

Graf 30: Vývoj průměrných platů, objemu prostředků na platy a limitu počtu zaměstnanců (Kč)

Zdroj: MK

Výstavy o Husovi, Karlu IV. a „osmičková“ výročí

Ministerstvo kultury se aktivně podílelo na přípravách a realizaci výstav k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa v roce 2015 a 700. výročí narození císaře Karla IV. v roce 2016. Obě akce připomínaly důstojnou formou významné osobnosti spojené s českými dějinami, ale měly také mezinárodní přesah. Podobně tomu bude také v případě připravovaných akcí k výročím spojeným s rokem 2018, na jejichž organizaci se MK rovněž podílí.

Spolupráce s UNESCO

V roce 2015 byla zapsána společná francouzsko-česká nominace „Světelné pantomimy Emila Reynaud“ do mezinárodního registru Paměť světa a v roce 2016 společná česko-slovenská nominace „Loutkářství na Slovensku a v Česku“ do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva.

V období 2016/2017 byly k hodnocení předloženy nominace „Žatec, město chmele“ (Seznam světového dědictví), „Modrotisk“ a „Ruční výroba ozdob z foukaných skleněných perlí pro vánoční stromek“ (Reprezentativní seznam), „Kynžvartská daguerrotypie“, „Archiv Leoše Janáčka“ a společná maltsko-česká nominace „Camociovy mapy“ (Paměť světa).

Volné vstupy do kulturních institucí

Ministerstvo kultury zavedlo každoroční volné vstupné ve třech vybraných dnech: 1. června – Mezinárodní den dětí, 28. září – Den české státnosti, 28. října – Den vzniku samostatného československého státu. Týká se muzeí a galerií zřizovaných Ministerstvem kultury a Národní galerií v Praze a je v platnosti od roku 2015.

Nižší DPH na knihy

Vláda dne 2. července 2014 schválila novelu zákona o dani z přidané hodnoty. Zákon zavedl druhou sníženou sazbu daně z přidané hodnoty, kde jsou zařazeny také knihy. Jde o významný krok, který podporuje vzdělanost a dlouhou tradici české knižní kultury.

Vznik literárního centra

V roce 2017 začalo pracovat jako součást Moravské zemské knihovny v Brně České literární centrum, zaměřené na propagaci současné české literatury zejména v zahraničí a zaplnilo tak mnohaletý deficit v neexistenci moderní instituce, cíleně propagující tento druh umění.

Památník Lety

Ministerstvo kultury řídilo mezirezortní tým a vyjednalo ukončení provozu velkovýkrmny prasat v Letech. Po 20 letech vláda rozhodla o vykoupení areálu, aby bylo možné na tomto pietním místě vybudovat důstojný památník tragických událostí, kterých byl tábor v Letech svědkem.

Nový zákonný rámec pro kulturu

Ministerstvo kultury pracovalo na několika legislativních předpisech, které měly za cíl posílit zákonný rámec fungování kulturních institucí, jejich veřejnoprávní charakter a pravidla pro jejich financování a řízení. Na podobě těchto zákonů se však nepodařilo najít širší shodu, takže nebyly předloženy vládě. Podobný osud potkal zákon upravující označování pořadů vhodných pro děti nebo sluchově znevýhodněné a také zákon o ochraně památkového fondu. Oba byly vládou schváleny, ale nenašly podporu při projednávání v Parlamentu.

LIDSKÁ PRÁVA, ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI A LEGISLATIVA

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Mgr. Jiří DIENSTBIER

Ve funkci od 29. ledna 2014 do 30. listopadu 2016, nominován na post ministra za ČSSD

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
JUDr. Jan CHVOJKA

Ve funkci od 30. listopadu 2016, nominován na post ministra za ČSSD

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu měl v této vládě především za úkol předložit – anebo pomáhat s vypracováním – důležitých zákonů, které omezují korupci a nastavují demokratická a transparentní pravidla jak do politiky, tak do státní správy. Další prioritou byla efektivní pomoc v těžkých sociálních situacích a tam, kde hrozí vznik nových vyloučených lokalit. Ministr odpovědný za posilování demokratických principů a rovnosti měl také za úkol připravit, projednat a předložit vládě víceleté strategie, jak podporovat například rovnost žen a mužů nebo snižování míry korupce.

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Po dvanácti letech má Česká republika účinný zákon o státní službě.
- Pro politiky platí přísnější pravidla pro střet zájmů, uplatní se již v těchto volbách.
- Politické strany mají přísné limity na kampaně a jejich hospodaření sleduje speciální úřad.
- Na zpravodajské služby budou nové dohlížet i nezávislí experti.
- Veřejnost může na internetu sledovat, jak se připravují a projednávají jednotlivé zákony.

- V mezinárodním srovnání vnímání korupce (CPI Index) dosáhla Česká republika v letech 2015 a 2016 dvou svých historicky nejlepších výsledků.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Zákon o státní službě

Po dvanácti letech Česká republika konečně stanovila jasná pravidla pro výběr úředníků, jejich činnost, pro jejich hodnocení a kariérní postup. Jde o zásadní krok pro profesionalizaci a depolitizaci státní správy. Vládní návrh finální úpravy zpracovávalo Ministerstvo vnitra v součinnosti s ministrem pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu.

Novela zákona o střetu zájmů

Vláda se zavázala zpřísnit sledování střetu zájmů již ve svém programovém prohlášení v roce 2014. Novelou dosavadního zákona je zřízen centrální registr oznámení o střetu zájmů na Ministerstvu spravedlnosti, je také možné elektronické podání oznámení o střetu zájmů. Platí přísnější úprava pro vlastnictví médií pro aktivní politiky, rovněž sankce za porušení zákona jsou nastaveny přísněji. Nová pravidla platí od září 2017, tedy již v nadcházejících parlamentních volbách.

Větší zastání pro zdravotně znevýhodněné

Novela zákona o veřejném ochránci práv publikovaná pod č. 198/2017 Sb. má za cíl od 1. ledna 2018 pověřit veřejného ochránce práv sledováním naplňování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením a tím posílit ochranu práv osob se zdravotním postižením v ČR. Ochránce tak bude moci sledovat a zjišťovat, jak jsou jednotlivá práva osob se zdravotním postižením naplňována v praxi, zjišťovat případné problémy a doporučovat jejich řešení.

Efektivní využití evropských fondů na řešení sociálních problémů

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu nemá vlastní ministerstvo, všechny výdaje jsou tedy vydávány Úřadu vlády. Aby bylo možné lépe pomáhat starostům, krajským iniciativám nebo organizacím s praktickým zvládnutím těžkých sociálních situací, existuje od roku 2008 Agentura pro sociální začleňování (Agentura), která koordinuje takové aktivity, konzultuje je s rezorty, financuje speciální podpůrné projekty nebo vydává praktické návody a metodiky.

Díky Agentuře mohou obce, kraje nebo neziskové organizace realizovat vlastní projekty zaměřené na řešení sociálního vyloučení – ať už jde o vzdělání, bydlení, zaměstnanost, bezpečnost nebo fungování rodinného zázemí. Do poloviny roku 2017 se obcím, krajům a dalším partnerům takto podařilo využít víc než 1 mld. Kč. Podařilo se také stabilizovat personální situaci Agentury pro sociální začleňování. Byla zřízena tři nová regionální centra Agentury, takže její zaměstnanci jsou blíže problémům v praxi.

Rozšíření přístupu veřejnosti do knihovny připravované legislativy

V zájmu transparentnosti a zefektivnění veřejné správy bylo veřejnosti umožněno sledovat prostřednictvím tzv. eKLEPu legislativní proces na vládní úrovni i všech legislativních návrhů a nelegislativních návrhů ovlivňujících normotvorbu. Veřejnost tak může sledovat vývoj legislativního návrhu v jeho jednotlivých fázích včetně mezirezortního připomínkového řízení a vypořádání uplatněných připomínek či projednání Legislativní radou vlády.

Legislativní servis vlády

Za sledované období let 2014, 2015, 2016 a první pololetí roku 2017 bylo v rámci Sekce Legislativní rady vlády zpracováno celkem 178 stanovisek Legislativní rady vlády k návrhům právních předpisů, 499 stanovisek předsedy Legislativní rady vlády k návrhům právních předpisů a 250 návrhů stanovisek vlády k návrhům zákonů předložených Poslanecké sněmovně jinými nositeli zákonodárné iniciativy.

Opatření v boji s korupcí

Vládní strategie boje s korupcí stanovila 4 oblasti priorit (výkonná a nezávislá exekutiva, transparentnost a otevřený přístup k informacím, hospodárné nakládání s majetkem státu a rozvoj občanské společnosti), včetně některých zákonů zmíněných výše. Ze stanovených opatření byla většina splněna. V mezinárodním srovnání vnímání korupce (CPI Index) bylo dosaženo v letech 2015 a 2016 dvou historicky nejlepších výsledků České republiky v počtu získaných bodů.

Dlouhodobá strategie vyrovnání podmínek mezi ženami a muži

Strategie pro rovnost žen a mužů byla schválena dne 12. listopadu 2014 a je prvním víceletým rámcovým dokumentem v oblasti genderové rovnosti na vládní úrovni v České republice. Definuje cíle, které mají být do roku 2020 v jednotlivých oblastech této agendy dosaženy. Strategie pro rovnost žen a mužů a její prováděcí akční plány tvoří důležitý rámec pro efektivnější uplatňování rovnosti žen a mužů.

Plán boje proti sociálnímu vyloučení myslí nově i na předluženost

Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016 až 2020 a s ní spojený Akční plán stanovují téměř 100 nových úkolů v 8 klíčových oblastech, např. vzdělávání, zaměstnávání, bydlení, a nově se prioritně věnuje oblastí prevence zadlužení a oddlužení a zlepšení zdravotního stavu chudých občanů.

ÚŘAD VLÁDY – SEKCE PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Státní tajemník pro evropské záležitosti
Ing. Tomáš PROUZA, MBA

Ve funkci od 3. února 2014
do 31. března 2017

Státní tajemník pro evropské záležitosti
Aleš CHMELAŘ, MSc.

Ve funkci od 21. června 2017

HLAVNÍ CÍLE VLÁDY

Cílem evropské politiky vlády bylo fruktifikovat plnohodnotné aktivní členství ČR v akceschopné, konkurenceschopné a jednotné Evropské unii a působit v evropském prostoru jako srozumitelný a věrohodný partner. Prioritami vlády byly: efektivní fungování EU a jejích institucí, srozumitelná komunikace o EU směrem k veřejnosti a efektivní prosazování zájmů ČR v EU. V konkrétních oblastech pak šlo o prohlubování vnitřního trhu a odstraňování stávajících bariér; stabilizace hospodářské a měnové situace v Unii a hlubší koordinace hospodářské a fiskální politiky; uzavírání ambiciózních obchodních a investičních dohod se třetími státy; formulování energeticko-klimatické politiky Evropské unie tak, aby byla udržena konkurenceschopnost ekonomiky; větší účinnost a propojení Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a efektivnější čerpání prostředků z evropských fondů.

HLAVNÍ VÝSLEDKY

Vláda se v průběhu mandátu intenzivně věnovala implementaci uvedených cílů, kromě toho však průběžně reagovala na zásadní a zcela očekávané události, které ovlivnily aktuální evropskou agendu – zejm. se jednalo o zhoršení bezpečnostní situace (vměšování Ruska na východě Ukrajiny a anexe Krymu či migrační krize) či posílení odstředivých tendencí v rámci EU, které vyvrcholily rozhodnutím Spojeného království o vystoupení z Unie. Evropská politika vlády ČR zůstala v této situaci aktivní ve snaze využít ji jako příležitost pro účinné ovlivnění diskuse o budoucnosti evropské integrace. Do Římské deklarace, v níž se v březnu 2017 27 členských států zavázalo k pokračování ve spolupráci v du-

ZÁKLADNÍ FAKTA

- Efektivní koordinace evropských politik.
- Koncepční přístup k identifikaci zájmů České republiky.
- Systémový a proaktivní přístup k jejich prosazování na všech úrovních vč. tvorby koalic podobně smýšlejících zemí.
- Strukturovaný dialog se zainteresovanými aktéry a sociálními a hospodářskými partnery.

- Nastavení komunikačních kanálů k unijním institucím a zástupcům ČR v nich.
- Aktivní komunikace o evropských otázkách s odbornou i širou veřejností.

chu jednoty a vzájemné solidarity a k obnovení důvěry občanů v evropský projekt, se jí podařilo prosadit své klíčové priority pro další činnost Unie, kterými jsou zajištění bezpečnosti (vnitřní i vnější) a prosperity (s důrazem na problematiku hospodářské a sociální konvergence). Klíčové je, aby EU přinášela občanům přidanou hodnotu a dokázala reagovat na jejich potřeby a největší současné výzvy.

Pevné evropské ukotvení ČR

V dubnu 2015 vláda schválila **Koncepci politiky ČR v EU: Aktivní a srozumitelná ČR v jednotné Evropě**. Tento rámcový dokument evropské politiky vlády definoval strategický zájem České republiky v EU: **plnohodnotné členství ČR a jednotnou Evropskou unii**. Koncepcí stanovila celkem čtyři cíle evropské integrace, na které se vláda během svého působení soustředila: mír a bezpečnost; hospodářský rozvoj; spravedlnost a solidarita a pevné evropské ukotvení ČR. V únoru téhož roku vláda schválila **Strategii podpory Čechů v institucích EU**, jejímž cílem je podporovat Čechy, kteří již v institucích EU pracují či pracovat chtějí, a zvyšovat kvalifikaci zaměstnancům české státní správy. Třetím koncepčním dokumentem poté byla v listopadu roku 2015 schválená **komunikační strategie** o evropských záležitostech „Otevřeně o Evropě“, jejímž posláním je seznámit občany s fungováním EU, rolí ČR v ní a **vést debatu o české evropské politice**.

Systémově byla evropská politika vlády koordinována prostřednictvím **Výboru pro Evropskou unii**, jehož činnost byla zefektivněna. Výbor průběžně definoval pozice ČR k evropským otázkám, schvaloval mandáty na příslušná jednání, vč. jednání Evropské rady a Rady. Při stanovení priorit a provádění evropské politiky kladla vláda důraz na co nejtěsnější a nejinkluzivnější **zapojení všech zainteresovaných partnerů a subjektů**. Stanoviska zástupců odborových organizací a zaměstnavatelských a podnikatelských svazů byla vládě zprostředkována na pravidelných zasedáních Pracovního týmu **Rady hospodářské a sociální dohody pro Evropskou unii**. Na dílčí výzvy zásadní povahy pak vláda reagovala vytvořením pracovních skupin, a to především skupiny pro hodnocení dopadů sankcí v rámci ukrajinské krize či pro otázku vystoupení Spojeného království z EU a pro řešení otázek spojených s budoucím směřováním Evropské unie.

Vláda ČR rovněž kladla důraz na pravidelné vzájemné informování obou komor Parlamentu ČR, a to především na půdě jejich evropských výborů. V souladu s Koncepcí působení ČR v EU byla rovněž posílena spolupráce a komunikace s poslanci Evropského parlamentu zvolenými v ČR. Od listopadu 2014 diskutuje vláda evropské otázky s odbornou veřejností na platformě Národního konventu o EU, jehož cílem je formulovat konkrétní doporučení pro českou evropskou politiku.

Mír a bezpečnost

1) Společná zahraniční a bezpečnostní politika

V červnu 2016 byla přijata Globální strategie EU coby zastřešující dokument pro vnější činnost EU včetně rozvoje, obchodu, humanitární pomoci a opatření v boji proti klimatickým změnám. V rámci Východního partnerství, jehož rozvoj a implementaci ČR dlouhodobě podporuje, byly během let 2013 až 2017 úspěšně podepsány a ratifikovány asociační dohody s Moldavskem, Gruzii a Ukrajinou, stejně tak byla s těmito zeměmi úspěšně sjednána vízová liberalizace. K dílčím úspěchům došlo v rámci politiky rozšíření: v lednu 2014 byla zahájena přístupová jednání se Srbskem, Albánií byl v červnu 2014 udělen status kandidátské země, Bosna a Hercegovina v únoru 2016 požádala o členství v EU. V reakci na agresi Ruska na Ukrajině přijala EU hospodářské a obchodní sankce, které byly v návaznosti na nedodržování Minských dohod v červnu 2017 prodlouženy o dalších 6 měsíců.

2) Vnější bezpečnost

Kontinuálně probíhají tři souběžné procesy s cílem silnější a akceschopné evropské obranné spolupráce: posilování Společné bezpečnostní a obranné politiky; podpora konkurenceschopnosti evropského obranného průmyslu a zlepšování spolupráce EU–NATO. Předseda vlády ČR spolu s předsedou Evropské komise hostil 9. června 2017 Pražskou obrannou a bezpečnostní konferenci, která udala směr dalšímu jednání o spolupráci v bezpečnosti a obraně na evropské úrovni (mj. stálá strukturovaná spolupráce v obraně – PESCO; rozvoj obranného průmyslu, výzkumu a vývoje). EU se věnuje rovněž kybernetické bezpečnosti a boji s nově vzniklými hybridními hrozbami. ČR se do této činnosti aktivně zapojuje, zřídila Národní centrum kybernetické bezpečnosti, Centrum pro boj s hybridními hrozbami, podpo-

ruje posílení spolupráce EU a NATO, působí v tzv. East StratCom týmu, který se zaměřuje na ruskou dezinformační kampaň.

3) Vnitřní bezpečnost

V dubnu 2015 byl představen Evropský program pro bezpečnost, který se soustředí na boj proti terorismu a jeho financování, prevenci a boj proti radikalizaci, zlepšení výměny informací mezi členskými státy, včetně posílení unijních informačních bezpečnostních systémů a posílení vnějších hranic. Podařilo se přijmout novou legislativu v boji proti terorismu, byla zřízena Evropská pohraniční a pobřežní stráž a byla přijata další opatření pro lepší kontrolu vnějších hranic EU (např. evidence informací z odbavovacích a rezervačních systémů leteckých dopravců).

4) Migrace

V reakci na migrační krizi byla navázána intenzivní spolupráce se třetími zeměmi a přijata dílčí opatření směřující k uzavření západobalkánské migrační trasy a řešení situace na centrální středomořské trase (podpora zemím Západního Balkánu; prohlášení EU–Turecko; migrační kompakty; Svěrenecký fond EU pro Afriku; operace UNAVFOR MED Sophia).

Hospodářský rozvoj

V rámci pokračujícího úsilí o prohlubování vnitřního trhu a podpory udržitelného růstu, konvergence a prosperity došlo k pokroku v řadě dílčích oblastí. Ve Zprávě pěti předsedů z roku 2015 byl stanoven plán pro posílení evropské hospodářské a měnové unie. Byl přepracován evropský semestr jako nástroj pro koordinaci hospodářských politik členských států. Bylo dosaženo dohody o nařízení o roamingu, díky němuž došlo ke konečnému odstranění maloobchodních roamingových příplatků od 15. června 2017. Sjednáno bylo rovněž několik důležitých obchodních dohod, nejvýznamnější z nich je podpis Komplexní hospodářské a obchodní dohody s Kanadou (CETA) v roce 2016. V Závěrech Evropské rady z března 2014 byly stanoveny energetické a klimatické cíle EU: členské státy se zavázaly snížit emise skleníkových plynů, zvýšit energetickou účinnost a využít obnovitelných zdrojů, snížit energetickou závislost EU a dotvořit vnitřní trh s energií. Evropská unie se v roce 2016 stala signatářem Pařížské dohody o změně klimatu.

Vláda ČR se na aktivitách vedoucích k hospodářskému rozvoji EU aktivně podílela. V roce 2016 byl jmenován digitální koordinátor a koordinací digitální agendy na národní úrovni byl pověřen Úřad vlády ČR. V roce 2017 vláda ČR předložila Evropské komisi materiál „Překážky a bariéry na vnitřním trhu Evropské unie – česká perspektiva“, v němž vyzývá Komisi k činnosti a k informaci o jejich plánovaných krocích, které by vedly k odstranění daných překážek. Od počátku svého mandátu tato vláda podnikala reformní kroky vedoucí ke zlepšení celé řady socio-ekonomických indikátorů. V listopadu 2016 se ČR stala první a je doposud jedinou zemí EU, která se v historii měření a posuzování makroekonomických nerovnováh v rámci Zprávy o varovném mechanismu nepotýká s žádnou makroekonomickou nerovnováhou. Vynikající výsledky vlády ilustruje fakt, že v roce 2017 ČR obdržela v rámci evropského semestru pouhá dvě doporučení. Jedná se o signál, že na evropské úrovni je ČR považována za stabilní ekonomiku, která se potýká s minimem problémů. Vláda se snaží vytvářet podmínky pro budoucí členství zemí v eurozóně a vlastní připravenost ČR na přijetí eura se oproti předchozím letům zlepšila. Ve střednědobém výhledu budou pravděpodobně nadále plněna všechna maastrichtská kritéria.

Spravedlnost a solidarita

Výrazným způsobem se podařilo sjednotit pravidla pro jednání soudů s občany, zejména oběti a podezřelými, což přinese jednodušší přístup občanů ke spravedlnosti napříč členskými státy. Stejně tak Úřad evropského veřejného žalobce, který bude ustanoven 20 členskými státy (včetně ČR) v režimu posílené spolupráce, je důkazem, že členské státy jsou stále více připraveny úzce spolupracovat nejen v oblasti trestního práva obecně, ale konkrétně i při efektivním postihování trestných činů proti finančním zájmům EU. V rámci posílení ochrany dat občanů bylo důležitým milníkem přijetí Obecného nařízení o ochraně osobních údajů v roce 2016.

Sociální dialog

35 úspěšných jednání

Vláda se vrátila k tradici, že tripartita se schází pravidelně, její zasedání řídí premiér a jednání se účastní příslušní členové vlády ČR. Zástupci vlády, zaměstnavatelů a zaměstnanců se sešli na jednání Rady hospodářské a sociální dohody celkem 35krát, jednali v podstatě každý měsíc s výjimkou letních prázdnin. Tripartita projednávala všechna hlavní rozhodnutí v ekonomických a sociálních politikách. Mezi nejdůležitější témata patřilo zejména následující:

- podpora investic do dopravní infrastruktury, příprava velkých dopravních staveb
- každoroční navyšování minimální mzdy
- zefektivnění ekonomické diplomacie
- průmysl 4.0 a navazující iniciativy v oblasti trhu práce a vzdělávání
- aktualizace státní energetické koncepce, rozhodnutí o dílčím prolomení těžebních limitů
- restrukturalizační strategie pro strukturálně znehodněné regiony
- nedostatek zaměstnanců ve zdravotnictví
- podpora technického vzdělávání
- zvýšení mezd řidičů autobusů ve veřejné linkové dopravě

Akční plán na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR

Vláda společně se sociálními partnery také vypracovala Akční plán na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR. Tento společný dokument stanovil cíle v oblasti hospodářské a sociální politiky vždy pro každý kalendářní rok, jeho plnění kontrolovala v pravidelných intervalech Porada ekonomických ministrů. Díky zapojení sociálních partnerů měli členové vlády možnost reflektovat bezprostřední dopady vládní politiky v praxi, což dále přispělo lepší koordinaci činnosti jednotlivých rezortů.

Fungující krajské tripartity

Vláda se také pravidelně každý rok scházela se zástupci krajských tripartit, kde projednávala například otázky zaměstnanosti, zajištění dopravní obslužnosti nebo změny ve vzdělávání. Jednání s krajskými tripartitami se uskutečnila 10. listopadu 2014 (společně s vládou), 22. června 2015, 25. července 2016 a 29. května 2017. Tento rozšířený sociální dialog také přispěl k tomu, že se posílila akceschopnost jednotlivých regionálních tripartit.

Mezinárodní sociální dialog

Sociální dialog získal v letech 2014 až 2017 také mezinárodní rozměr. V září 2015 se uskutečnilo první společné jednání české a slovenské tripartity v Bratislavě, na jaře 2017 pak navázala společná schůze pořádaná českou stranou. Díky české iniciativě vznikla také platforma společného zasedání tripartit zemí Visegrádské čtyřky, která se sešla celkem dvakrát, na zámku Štiřín a ve Varšavě. Jak československá, tak visegrádská tripartita významně napomáhá identifikovat a prohloubit společné pozice těchto států jak v evropských otázkách, jako je například ochrana spotřebitelů, nebo v bilaterálních otázkách, jako jsou například investice do dopravní infrastruktury.

Sociální dialog se stal pevnou součástí tvorby a koordinace klíčových politických rozhodnutí vlády. Tomu odpovídají i institucionální změny. Sekretariát tripartity od 1. ledna 2016 spadá opět pod Úřad vlády ČR. Vláda také každoročně vyčlenila rozpočtové prostředky na podporu konkrétních projektů sociálního dialogu a přijala jasná pravidla pro jejich rozdělování.

Agenda pro novou vládu

Vláda během čtyř let svého působení naplnila řadu závazků a schválila opatření na podporu hospodářského růstu, zaměstnanosti i posílení bezpečnosti. Česká republika se v současnosti nepotýká s ekonomickými problémy, její hospodářství i veřejné rozpočty jsou relativně zdravé. Proto vláda již v průběhu svého mandátu identifikovala příležitosti, kde podpořit modernizaci, která by do budoucna dále zvyšovala potenciál růstu hospodářství, životní úrovně i spotřeby.

Kromě toho se vláda musela vypořádat i s objektivními problémy, které nebyly zcela zřejmé v době vzniku jejího mandátu. Sem patří jednoznačně problémy související se zhoršením mezinárodní bezpečnostní situace, vzestupem hrozby terorismu a nových kybernetických a hybridních hrozeb, otázka budoucího směřování Evropské unie anebo také strategický problém, který pro Českou republiku představuje sucho.

Vláda si je vědoma skutečnosti, že o směřování České republiky rozhodnou voliči v letošních parlamentních volbách. Přesto považuje za zodpovědné, aby na konci svého mandátu pojmenovala výzvy, které budou vyžadovat pozornost a kvalifikované odpovědi v nadcházejících letech.

1) Ekonomika založená na vyšší přidané hodnotě

Zatímco v roce 2014 bylo české hospodářství v krizi, kterou pociťoval i průmysl a stavebnictví, během následujících tří let se podařilo kurz ekonomiky otočit a nastartovat hospodářský růst. S novou dynamikou se ale objevily nové problémy, které výrazně pociťují zejména malé a střední české podniky. V jádru těchto problémů stojí potřeba nových technologií, modernizace výroby a posunu v globálních obchodních řetězcích. Dlouhodobým řešením je ekonomika založená na vyšší přidané hodnotě, kterou musí stát aktivně podporovat a prosazovat. Nejde o jednoduchý ani rychlý proces, proto by vláda při prosazování těchto změn měla klást velký důraz na sociální dialog a shodu se zaměstnanci i zaměstnavateli. Klíčový je fakt, že výkonnější ekonomika umožní i růst mzdové a životní úrovně.

Mezi opatření cílicí na vyšší přidanou hodnotu, která připravovala tato vláda a na která bude možné v příštím volebním období navázat, patří:

- investice do průmyslových inovací
- podpora investičních pobídek s vysokou přidanou hodnotou
- transformace ČMZRB do národní rozvojové banky tak, aby dokázala efektivněji podporovat malé a střední podniky
- nový stavební zákon
- komplexní změna zákona o odpadech směřující k omezení skládkování a zavedení oběhového hospodářství

Vláda by měla pokračovat v rozběhnuté spolupráci s průmyslem a akademickou obcí na tom, aby se česká ekonomika a společnost dokázala adaptovat na digitální technologie a koncept Průmyslu 4.0 a Společnosti 4.0.

2) Efektivní využití evropských fondů

Vláda bude muset vytvořit dostatečné podmínky pro čerpání fondů ve státním rozpočtu. Stejně jako ministři ve vládě Bohuslava Sobotky budou muset členové vlády velmi podrobně vyhodnocovat stav jednotlivých programů a jejich limity, případně rozhodovat o přesunech prostředků mezi programy tak, aby byl efektivně využit co největší podíl z více než 648 mld. Kč, které má ČR k dispozici. Kromě dočerpání prostředků z programového období 2014–2020 bude muset nová vláda vyjednávat o podobě nové finanční perspektivy, která bude mimo jiné ovlivněna tím, jak se podaří vyjednat podmínky brexitu.

3) Posilovat bezpečnost a zvyšovat výdaje na obranu

Vláda do značné míry napravila předchozí podfinancování a personální podhodnocení jak Policie ČR, tak Armády ČR. Byly také schváleny revize strategií pro zajišťování bezpečnosti i rozvoje Armády ČR, které počítají s dalším

rozvojem schopností reagovat na nové výzvy. Sem patří jak opatření proti terorismu, tak schopnost účinně čelit kybernetickým útokům, v případě Armády ČR pak jednoznačně lepší připravenost naplňovat spojenecké závazky a schopnost přispívat ke kolektivnímu zajištění obrany v rámci evropské spolupráce. Vláda by měla dodržet závazek České republiky, že postupně navýší výdaje na obranu na 1,4 % v roce 2020.

4) Vyjednat České republice lepší pozici v Evropské unii

Po britském rozhodnutí o vystoupení z EU zahájily ostatní členské státy jednu z nejdůležitějších diskusí, která určí podobu a cíle společného evropského projektu možná na mnoho let dopředu. Česká vláda se musí tohoto jednání aktivně účastnit a hájit zájmy České republiky. Hlavním zájmem České republiky je zůstat v jádru Evropské unie. Proto potřebuje Česká republika především posilovat svůj vliv v evropských strukturách, udržet evropskou jednotu včetně jednotného evropského trhu, eliminovat negativní dopady změn ve fungování a rozpočtu EU na českou ekonomiku a zaměstnanost. Vláda také nesmí odkládat veřejnou diskusi o zavedení eura v ČR.

5) Zvyšovat domácí spotřebu a životní úroveň v ČR

České mzdy se neustále drží zhruba na třetině oproti starým státům Evropské unie. Poměr se nezměnil ani v uplynulých třech letech, kdy česká ekonomika výrazně rostla a nezaměstnanost se snížila na historické minimum od 90. let. Tímto tempem bychom dosáhli například úrovně francouzských mezd za 222 let. Pokud se má tento poměr změnit, je potřeba pokračovat v tlaku na růst domácích mezd, stejně jako omezovat tyto mzdové nerovnosti na evropské úrovni.

Součástí životní úrovně je však i kvalita veřejných služeb a dostupnost základních životních potřeb, jako je bydlení nebo zdravotní péče. Vláda by měla přinejmenším pokračovat ve zlepšování personálních podmínek ve školství a zdravotnictví a neměla by zvyšovat životní náklady citlivým skupinám, jako jsou senioři, osamělí rodiče s dětmi nebo lidé se zdravotním handicapem. Vláda by se také měla věnovat otázce dostupnosti bydlení, jehož cena v posledních letech výrazně roste.

6) Chránit českou půdu před suchem

Sucho představuje pro Českou republiku strategické riziko, což je dáno naší polohou i globální změnou klimatu. Pokud nezačne Česká republika včas reagovat, v řádu desítek let může sucho doslova zlikvidovat české a moravské zemědělství a výrazně poškodit venkov. Tato vláda schválila Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Národní akční plán adaptace na změnu klimatu a Konceptci na ochranu před následky sucha pro území České republiky, které navrhuji široké spektrum zásadních opatření k zadržování vody v krajině či hospodaření s vodou.

7) Energetika a doprava

Pokračovat v rozběhnuté vládní spolupráci s průmyslem na tom, aby se česká ekonomika dokázala adaptovat na digitální technologie a koncept Průmyslu 4.0. Stát by měl především vytvořit stabilní podmínky na trhu s energií a pokračovat v realizaci Státní energetické koncepce, včetně přípravy dostavby nových jaderných bloků. Bude také potřeba investovat do moderních technologií v dopravě, především do výstavby vysokorychlostních železnic.

twitter.com/@strakovka

facebook.com/uradvlady

instagram.com/strakovka

www.vlada.cz

Úřad vlády ČR, 2017
ISBN 978-80-7440-201-2

Vydal Úřad vlády České republiky, 2017
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1

Tel. ústředna: 224 002 111
Fax: 257 531 283
datová schránka ID: trfaa33